

SPREKENDE NADAT HIJ GESTORVEN IS

3^E TIENTAL PREKEN

Derde tiental preken

Door

Ds. Willem C. Lamain

Predikant Gereformeerde Gemeente te Grand-Rapids, 1947-1984.

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2002**

INHOUD

1. Preek. Gods rechtvaardig gericht over een vijandin van Gods kerk.
En zij legden de handen aan haar, en zij gingen naar den ingang van de Paardenpoort, naar het huis des konings; en zij doodden haar daar.
2 Kronieken 23: 15

2. Preek. Gods weg met Zijn volk in het komen tot Christus als de enige Toevlucht in leven en sterven.
Van den stroom der bergen worden zij nat, en zonder toevlucht zijnde, omhelzen zij de steenrotsen. Job 24: 8.

3. Preek De grote Knecht des Vaders
"Een verstandig knecht zal heersen over een zoon, die beschaamd maakt, en in het midden der broederen zal hij erfenis delen." Spreuken 17:2

4. Preek. Een innemend en dringend verzoek.
Kom, mijn Liefste! Laat ons uitgaan in het veld, laat ons vernachten op de dorpen.
Hooglied 7: 11

5. Preek. De verzoening door het bloed des Lams, betuigd en bevestigd met eedzwering door de eeuwige Jehovah.
Want dat zal Mij zijn als de wateren van Noach, toen Ik zwoer dat de wateren van Noach niet meer over de aarde zouden gaan; alzo heb Ik gezworen, dat Ik niet meer op u toornen noch u schelden zal. Jesaja 54: 9.

6. Preek. Rijk in God
Alzo is het met dien, die zichzelf schatten vergadert, en niet rijk is in God.
Lukas 12: 21

7. Preek. Een vrijmoedig antwoord.
Maar in dit alles zijn wij meer dan ovenwinnaars door Hem, Die ons liefgehad heeft.
Romeinen 8: 37.

8. Preek. De geloofsverwachting van Abraham.
Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft. Hebréeën 11: 10a.

9. Preek. Een wenende Johannes
En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was, om dat boek te openen, en te lezen, noch hetzelfde in te zien. En een van de ouderlingen zeide tot mij: ween niet; zie, de Leeuw, Die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen, om het boek te openen, en zijn zeven zegelen open te breken. Openbaring 5: 4, 5

10. Preek. De troost voor Gods kerk in het openen van het boek.
En een van de ouderlingen zeide tot mij: ween niet; zie, de Leeuw Die uit den stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen, om het boek te openen, en zijn zeven zegelen open te breken. Openbaring 5: 5
De bundels preken dragen de titel: *Sprekende nadat hij gestorven is*, omdat de preken onveranderd overgenomen zijn van de bandrecorder.

1. Gods rechtvaardig gericht over een vijandin van Gods kerk

Grand-Rapids, 21 mei 1964.

Psalm 68: 1

Lezen 2 Kronieken 23: 1-15

Psalm 49: 4-5

Psalm 73: 9

Psalm 75: 5, 6

Wat wij u uit God Woord hopen voor te lezen, kunt u opgetekend vinden in het 2^e boek der Kronieken en daarvan het 23^e hoofdstuk, vanaf vers tot en met vers 15

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

***Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken
en vermenigvuldigd van God den Vader
en Christus Jezus den HEERE,
in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.***

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.

GEBED

Geliefden.

We lezen in Openbaring 7: 13, toen de verlost kerk stond voor Gods troon, dat de vraag gedaan werd: *wie zijn ze, en van waar zijn zij gekomen?* En het antwoord in vers 14 wat op die vraag gegeven werd was: *deze zijn het, die uit de grote verdrukking komen.* En in het Testament dat Christus nagelaten heeft aan Zijn kerk, heeft Hij Zelf in laten beschrijven: *In de wereld zult gij verdrukking hebben; maar hebt goeden moed, Ik heb de wereld overwonnen.* En in Handelingen 14: 19 waar Paulus gestenigd werd, buiten de stad gesleept omdat ze meenden dat hij dood was, dan staat er in de volgende verzen geschreven: *dat hij wederkeerde tot Lystre en Ikonium en tot Antiochië. Versterkende de zielen der discipelen, en vermanende, dat zij zouden blijven in het geloof en dat wij door vele verdrukkingen moeten ingaan in het Koninkrijk Gods.* Voor Gods kerk hier op aarde ligt er niet anders klaar dan strijd. Dat is hen voorgezegd: *Die Godzaliglijk willen leven, die zullen vervolgd worden.* Er is niet anders te wachten.

Een voorrecht dat de kerk zingt in Psalm 68: 5, Datheen:

*In 't kruis geeft Gij hun goeden moed,
Zonder troost zij niet sterven.*

En dat is door God Zelf beloofd. Dat wordt daarom ook door God Zelf vervuld. Gelijk we vanmiddag met de hulpe Gods daar een enkel woord over wensen te zeggen, uit onze tekst die u kunt opgetekend vinden in het u voorgelezen schriftgedeelte. 2 Kronieken 23 en daarvan het vijftiende vers. 2 Kronieken 23: 15

En zij legden de handen aan haar, en zij gingen naar den ingang van de Paardenpoort, naar het huis des konings; en zij doodden haar daar.

Tot dusver.

GODS RECHTVAARDIG GERICHT OVER EEN VIJANDIN VAN GODS KERK

1. Wat een droevig leven.
2. Wat een langdurige benauwing.
3. Wat een verschrikkelijk einde.
4. Wat een bemoediging voor de toekomst!

1. Een droevig leven

Athália was een kleindochter van Omri, en het was een dochter van Achab en Izébel. We hebben in Gods woord in het Oude, zowel als in het Nieuwe Testament exempelen van bijzondere vrouwen met genade en gaven door God bedeed. Denk maar aan Debóra, een moeder in Israël. Denk maar aan een Hulda de profetes. Denk maar aan een Anna de profetes, en zoveel andere vrouwen meer, wier namen geschreven zijn in het boek des Levens en des Lams. En die ook voor Gods kerk van grote betekenis zijn geweest.

Maar er zijn ook in Gods woord vrouwen geweest die geleefd hebben in hun goddeloosheid als tirannen van de kerke Gods. Eén van die vrouwen is wel geweest Athália. Een vrouw wanneer ge haar leven beziet, dan kun je niet anders zeggen dan: droevig. Een vrouw die de voetstappen gevolgd heeft van haar grootvader, maar ook van haar moeder, in de zonde en ongerechtigheid. Het was een vrouw om een afschrik van te hebben. En u kunt ook in deze vrouw zien de vrijmacht die God openbaarde in de predestinatie. Jacob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat. Rom. 9.

Jósafath was een Godvruchtig koning. Een koning die gewandeld heeft in de vorige wegen van zijn vader David. Dat wil zeggen die een zeer nauw leven met God heeft gehad. Zijn zoon Joram was bij uitstek goddeloos. Hij heeft zijn broeders met het zwaard gedood, als ook verschillenden van de vorsten van Israël. En Elia heeft een brief aan hem geschreven als een gezant van God, om de oordelen over hem aan het einde van zijn dagen aan te kondigen; maar ook die roepstem heeft hem in het minst niet vernederd. En nu heeft Jehu als een instrument in Gods hand het oordeel over het huis van Achab uitgevoerd, waar ook Joram en Aházia in betrokken waren. Joram is gestorven van een verschrikkelijke ingewandziekte, zodat zijn ingewanden uit zijn lichaam kwamen.

En Aházia de enig overgebleven zoon van Athália is ook door al de roepstemmen die God heeft gezonden niet vernederd en verootmoedigd. Aházia is met tweeënveertig anderen van het koninklijk zaad gedood. En toen heeft aanstonds Athália het roer in handen genomen. U kunt wel begrijpen wat een verschrikkelijk karakter en wat een verschrikkelijke natuur die vrouw gehad heeft. In stee van bevreesd voor het oordeel Gods en onder God te buigen, heeft die Athália zich verhard. En om zichzelf te handhaven heeft ze al de zonen des konings gedood. Tot zelfs haar eigen kinderen die ze op de wereld gebracht heeft. Die heeft ze omgebracht.

Het was eigenlijk haar bedoeling om ál de kinderen die tot het huis van David behoorden om te brengen. Het staat in Gods getuigenis, *dat ze het koninklijke zaad heeft omgebracht*. Een openbaring van dezelfde vijandschap die God verklaard heeft in het paradijs in het zaad van de slang. Van de duivel die nergens anders op uit is dan om het volk van God van de wereld weg te doen.

Maar dan zie je ook in die historie de vrijmacht Gods. Want Aházia, zijn zuster, was een vrouw die God vreesde; zijn eigen zuster. En die vrouw was getrouwd met Jójada de hogepriester. Te midden van dat Goddeloos leven daar, had God ook in die dagen nog een enkeling van Zijn volk overgelaten. En die vrouw, die Jozabad heeft die kleine

jongen Joas die één jaar oud was, meegenomen naar haar huis. En ze heeft die kleine jongen zes jaar verborgen gehouden, zodat er eigenlijk niemand geweest is die van het bestaan van dat kind meer afwist. Vanzelf je kunt in de historie ook hier zien dat God boven alles staat. En het staat hier vermeld tot de vertroosting van Gods kerk, dat de poorten der hel Gods gemeente niet zullen overweldigen.

Er zijn verschillende vraagstukken en problemen in die historie vanzelf. Eén van die is, hoe is het die vrouw gelukt om dat kleine kind te stelen en dat er eigenlijk niemand is geweest die daar ooit wat van gezegd heeft, die enige navraag naar die kleine jongen gedaan heeft. Dat er geen opsporingen zijn geweest om die jongen te vinden. Ook zelfs Athália niet. Maar vanzelf dat heeft God wijselijk verborgen. En daar aan kunt je ook zien dat de Heere zegt in Zijn wijsheid: *Mijn raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen.* En tenslotte dat God de duivel altijd een stap vóór is. Het zal de duivel en het zal de vijanden van Gods kerk nooit gelukken om Gods kerk geheel en al ten onder te brengen.

Er is wel eens gezegd, ook in de tijd van de vervolging, *dat het bloed der martelaren het zaad der kerk was;* en inderdaad. U weet, dat in Nederland Alva meer dan 18.000 belijders van de waarheid heeft omgebracht. Tenslotte heeft die man het opgegeven uit moedeloosheid, omdat hij zelf betuigen moest, dat hij zijn doel niet bereiken kon. Want hoe meer bloed er vergoten werd, hoe meer kinderen dat er in Sion geboren werden. Een bewijs dat God voor Zijn kerk instaat.

*Hoe donker ooit Gods weg mag wezen,
Hij ziet in gunst op die Hem vrezen.*

Die Athália heeft een droevig leven gehad. In haar vijandschap waarin ze geboren is, daar is die vrouw in doorgegaan. Die vijandschap is in haar hart nooit door de liefde Gods gebroken. En die vrouw heeft zes jaar Gods kerk benauwd. En dat die kerk onder zulk een druk verkeerde dat ze als het ware geen ademtocht kon halen. Want die vrouw heeft de dienst der afgoden in het land ingevoerd. Dezelfde goden die haar vader Achab zo hogelijk had verheven. Daar is ze in doorgegaan, en ze heeft zelfs in Jeruzalem een tempel voor de afgoden gebouwd. En u kunt wel begrijpen dat dát tot droefheid was van het volk van God, van dat volk dat gezucht heeft onder de gruwelen van die goddeloze Athália. Zes jaar aan elkander is Gods kerk in de druk geweest, maar vanzelf onder de toelating. Want God bepaalt de zonde, maar Hij bepaalt ook de duur van de zonde, en de tijd dat Gods kerk in de banden en boeien verkeert.

2. Een langdurige benauwing.

Die Athália is een type en is een beeld van de duivel, maar ook van het verdorven goddeloze vlees dat zich der wet Gods nooit zal onderwerpen, en ook nooit onderwerpen kan. Gods volk zoals we in het begin reeds opmerkten, Gods volk heeft hier een zware strijd. Een strijd die is met de duivel, met de wereld en met hun eigen vlees. Die strijd begint wanneer God ze trekt uit de wereld en uit de zonde. Die strijd begint wanneer Gods volk aan de zijde Gods valt. Die strijd begint wanneer de duivel zijn prooi moet loslaten. Alle mensen hebben strijd, en vele mensen, ook in de kerk, zitten er in de war zogenaamd. Maar Paulus wanneer hij ging sterven heeft gezegd: 'ik heb de goede strijd gestreden.' Nooit heeft Paulus gezegd dat hij *goed gestreden* had. Nee, hij heeft zichzelf nooit een kroon op zijn hoofd gezet. Maar de strijd die in zijn hart en in zijn leven was, persoonlijk en ambtelijk, daar was hij van overtuigt dat dát de goede strijd des geloofs was.

En Gods volk begeert de strijd niet, maar Gods volk wordt in de strijd geplaatst. Dat volk dat wordt benauwd van alle zijden. En Gods getuigenis is er vol van, en ook de ervaring van Gods kinderen, wat dat volk hier te verduren heeft in dit moeitenvolle leven. Ze moeten vanzelf het voorbeeld van Christus volgen. Ze worden één plant met Hem in de gelijkmaking Zijns doods, opdat ze het met Hem ook worden zullen in de gelijkmaking Zijner opstanding. En Christus heeft gezegd: *ze hebben Mij gehaat, ze zullen ook u haten*. En hoe meer dat Gods kerk mag leven in een weg van zelfverloochening en zelfverfoeiing, hoe zwaarder dat hun strijd hier worden zal.

En daar tegenover, de vijand die is er altijd op uit om het leven dat God in hun gewerkt heeft, om dat niet alleen te benauwen, maar als het mogelijk was om dat leven te vermoorden. In Psalm 44: 23 staat er: *Maar om Uwentwil worden wij den gansen dag gedood; wij worden geacht als slachtschapen*. En in Psalm 118: 6 daar zegt David:

*Gij had m' o vijand, hard gestoten,
Tot vallens toe mij onderdrukt.*

En Micha, in het zevende kapittel, vers 8, wanneer die man een weinigje in de kracht van het zaligmakende geloof mocht staan, dan zegt hij: *Verblijd u niet over mij, o mijn vijandin! Wanneer ik gevallen ben, zal ik weder opstaan. Ik zal mij in de Heere verblijden*. En allemaal zijn dat bewijzen, mijn geliefden, dat het leven van Gods kerk een leven is vol van strijd.

Als we een huichelaar zijn dan kunnen we wel van strijd spreken, maar het is nooit de zuivere strijd die door God tot een goed einde gebracht wordt. En als we dood zijn, dan hebben we geen strijd. Het ware volk van God dat heeft een strijd die zeer zwaar is. De ene tijd wel zwaarder dan de andere tijd. Maar het is zoals een van onze Engelse Godgeleerden opgemerkt heeft: *Het is hier een gedurige oorlog, geen wapenstilstand is er te vinden*. Het is een strijd die zomaar dag en nacht doorgaat. David zegt immers in Psalm 25: 9:

*En die rusteloos mijn val;
Wreed en wrevelmoedig zoeken.*

En nu is het zo opmerkelijk in die historie van Athália, en van dat huis van David, dat zelfs onder de regering van de goddelooste koningen en van de grootste gruwelen, die er plaats hadden, dan lezen we nog herhaalde malen, *dat God gedacht aan Zijn verbond met David en dat God dat verbond nog bevestigde*. En natuurlijk wij weten dat het verbond met David eigenlijk maar een type en voorbeeld was van het verbond dat de Vader van eeuwigheid gesloten heeft met Zijn Zoon. Dat verbond dat in de eeuwigheid gesloten is, en waarvan de kerk zingt in Psalm 89: 1:

*Ik weet, hoe 't vast gebouw van Uwe gunstbewijzen,
Naar Uw gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen.*

En nu gaan we geen paal en perk stellen van de wegen die God met Zijn volk houdt, maar we hebben hier een exempel dat Gods kerk jarenlang geplaagd, voor jaren benauwd en voor jaren bemoeilijkt kan worden. Als we een huichelaar zijn dan zitten we vanmorgen in de put, en vanavond zijn we er weer uit. Dat is het kenmerk van een huichelaar. Maar als we tot het ware volk van God behoren dan zullen we David wel eens moeten nastamelen wat hij in Psalm 40:1 uitgedrukt heeft:

*'k Heb lang den HEER in mijnen druk verwacht,
En Hij heeft Zich tot mij geneigd.*

Als we tot het ware volk van God behoren dan zullen er wel tijden zijn in ons leven, maar geen minuten, en geen uren, en geen dagen, maar tijden dat we moeten zeggen: *Mijn God, ik roep des daags en Gij antwoord niet, en des nachts en er is geen stilte*. En

onze bekering en onze rechtvaardigmaking, en ons kindschap, en de verzekering van dat alles, dat is geen waarborg dat de duivel niet bij ons kan komen. En dat die inwendig, net is als Athália, die het koninklijke zaad zoekt om te brengen en Gods kerk in de ellende zoekt te brengen.

Maar er staat in het laatste vers van dit kapittel, 2 Kron. 23: 21 *En al het volk des lands was blijde, en de stad werd gestild, nadat zij Athália met het zwaard gedood hadden.* Wat dat betekent, dat kan een kind wel begrijpen, geliefden. Wat staat er tegenover blijdschap, en wat staat er tegenover stil? Tegenover blijdschap staat *droefheid*, en tegenover stil staat *beroering, angst, en vreze*. En nu is zes jaar lang die kerk door dat monster, door Athália benauwd geworden, zodat ze hun mond niet open konden doen. In die zes jaar heeft die zuster van Aházia nooit met dat kind buiten kunnen lopen, om dat kind eens te laten zien aan andere mensen. Kun je het begrijpen? Kun je het volgen? Want dat kind was uit het geslacht waar eenmaal Christus uit geboren zou worden, uit het huis en geslacht van David. En je kunt wel begrijpen mensen, Gods kerk leeft wanneer ze met blijdschap en vreugde mogen spreken van de verlossing die in Christus is. Dat volk is blij van hart wanneer Christus verhoogd wordt in hun ziel en leven. Maar dat volk is ook beroerd wanneer hun de tranen tot spijs zijn dag en nacht. En als dan die vijand, die Athália van binnen zegt:

*Waar is God, op Wien gij bouwdet,
En aan Wien g' uw zaak vertrouwdet?" ...*

Zes jaar, het is geen kleinigheid geliefden.

En als je nu tot Gods volk behoort, welke eigenschappen hebt u dan nog meer in uw leven? Dat is, als je genade bezit is het één van de grootste kenmerken, dat je nooit rust zal kunnen vinden, voor dat je rust in God vindt door Christus. Daar kunt ge uzelf aan toetsen op weg en reis naar de eeuwigheid. Maar ondergeschikt aan dat, is er nog wat anders. En dat is ook dit, geliefden, dat we onszelf nooit kunnen helpen. Gods volk probeert zichzelf wel eens te helpen, vanzelf. Als je in de war komt dan is het eerste waar we naar toe gaan, dat is de ervaring die achter ons ligt. En dan proberen we uit die oude ervaringen nog een beetje moed te krijgen, en nog een beetje op de been te blijven. Want je moet rekenen, een mens is zo gauw zijn benen niet gebroken, en een mens is niet zo gauw onbekeerd. Want dat gebeurt in geen dag of twee, drie; o nee! Mensen, dat kan lange tijd duren eer we onze benen gebroken hebben, en dat we terecht zijn gekomen op dat plekje:

*Ik ben nooddruftig, arm en naakt;
O God, mijn Helper uit ellenden'.
Haast U tot mij; wil bijstand zenden;
Uw komst is 't, die mijn heil volmaakt. (Psalm 70: 3)*

Die Athália heeft zes jaar daar geregeerd, een langdurige benauwing, geliefden. Gods kerk kent ook een langdurige benauwing, en dat niet alleen in de weg die leidt tot de rechtvaardigmaking. Maar dat is ook in de weg na de rechtvaardigmaking, in de weg van heiligmaking. Want dan leert Gods kerk die Athália ook voor hun eigen hart kennen, die tracht om al dat koninklijke zaad om te brengen. Als God niet instond voor Zijn eigen werk, geliefden, als dat volk niet in de kracht Gods bewaard werd door het geloof, tot de zaligheid die geopenbaard zal worden in de laatste tijd, dan kwam dat volk met al wat ze ervaren hebben nog voor eeuwig om. Voor het geritsel van een blad dan zitten ze al in de war. Het minste en het geringste soms, dan is het vrezen en sidderen soms van alle kanten. O je leest in de waarheid van een koning, die kreeg eens een

Profeet bij zich en die zeide: *Is er dan geen God meer in Israël? Omdat hij naar de god van Ekron ging.* Maar hoeveel keer in het leven van Gods volk, moet zulk een profeet naar dat volk gezonden worden! De Heere Jezus zei Zelf met dat grote wonder van het bedaren van die storm en de zee: *Hebt gij nog uw verhard hart?* En dat zei de Heere niet tegen onbekeerde mensen, maar tot Zijn eigen discipelen die Hij geroepen had. En we moeten onszelf maar nergens boven plaatsen! O, nee! Als het goed gaat, geliefden, dan komt een mens hoe langer hoe meer op de achtergrond. De Heere zegt in Zefánja 3:12: *Maar Ik zal in het midden van u doen overblijven een ellendig en arm volk; die zullen op den Naam des Heeren betrouwen.* Het is een van de grootste genaden die God aan Zijn volk kan schenken, dat Hij uit alles de grond neemt. Dat Hij uit alles het leven neemt, opdat ze van dag tot dag en van ogenblik tot ogenblik moeten leven uit een levende Christus aan de rechterhand des Vaders. En dat het de taal van ons hart meer en meer wordt uit Psalm 118:7

*De Heer is mij tot hulp en sterkte;
Hij is mijn Lied, mijn psalmgezang;
Hij was het, die mijn heil bewerkte,
Dies loof ik Hem mijn leven lang.*

Zes jaar heeft Athália het volk benauwd en beroerd, zes jaar. En u kunt wel begrijpen dat die Hogepriester Jójada, en die Jozabad beangst geweest zijn bij dag en bij nacht, om dat kind nog eens kwijt te raken. Dat dát kind nog eens gedood zou worden. Als ze naar de hemel keken, dan twijfelden zij niet. Maar als ze op de omstandigheden zagen dan zonken ze weg. Kun je het vatten? En dat is nu met Gods volk in de loop van hun geestelijk leven ook zo. Als we op onszelf zien mensen, dan is het voor eeuwig kwijt. Al hebben we Bethel leren kennen en Pniël leren kennen. En al zijn we tien jaar later bij Bethel weer terug geweest waar God Zijn werk bevestigd heeft, als we naar beneden kijken dan is het kwijt. Als we naar Athália kijken dan komt een mens om, dan wordt hij vermoord.

Kijk maar in het leven van David. Heb je daar wel eens erg in gehad, hoe korter dat hij bij de troon was, hoe korter dat hij bij de afgrond was? Want hij zei: *Eén der dagen zal ik door de hand van Saul omkomen.* En de andere dag heeft Saul een einde aan zijn leven gemaakt. Maar een dag vóórdat Saul stierf dan was hij nog benauwd dat hij zou omkomen, en dan zo kennelijk en krachtig gezalfd als koning over Israël. Maar vanzelf geliefden, wij hebben het geloof niet in ons vestzak, nee ..., en dat we het er maar uithalen als we het nodig hebben. We moeten maar wachten dat God het ons geeft. Het geloof is een gave Gods, maar de oefening van dat geloof is ook een gave Gods. Datheen zingt in de oude Psalmen zo dierbaar:

*Zo wij sterk zijn, daarvan hebt Gij alleen de eer;
Vermogen wij ook iets, zulks alles komt, o Heer!
Van Uw goedheid, die ons bescherming is bevonden. (Psalm 89:8)*

Maar nu had die vrouw een droevige regering en een langdurige benauwdheid, maar ook een verschrikkelijk einde.

3. Een verschrikkelijk einde

Er staat in het eerste vers van dit kapittel: *"Doch in het zevende jaar versterkte zich Jójada, en nam de oversten der honderden, Azarja de zoon van Jehoram, en Ismaël, den zoon van Johanan, en Azarja de zoon van Obed, en Maäseja, den zoon van Adaja, en Elisafat, den zoon van Zichri, met zich in een verbond."* En hij nam ze allemaal in een verbond, al de namen van die mensen die hier gemeld worden. "En ze togen om in Juda

en vergaderden uit alle steden van Juda en de hoofden van de vaders in Israël, en ze kwamen naar Jeruzalem." Heb je er wel eens over gedacht, de versterking van Jójada? Jójada dat was de hogepriester, en die andere mensen die hij vergaderde, waren de oversten van de honderden. Dat waren degenen die uiteindelijk behoorden tot het koningschap, en tot de koninklijke bediening van het huis van David die hem altijd omringd hadden. En nu zie je de vereniging van de *priesterlijke* bediening en de *koninklijke* bediening.

Zo is het geestelijk ook. Uit de *bediening van Christus* vloeit de versterking van de kerke Gods. Er is nooit de minste versterking uit onszelf mensen, maar de versterking die vloeit uit dat gezegende Hoofd, die de drie ambten in Zichzelf verenigt. Profeet, Priester en Koning.

"En de ganse gemeente maakte een verbond in het huis Gods." Niet in een plaats van goddeloosheid, maar ze maakten een verbond *in het huis Gods*, met de koning en met dat kind. Dat kind was toen nog maar zeven jaar oud. Maar met dat kind, een názaad van David, dáár maakten ze een verbond mee, uit eerbied voor het verbond dat God met David gemaakt had. En uit eerbied voor het verbond dat gegrond lag in de eeuwigheid tussen de Vader en de Zoon.

*Zijn grondslag, Zijn onwrikb're vastigheden,
Heeft God gelegd op bergen, Hem gewijd.*

En gerechtigheid en gericht zijn de vastigheden van Zijn troon.

En ze zeiden, vers 3: "Ziet, de zoon des konings zal koning zijn gelijk als de Heere van de zonen van David gesproken heeft." En dan staat er nog zoiets opmerkelijks in Gods getuigenis, want later "hebben ze de zoon van de koning voorgebracht, en ze zetten hem de kroon op en ze gaven hem *de getuigenis*, en ze maakten hem koning." Ze gaven hem *de getuigenis*. Dat betekent naar Job 31: 36: *Zou ik het niet op mijn schouder dragen? Ik zou het op mij binden als een kroon. Ze hebben de wet op zijn schouder gelegd, op dat kind van 7 jaar. De wet op zijn schouder en de kroon op zijn hoofd.*

"En zij maakten hem koning; en Jojada en zijn zonen zalfden hem, en zeiden: De koning leve! Toen nu Athália hoorde de stem des volks, dat toeliep en de koning roemde, kwam zij tot het volk in het huis des Heeren. En zij zag toe; en ziet, de koning stond bij zijn pilaar, aan den ingang; en de oversten en de trompetten waren bij den koning; en al het volk des lands was blijde, en blies met de trompetten; en de zangers waren er met muzikale instrumenten, en gaven te kennen, dat men lofzangen zou. Toen verscheurde Athália haar klederen, en zij riep: Verraad, verraad!"

Als God opstaat wordt dan wordt Gods volk verblijd, en de vijand wordt benauwd. Als God gaat richten dan ziet men wat er van de vijand overblijft. "Ze verscheurde haar klederen." Als ze het nu maar eens gedaan had zoals later Hiskia, vanwege smart en droefheid dat God ontheilgd wordt. Als ze nu haar klederen maar eens gescheurd had vanwege het leven dat achter haar lag. Als ze nu maar eens gezegd had met David in Psalm 51:6, *Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, en gedaan, dat kwaad is in Uw ogen.* Maar Athália die roept: *Verraad, verraad!* En toen heeft Jojada bevel gegeven om ze uit te brengen buiten de tempel. "Gij zult ze in het huis des Heeren niet doden. En zij legden de handen aan haar, en zij ging naar de ingang van de Paardenpoort, naar het huis des konings; en zij doodden ze daar." Dat ze uitging naar de paardenpoort, dat was achter het paleis des konings. Het betekent eigenlijk in de grondtekst van de Bijbel: *in de paardenstal van de koning*, daar is ze gedood. Een onreine plaats, dat kunt je wel begrijpen, vol van drek en onreinheid. En daar is nu Athália gedood. God heeft een

einde aan dat leven van die goddeloze koningin gemaakt. En het is aan die vrouw vervuld wat we nu samen zingen uit Psalm 73: 9

*Dit duurde, tot ik uit dien drom
Van neev'len ging in 't heiligdom,
Om met de Godsspraak raad te plegen.
Daar zag ik, op wat gladde wegen
De voorspoed zelfs de bozen leidt;
En hoe G' in 't eind hun val bereidt:
Zij storten van den top van eer,
In eeuwige verwoesting neer.*

Toepassing.

Gods rechtvaardig gericht over een vijandin van Gods kerk. 1. Wat een droevig leven 2. Wat een langdurige benauwing 3. Wat een verschrikkelijk einde.

4. Een bemoediging voor de toekomst!

"En al het volk des lands was blijde, en de stad werd stil, nadat zij Athália met het zwaard gedood hadden." We hebben straks gezegd geliefden, Gods kerk krijgt *Athália te kennen in hun eigen hart* en in hun eigen leven. De wereld kan ons veel plagen, de duivel kan ons veel benauwen, maar de grootste verrader die ons beroert zit van binnen, dat is ons verdorven vlees en bloed. Dat is die Athália die niet anders probeert als om het koninklijke zaad uit te roeien. Om het leven dat uit God is, en de vrucht die God in dat leven geschonken heeft, om dat te verwoesten en te verdelgen. Er wordt gesproken van kleine vossen die de wijngaard verdueren. En die kleine vossen zijn veel moeilijker te vangen als de grote. En dat zijn nu die Athália's in het hart van Gods volk, die al het koninklijke zaad zoeken om te brengen. Als God Zijn volk eens wat geeft, dan is er een Athália die zoekt het te verwoesten en te verdelgen. En nu die Athália hier van binnen dat verdorven vlees en bloed, dat nooit bekeerd en vernieuwd zal worden die kan hij maar niet gedood krijgen. Dat is onmogelijk.

En we hebben het niet zo ver uit te breiden geliefden! Er is er Eén die het weet hoe het er van binnen bij staat, bij dagen en bij nachten. En als God Zelf voor Zijn eigen werk niet instond, dan kwam dat volk nog voor eeuwig om met al wat ze ervaren hebben. Dat vlees en bloed is een vijand en dat blijft een vijand en dat wil nergens anders naar toe dan naar de hel. Dat is al wat het wil. De diepten van de zonden, de satan, en van het verdorven hart zijn bodemloos. Daar zijn geen woorden voor te vinden. Huntington heeft eens geschreven: *op een hemelse stilte volgt een helse orkaan*. En dat is de ervaring van Gods volk. Als u David bekijkt in Psalm 35:1 Dan zegt die man:

*Twist met mijn twisters, Hemelheer;
Ga mijn bestrijd'ren toch te keer.*

Het leven kan er zo onder versmoord liggen, dat we geen gebedje tot God meer kunnen doen, mensen. Dat we geen gedachte meer kunnen vormen. Maar nu komt op Gods tijd de Heere die Athália te doden, maar dat zal maar wezen als de dood komt. Gods volk is wel bij aanvang overwinnaar in Christus, Die ze liefgehad heeft, maar de volkomen overwinning die zal zijn wanneer dat volk straks zal ingaan in de poorten des hemels, wanneer ze voor Gods troon zullen verschijnen. Wanneer ze straks daar zullen wandelen met witte klederen, die wit gemaakt zijn in het bloed des Lams.

Wat een weldaad dat die Athália in de paardenstal gedood is, dat is het einde. Straks dan zal op het graf van Gods kinderen Gods kerk kunnen zingen Psalm 36:3,

*Daar zijn de werkers van het kwaad
Gevallen in een jammerstaat,
Waar in zij hulp'loos sterven.*

En nu zijn er zoveel tijden dat ze denken dat Athália het winnen zal. En geen wonder want ze zijn de duivel, de zonde en de wereld toegefallen. Maar gelukkig dat de kerk zingt in Psalm 132:12:

*Maar eeuwig bloeit de gloriekroon
Op 't hoofd van Davids groten Zoon.*

En nu aanvankelijk hier in de strijdende kerk, is er blijdschap en tijdelijke rust wanneer dat volk mag delen in de toepassing van Christus gerechtigheid, en van Zijn Goddelijke overwinning. Maar volk, wat zal dat zijn straks, wanneer we met de palmtakken in de handen wandelen zullen voor de troon van God en het Lam. Wat een bemoediging voor de toekomst, volk van God. Uw strijd is zwaar, uw banden zijn menigvuldig. Gedurig wordt ge verleid en verlost. Gedurig val je in hetzelfde weer terug. Gedurig wordt de vrijmoedigheid u ontnomen om te getuigen en om te zingen van de wegen des Heeren. Maar straks volk van God, straks zal het vervuld worden:

*Maar 't vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielenvreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen;
Hun blijdschap zal dan, onbepaald,
Door 't licht, dat van Zijn aanzicht straalt,
Ten hoogsten toppunt stijgen.*

Daarom volk, hoop op de genade die u toegebracht wordt in de openbaring van de Heere Jezus Christus.

*Welzalig is dat volk, dat hen in U verblijdt,
Dat zal voorspoedig zijn nu en tot allen tijd;
In 't licht Uwes aanschijns zullen zij gaan al t'zame,
En hen verheugen in den roem van Uwen Name. (Datheen, Psalm 89:7)*

Athália die wordt straks gedood, *de oude mens* die komt tot een einde. En het nieuwe leven dat zal blij zijn en rusten in God, in die God van volkomen zaligheid. Daarom volk van God, de kleine met de grote: *Verblijdt u in de hoop, zijt geduldig in de verdrukking, en volhardt in het gebed.*

En dat de God aller genade de waarheid bekrachtigen mocht aan ons aller hart. Ook voor degenen die nog vreemdeling zijn van dat leven. Die nog in vijandschap tegen God staan met hoog verheven schilden. Ach, je moet het toch verspelen! Gelukkig die het hier verspelen mag, en voor die Koning mag leren bukken en Hem te voet mogen vallen. Hij zal u nooit vertrappen! Dan zal er een ogenblik aanbreeken dat Hij van vrede tot uw ziel zal spreken. De Heere geve dat door Zijn liefde, de vijandschap in uw hart gebroken wordt, en dat ge aan de zijde Gods mag vallen.

Dan zullen we hier in dit leven bij aanvang, met trompetten en bazuingeschal God verhogen. En straks met de zangers aan de glazen zee, Gods welbehagen, de verlossing van Christus en de bediening des Geestes eeuwig verheffen, tot de blijdschap van onze harten en tot de verhoging van een Drie-enig Verbondsgod. Amen.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 75:5-6

*Want des Heeren hand besluit
Enen kelk vol bitterheid,
In Zijn gramschap toebereid,
En Hij drenkt er 't mensdom uit;
Doch der goddelozen mond
Zuigt Zijn hef uit, tot den grond.*

*'k Zal dit melden, 'k zal altijd
Zingen Jacobs God ter eer,
Slaan der bozen hoornen neer,
Vellen wat Zijn naam bestrijdt;
Maar der vromen hoorn en macht
Zal verhoogd zijn door Gods kracht.*

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

*De genade van onze Heere Jezus Christus,
de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes,
zij en blijve met u allen,
Amen.*

2. Gods weg met Zijn volk in het komen tot Christus als de enige Toevlucht in leven en sterven.

Psalm 65: 2
 Lezen Job 24
 Psalm 77: 8-9
 Psalm 142: 4
 Psalm 119: 47-57

Wat wij u uit God Woord hopen voor te lezen, kunt u opgetekend vinden in het boek Job en daarvan het 24^e hoofdstuk.

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

***Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken
 en vermenigvuldigd van God den Vader
 en Christus Jezus den HEERE,
 in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.***

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.
 GEBED

Geliefden.

We hebben gezongen uit Psalm 77: 8: *Heilig zijn, o God, Uw wegen.* En inderdaad Gods wegen blinken vanwege Zijn majesteit en Zijn heerlijkheid, die Hij openbaart in bijzonder in de harten van Zijn volk, in de leiding die Hij houdt met Zijn gunstgenoten hier op aarde. Voor ons zijn het onbegrepen wegen. Er staat in Gods woord in diezelfde Psalm 77: 20: *En Uw voetstappen werden niet bekend.* En inderdaad wie zal Gods wegen en Gods handelingen met Zijn volk ooit kunnen doorgronden? Daar zal inderdaad een eeuwigheid voor nodig zijn om God te bewonderen en God te aanbidden vanwege zijn majesteit geopenbaard in Zijn wegen met Zijn gunstgenoten hier op aarde. En het kan in het einde, en het zal in het einde niet anders zijn dan tot lof tot eer en tot heerlijkheid van een Drie-enig God.

Gelijk we vanmiddag met de hulp des Heeren daar iets over wensen te zeggen uit onze tekst, die ge opgetekend kunt vinden in het boek Job, het 24^e kapittel en daarvan vers 8. Waar Gods woord aldus luidt:

Van den stroom der bergen worden zij nat, en zonder toevlucht zijnde, omhelzen zij de steenrotsen.

Tot dusver.

Dat woord spreekt ons van: Gods weg met Zijn volk in het komen tot Christus als de enige Toevlucht in leven en sterven.

1. Een wonderlijke weg. *Van den stroom der bergen worden zij nat.*
2. Een profijtelijke weg. *Zonder toevlucht zijnde.*
3. En een zielzaligende weg. *Omhelzen zij de steenrotsen.*

Of, we zouden het ook in andere woorden kunnen zeggen:

- Gods recht, moet ons uitdrijven.
- Gods Geest, moet ons de rust opzeggen.
- Gods Zoon, moet onze Enige verberging worden.

Daar staan, mijn geliefden, in het boek Job vele verborgenheden, vele diepten en geheimen. En het is soms op een eigenaardige en op een wonderlijke wijze dat we soms tot de kennis komen, tot de inhoud van sommige diepe waarheden. Want het woord dat we vanmiddag wensen te overdenken, dat is een waarheid die zeer diep is. En zoals het met ons allen van nature gaat, wat leeft een mens gedurig over de waarheid heen zonder dat de mens er eens bij stilstaat. Dan moet de mens wel tot de conclusie komen dat er maar weinige plaatsen en weinig gebeurtenissen zijn in de waarheid waar we enig verstand van hebben en wat we enigszins kunnen bevatten. Maar och, het grootste gedeelte dat moet de mens helaas, maar laten rusten.

En nu, om tot de verklaring en tot de opening te komen van deze waarheid. Huntington, voordat hij stierf gaf zijn laatste wil uit. En die laatste wil, *zijn testament*, dat betreft enkele wenken en wensen voor zijn kinderen die hij straks zal nalaten wanneer de dood zal komen. En in dat laatste van dat testament heeft hij enkele aanwijzingen wat met zijn boeken zal moeten gedaan worden wanneer hij er straks niet meer is. Maar nu is het zo wonderlijk dat Huntington één van zijn kinderen toewenste deze tekst Job 24: 8. Hij geeft van die tekst verder geen verklaring, alleen onderaan dat testament schrijft hij die tekst. En toen ik dat las ging ik er over nadenken. En moest er zoveel over nadenken dat ik het niet meer van mij zetten kon en werd mijn ziel begerig om de verklaring van God Zelf te mogen verkrijgen. En inzicht te mogen ontvangen in wat die **Huntington** er in zag liggen. Hij was geen geleerd man. Maar ach geliefden, die man was van God geleerd. En dat is veel meer waard dan alle wetenschap van de wereld. Want er zijn veel professors die nooit zullen komen waar deze man gekomen is in de verklaring van de waarheid Gods. Het was ook een mens, maar je kunt hem gerust wel noemen, want in Gods kerk is het een groot juweel geweest. En een man die tot rijke zegen voor Gods kerk gesteld is geworden.

En daar ik smekend om licht werd over deze woorden, zag ik zo klaar dat in die tekst geopenbaard ligt *de weg van de zondaar komend tot Christus*.

Een wonderlijke weg, een profijtelijke weg, en een zielzaligende weg.

Ten eerste: ***een wonderlijke weg***.

Van den stroom der bergen worden zij nat. Wanneer u die tekst oppervlakkig leest, dan moet u zeggen: ja, wat zal ik met deze tekst toch moeten beginnen. Maar daar ligt nu verklaard de weg die God met Zijn lieve volk houdt op de wereld. En we zullen als altijd in het Paradijs weer maar gaan beginnen, want daar moeten we toch ten allen tijde heen. En wat is er in het Paradijs gebeurd geliefden? Daar is God niet van ons weggelopen, maar daar zijn wij van God weggelopen. En toen Eva gegeten heeft, toen is ze Gods beeld verloren. En Adam is zijn vrouw nagevolgd, en heeft dat beeld ook verloren.

En zodra ze dat beeld verloren hebben, heeft God Zich van hen onttrokken. Toen hebben ze gekregen een schrik in hun consciëntie. En een schrik in de consciëntie dat zijn de eerste tekenen reeds van de hel. Dat is het eerste van de hel. Adam en Eva hebben het benauwd gekregen en hebben zich verborgen in die hof. Ze zagen dat ze naakt waren. Hebben ze van tevoren al een soort kleren aan gehad? Nee, maar dat was in de staat der rechtheid ook niet nodig omdat ze versierd waren met de gerechtigheid en met de heiligheid Gods. Dat was het bedeksel van hun lichaam en daarmee waren ze wandelend voor het aangezicht des Heeren. Met de gerechtigheid en de heiligheid Gods. Dus er was geen noodzakelijkheid om enig kledingstuk te dragen. Toen God dat beeld hen onttrokken heeft hebben ze vijgenbladeren genomen en ze hebben hun naaktheid daarmee bedekt. Toen ze zich verborgen, hebben ze gedacht, dat ze daar

veilig zouden zijn. Ze hebben gedacht dat God ze niet zou vinden, en dat ze daar hun leven zouden kunnen voortzetten en eindigen.

Maar ge weet wat er gebeurd is geliefden. God heeft Adam opgezocht en tot Adam gezegd: *Waar zijt gij?* Dat is zijn behoud geweest. Want als God hem nooit gezocht had, hij had God nooit meer opgezocht. Nooit, want wij kunnen wel afkeren, maar terugkeren dat is een eeuwige onmogelijkheid. En zoals nu Adam in het Paradijs, na zijn diepe val een plaats gezocht heeft om zich te verbergen en een plaats om te schuilen, zo is het nu van nature met elk mens op de wereld. Een mens heeft een plaats opgezocht waar hij denkt te kunnen leven, en waar hij denkt straks te kunnen sterven. Huizen en steden bouwen, zoals Kaïn, dat is het werk van de mens hier op aarde. En er staat in Psalm 49:12 *Dat hun huizen zullen zijn in eeuwigheid, hun woningen van geslacht tot geslacht.* En dan zoekt de mens hier op de wereld rust en de mens zoekt vrede. Maar denkt er wel om, met een ongeredde ziel, met een openstaande schuld en met een eeuwig recht dat tegen hem getuigt en dat hem veroordeelt. En nu zal een mens nooit of nimmer naar God terug keren, nooit.

Maar we lezen in het boekje van Bunyan, dat hij woonde in de stad met de naam *Verderf*. En dat God die stad ging verbranden, en toen moest hij er uit. En nu hebt ge in onze tekst hetzelfde: *Van den stroom der bergen worden zij nat.* Dat wil zeggen, *dat Gods recht den zondaar gaat uitdrijven uit de plaats van zijn valse rust.* En daar wordt ons duidelijk geleerd mijn toehoorders, dat God het begin is van het werk Zijner handen.

In onze dagen worden de mensen - op verkeerde wijze - aan het werk gezet. Maar och mensen wij werken onszelven dood en we zullen spoedig de moed wel laten zakken. Want de waarheid leert het ons zo duidelijk dat een mens dood ligt in de zonden en in de misdaden. En van nature geen lust aan de kennis van Gods wegen. O, als het aan een mens overgelaten wordt geliefden, we hebben het u zo menigmaal voorgehouden, hoeveel mensen zullen er dan zalig worden? Dan werd er nooit één mens zalig. Want een mens is zo diep rampzalig in zijn val in Adam geworden, maar zonder dat hij bekommerd daar over is, en zonder dat hij daarover bedroefd is. Want onze grootste ellende is, dat we onze ellende niet kennen en onze ellende niet gevoelen.

Daarom geliefden is het noodzakelijk: *Van den stroom der bergen worden zij nat.* Het gaat hier letterlijk over mensen. Zoals onze Bijbelverklaarders zeggen: *over dagloners en werklieden die, daar een schuilplaats gezocht hebben om in te kunnen wonen.* Die mensen die daar gedurig weer op die zelfde plaats in dat zelfde hol aan de voet van een berg terecht gekomen zijn en waar ze gedurig hun woonstede hebben. En waar ze gedurig weer in terug keren.

Maar nu: *Van den stroom der bergen worden zij nat.* Dat wil zeggen, dat God de regen van de bergen laat afstromen, zodat die holen waar ze zich in bevonden vol gaan lopen. Dan is het vanzelf onmogelijk om daarin te kunnen wonen. Want als zij in die holen zouden blijven zitten dan moeten ze vanzelf verdrinken, dan moeten zij omkomen. En nu: *Van den stroom der bergen worden zij nat.* Ze worden uit haar schuilplaatsen uitgedreven. En vanzelf, al wat een mens heeft dat zal hij geven voor zijn leven. Hij wordt daar uitgedreven en gaat proberen om elders een andere plaats te krijgen.

En zo geschiedt het ook in de waarachtige bekering van een mens. Als God van de hemel niet komt, geliefden, dan wordt een mens nooit uitgedreven uit zijn rust. Dan zal hij blijven waar hij is, totdat hij straks in de hel valt. Maar wanneer God nu komt, dan

wordt een mens wakker geschud. En dan gaat een mens zien dat het leven wat hij leeft, dat dit eindigen zal in de eeuwige dood. En dat het eindigen zal in een eeuwige verwoesting. Vandaar mijn geliefden, wanneer God met een zondaar begint wanneer God een mens wederbaart door Zijn Geest en woord, dan gaat hij voor het eerst in zijn leven geloven dat er een God is. Dan gaat hij voor het eerst pas geloven dat er een hemel en dat er een hel is. En dat er een eeuwigheid aanstaande is. Want u kunt het wel zien, al gelooft een mens dat nu historieel, al zou hij voor de historische waarheid gaan vechten, onszelf in het harnas gaan stellen, het laat toch zijn arme ziel koud en het laat toch zijn arme ziel leeg. Want die historische bevattings en kennis van de waarheid, die drijft een mens nooit uit tot God; en die laat een mens zo dood als hij is, geliefden. Het komt met het historische geloof geen stap verder in ons leven.

Maar: *Van den stroom der bergen worden zij nat*; staat er. Ze worden uit zichzelf uitgedreven. Zij gaan beseffen dat zij op reis naar de eeuwigheid zijn. Zij gaan beseffen dat zij God niet kunnen ontmoeten. Ze gaan beseffen dat het voor eeuwig kwijt is.

Van den stroom der bergen worden zij nat. Dat heeft ook nog een tweede betekenis. Want wanneer God met een zondaar begint dan wordt zijn ziel vervuld met een droefheid naar God, die een onberouwelijke bekering tot zaligheid werkt. Als God met een zondaar begint dan vergaat de wereld. Want de eerste wereld die is vergaan door water. Zo vergaat de eerste wereld hier vanbinnen ook door water. Echter onze tranen zijn nooit een grond voor de eeuwigheid. Al zou een mens de grote oceaan van tranen schreien. De tranen bewijzen wel onze schuld, maar de tranen kunnen onze schuld nooit wegnemen. Dat is niet mogelijk. In onze dagen zijn er zoveel bekeerde mensen welker ogen nog nooit nat geweest zijn. Zou het kunnen? Zou het naar Gods getuigenis zijn? Het is onmogelijk geliefden!

Want in de waarachtige bekering wordt een mens zijn ogen geopend, dat hij tegen een heilig, rechtvaardig en tegen een goeddoend God gezondigd heeft. In de waarachtige bekering wordt een mens voor God geplaatst. Voor een God die nog nooit anders dan goed gedaan heeft. Voor een God die hem nog nooit anders als omringd heeft met Zijn goedertierenheden en met Zijn ontfermingen. Een God die niet anders getuigd heeft in Ezechiël 33: 11: *Zo Ik lust heb in de dood des goddelozen, maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve.*

En nu al de roepstemmen en al de bemoeienissen die de Heere met de mens gehouden heeft, dat komt allemaal terug. En het wordt soms wáár in zijn leven, dat de tranen uit zijn ogen persen. Want in de waarachtige bekering wordt dat stenen hart weggenomen en hebben ze een vlezen hart gekregen. En dat vlezen hart dat is zo zacht, dat is door God zacht gemaakt, geliefden. Daar zegt de dichter in Psalm 77: 1:

*'k Bracht de nachten door met klagen;
'k Liet niet af mijn hand en oog
Op te heffen naar omhoog.*

Van den stroom der bergen worden zij nat. Dat volk dat wordt vernederd voor het aangezicht des Heeren. Dat volk dat zou wel wensen dat hun ogen nooit meer droog werden. Ze zouden wel wensen dat ze tot aan haar dood aan het schreeuwen mochten blijven. Niet om God te bewegen, niet om de zaligheid te verdienen, nee. Maar weet je waarom? Omdat God het zo waardig is om gediend, geëerd en om gevreesd te worden. Ook omdat de zonde zo een eeuwige schande is en een eeuwige smaad. Omdat de zonde zo bitter is, omdat de zonde zo ellendig is. O, ze zouden wel wensen tot aan hun dood,

dat hun tranen maar mochten vloeien. Opdat ze hun schuld in waarheid en in oprechtheid voor God maar mochten betreuren en bewenen, en belijden.

Och, vraag het maar eens aan die mensen, vooral als hun ogen zo lang droog blijven. Vraag het maar eens. Ze zouden zeggen: *het zou me, ik weet niet wat waard zijn, als het nog eens terug kwam, wat er wel eens geweest is.* Niet om GóD, of de hemel te verdienen, daar gaat het heus niet over. Maar de Apostel Paulus zegt in 2 Corinthe 7: 10: *De droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid.*

Als we dan die vrouw in Lukas 7: 36-50 zien wenen, die met haar tranen de voeten van de Heere Jezus nat maakte. Is uw hart er nog nooit eens onder geraakt geworden? En dan Petrus, in Lukas 22: 62: *en naar buiten gaande, weende bitterlijk.*

En als het dan zo droog is, zeggen ze: *Heere, laat er toch van de bergen nog eens wat afdruipe. Want ik leef toch zo in een land dor en mat zonder water.* Och, ze zouden zich wel in duizend bochten willen wringen, dat het nog eens nat mocht worden. Of, als ze nog eens bukken mochten zo ze vroeger wel mochten bukken.

Maar ze moeten met hun handen overal maar afblijven. Ze moeten gaan leren dat het alleen Gods eigen werk maar is, altijd en immer. En dat ze hoe langer hoe meer afhankelijk zijn van de Heere alleen. Wat een weldaad als God zich met ons gaat bemoeien. Daar is in heel de wereld niets wat noodzakelijker is dan dat, geliefden. En als God zich nu met die mens gaat bemoeien, dan gaat hij zeker wel direkt naar de Heere Jezus toe? O, nee mensen want hij kent de Heere Jezus niet. En hij is geboren onder een verbroken werkverbond.

2

Daarom onze tweede gedachte: *een profijtelijke weg.* "En zonder toevlucht zijnde."

En dat is nu het werk van God de Heilige Geest, Die dat volk bewerkt dat ze buiten Christus en zonder Zijn volbracht Borgwerk nooit enige rust voor hun ziel zullen vinden. Als nu dat volk van den stroom der bergen nat gemaakt wordt, dat is een moeilijke tijd, toch is het een gelukkige tijd. Want de Heere zegt: *Ik zal het u ordentelijk voor ogen stellen.* Maar de Heere zegt ook in Hosea 2:13 *Daarom zie, Ik zal haar lokken.* En wat is het nu bij aanvang en bij voortgang, dat de ziel zo vernedert? Wat zou het nu zijn waardoor dit volk verootmoedigd wordt? O, dat is alleen de goedertierenheid Gods. Want als ge ze eens zou kunnen horen als ze daar alleen met God op de wereld liggen, dan zou u zien dat die ziel zo verwonderd is, dat de aarde ze nog draagt en dat de hemel ze nog dekt. Als ze de zon soms zien schijnen aan de lucht, dan kunnen ze niet begrijpen dat God die zon over hen nog laat opgaan. Dan zijn de goedertierenheden Gods zo menigvuldig groot. Soms een stukje brood wat ze in het natuurlijk leven krijgen, soms een teugje water wat ze drinken. En dan, als je bij dat volk komt, en ze overdenken dat die rijke man in Lukas 16:24 geen druppel water meer dronk tot verkoeling van zijn tong, dan moet je hen maar eens vragen, waarom ze zich zo verwonderen. En hoe ze dat soms voor God in stof en as doet wegzinken. En dan kunnen ze dat wonder maar niet op. Och, God mocht het ons allen wel leren uit genade. Ze kunnen het wonder niet op dat God ze nog laat leven, zulk een onwaardig schepsel als zij zijn. Dat God ze met de bezem van Zijn Goddelijk recht nog niet weggevaagd heeft in de eeuwige rampzaligheid. Ze kunnen het maar niet begrijpen. Soms dan schudt heel hun lichaam dat ze zeggen: *Heere wat beweegt U toch om mij nog langer te laten leven, want ik ben toch maar een mens die onnuttig deze aarde beslaat.* Maar als nu de goedertierenheden Gods zó groot en zoveel over hen zijn, dan houdt al dat murmureren voor een ogenblikje wel eens op. En wordt de vijandschap inwendig, de onverenigdheid met Gods weg wel eens voor een ogenblikje gebroken. En dan zinken ze onder het wonder weg dat de aarde ze nog draagt en de hemel ze dekt.

Maar nu gebeurt het ook geliefden dat God Zijn woord voor die zielen gaat openen, wat er staat in Jeremia: *Wanneer ik Uw woord gevonden heb, zo heb ik het opgegeten, en het was mij zoeter dan honing en dan honingzeem.* God ondersteund dat volk, die Hij geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. En God bewaart Zijn volk voor de wanhoop, want er is er niet één die in de wanhoop ooit is omgekomen. En dat leven wat Gods volk heeft ontvangen is geen leven dat sterft, maar een leven dat lééft. Een leven dat innerlijk in hun ziel is. En de Heere geeft dat volk ondersteuning. God bemoedigd ze en geeft wat ze nodig hebben in hun leven.

En toch toehoorders, de openingen van dat woord, zelfs de verkwikkingen uit Gods getuigenis, zelfs de openbaring van Christus; - al is dat een onvergetelijk punt in het leven van dat volk dat aan het einde van de wet komt, - toch is dat volk zonder toevlucht; (in de zekerheid van het geloof; Red.).

En zonder toevlucht zijnde, staat er. Er is een tijd in hun leven, dat ze niet weten of God ze bekeerd heeft. Er is een tijd in hun leven dat ze niet weten of ze bij dat volk behoren. Er is een tijd in hun leven, dat ze overal buiten staan. De deur naar de wereld is voor dat volk gesloten. Maar om nu met volle mond te zeggen, dat ze bij dat volk van God bekoren, dat durven ze ook niet. O nee, daar hebben ze geen vrijmoedigheid voor. Dat ze er achtung voor hebben, dat ze er liefde voor hebben, dat is een ander punt. Dat ze soms zichzelf voor dat volk wel in de dood zouden overgeven. Maar ach, dat is al zo een lange tijd geleden. Als je aan die verdrukke zielen zou vragen, wat hun leven is? Dan zullen ze tot antwoord geven: *geen lust om te leven, en geen grond om te sterven.* Zonder toevlucht. En nu hebben ze wel eens een ogenblik geleefd uit hun bekering. Ze hebben ook wel eens een ogenblik geloofd dat God Zijn hand er aan gelegd heeft.

Maar och, het leven gaat weg, de vrucht gaat er uit weg, de grond zakt er uit weg. En Christus wordt niet door de Heilige Geest toegepast aan hun hart. En dan staan ze daar, handenloos en voetenloos. Ze hebben geen toevlucht. Kunnen ze alles verwerpen wat God ze heeft geschonken?

Dat is een punt waar ze geen antwoord op kunnen geven. Er is wel veel strijd en er is wel veel bekommring; er is zoveel ellende. En wat in Gods Woord soms geboekstaafd staat, van die moedeloze klachten van dat volk, dat nemen ze voor zichzelf over. Waarom zouden ze nog langer op God wachten? God is ze toch vergeten, en de Heere heeft ze toch verlaten. Ze hebben geen heil bij God.

Maar als nu pertinent aan dat volk gevraagd wordt: zou je durven wegwerpen dat God wel eens ooit naar je heeft omgezien? Zou je durven ontkennen ooit met God in contact te zijn geweest? Zou je nu openlijk durven zeggen: nooit de liefde Gods in het hart te hebben gesmaakt? Zou je durven ontkennen dat er in het leven nooit uitgangen naar die God zijn geweest? Dat er nooit een tijd geweest is, dat het wáár was in je hart? Ach, dat ik Hem vinden mocht, die mijn ziel liefheeft?

Dan durven ze geen ja en geen nee te zeggen. *Nee* durven ze helemaal niet zeggen, want dan is er een stem in hun hart die zo hard schreeuwt: *dan lieg je en dan verloochen je wat God wel eens gedaan heeft.* En daar zitten ze nu tussen.

Maar mijn toehoorders, er staat: *En zonder toevlucht zijnde.* Met andere woorden als het er op aankomt, om zich nu eens te verklaren, of ze grond onder de voeten hebben, zoals de dichter van Psalm 73: 14:

*'k Vertrouw op Hem geheel en al,
De Heer, Wiens werk ik roemen zal.*

Ja, daar hebben ze geen vrijmoedigheid voor. En dan zijn er tijden dat ze zeggen: 'Was het nu maar eens opgebonden, zoals het vroeger wel eens opgebonden was. Dat nu de nood der ziel eens in waarheid op mijn hart mocht liggen.'

Maar ach, nu wordt het zo lusteloos, en het wordt zo betrekkingloos en zo behoefteloos, dat ze tenslotte wel tot het besluit moeten komen, dat er nooit wat van God in hun leven geweest is.

Maar daar blijft het niet, geliefden. Gods Geest die blijft met dat volk twisten. Want wat er vroeger wel eens geweest is, het komt terug tot dat volk. En dan Gods gerechtigheid die niet voldaan is. De schuld die niet verzoend is. De ziel die niet gered is, die schreeuwt uit de diepten tot God. *En zonder toevlucht zijnde* wordt nu de taal van hun hart, uit Psalm 142 : 4; zingen we dat ter toepassing.

*'k Wou vluchten, maar kon nergens heen,
Zodat mijn dood voorhanden scheen,
En alle hoop mij gans ontviel,
Daar niemand zorgde voor mijn ziel.*

Toepassing

En nu geliefden, *die wonderlijke weg* die God Zelf openbaart, waar God Zelf Zijn volk inbrengt, die wordt voor Gods volk *een profijtelijke weg*, in het ontnemen van alle gronden buiten Christus.

3. Een zielzaligende weg

Maar het wordt ook een *zielzaligende weg*, wanneer het derde gedeelte van deze tekst tot zijn vervulling gaat komen: *en zonder toevlucht zijnde, omhelzen zij de steenrotsen*. Dezelfde weg die Christus ging op deze wereld moet Gods volk ook gaan bewandelen. De weg die Christus ging, dat was voordat Hij stierf, in de weg van Zijn vernedering, niets anders dan dat Hij gejaagd en dat Hij geplaagd werd. *De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd nederlegge*. Lukas 9: 58. Nog maar pas geboren toen moest Christus al vluchten naar Egypte. In Zijn eigen vaderland vindt Hij geen plek. Buiten de vaderlandse erve moest Hij een toevlucht gaan zoeken. En als Hij dan terugkeert uit Egypte in Nazareth en straks Zijn openbare bediening in deze wereld begint, heeft Hij nooit rust, nooit bestendige rust gehad. En dan aan het einde van Zijn leven, dan gaat het van Gethsémané naar Gabatha, en vandaar naar Golgótha, maar dan straks op Calvária. Daar roept Hij uit: *Het is volbracht! En het hoofd buigende gaf de geest*.

En in Johannes 17: 4-5 zegt Christus: *Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen; en nu verheerlijk Mij, Gij Vader bij Uzelven, met de heerlijkheid, die Ik bij U had, eer de wereld was*. En door die diepte van Zijn sterven is Hij voor Zijn kerk geworden:

- *De Rotsteen Wiens werk volkomen is.*
- Die Rotsteen die vast is.
- Die Rotsteen die duurzaam is.
- Die Rotsteen die onwankelbaar is.

Want: *Bergen zullen wijkenen heuvelen wankelen; maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijkenen het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere, uw Ontfermer*. Jesaja 54: 10.

O, geliefden hier staat in de tekst: "*en zonder toevlucht zijnde, omhelzen zij de steenrotsen*." Nu, Gods volk dat wordt uit alle rust uitgedreven. Er is geen andere weg

zeiden we zo-even, dan om verloren te gaan, om afgesneden te worden, om naar de hel te gaan. En zodra we naar de hel kunnen geliefden, dan is het niet meer nodig. Verloren ligt hij onder de zonde. Verloren met zijn godsdienst. Verloren met zijn eigengerechtigheid. Verloren met zijn bekering. Verloren met de werken der wet. Verloren gaan met alle bevinding, met alle gestalten, met alle ervaringen. Verloren gaan met alle tranen, met alle bewegingen. Verloren gaan zelfs met je bidden en zuchten. Verloren gaan met je uitzien. Verloren gaan met je verlangen, verloren gaan met alles. Wat een diepe weg toch! Maar dat is nu de weg die God met Zijn volk gaat.

Gods arme volk, geliefden, er komt een tijd in hun leven, dat ze naakt op de wereld komen te staan. Er komt een tijd dat dit volk niets meer overhoudt. En dit is voor vlees en bloed een ontzaglijke weg. Want als een mens nog maar eens iets in zijn handen kon houden... Als hij nog maar eens iets had waarvan hij kon zeggen: *Heere, dit kan ik nu nog eens voor U neerleggen.* Maar nee, God ontnemt dat volk alles.

En zonder toevlucht zijnde. Want een mens moet alles, hij moet álles, hij moet *alles* kwijt! De dichter zegt:

*'k Heb alles verloren,
Maar Jezus verkoren;
Wiens eigen ik ben.*

En dat volk dat op die weg geplaatst wordt om alles te verliezen, die zeggen: als ik het einde maar bezien kon. En als ik maar geloven kon dat dit de weg van Gods volk is. Als ik het nu maar bezien kon dat dit mijn einde moet worden. En mijn einde straks zijn zal, dat daar achter de kroon ligt, dat daar achter haar rijkdom ligt. Maar dat kunnen ze niet zien. Want dat verbergt God voor hen. Want o geliefden, het is precies als met Jona. Toen Jona overboord geworpen moest worden, toen heeft hij nooit geweten dat er in de diepte van de zee een vis klaar lag om hem op te slokken. Als hij dat geweten had, dan was het niet zo erg geweest om in de diepte geworpen te worden. En als dat volk nu maar wist dat de handen van Christus als ze in de hel zullen zinken, op de bodem van de hel klaar stonden om hen op te rapen, dan zou het niet zo erg wezen. Maar het is dan zó donker en het wordt zo benauwd. "De banden des doods hadden mij omvangen en de angsten der hel hadden mij getroffen. Maar ik riep den Naam des HEEREN aan." O, dat volk, ze kunnen het niet bezien!

En zonder toevlucht zijnde, omhelzen zij de steenrotsen. Het gebeurt bij dat volk, wanneer alles ontvalt. Ja, ik zal het nog anders zeggen: wanneer God nu voor Zijn volk zo goed is, om het eens een keer uit handen te slaan. Want de waarheid zegt: *Laat los en gij zult los gelaten worden.* Dan is er wel eens een tijd in hun leven dat ze zeggen: *Heere, wat zal dat toch makkelijk zijn om het los te laten.* Dan denken ze dat ze al los gemaakt zijn van alles.

Maar die waarheid moet *tot zijn recht* komen, die waarheid moet uitgeleefd worden. En wat zal het einde van die uitleving zijn? Dat brengt het volk in de nood dat ze zeggen: *Heere, nu ben ik tot de conclusie gekomen dat ik niet loslaten kan, maar ach, sla U het Zelf maar uit mijn handen.* Het is net als sommigen mensen die ziek zijn, de familie gaat soms om de dood verlangen. En die man of die vrouw die op dat ziekbed ligt, (al zovele maanden) gaat soms ook om de dood verlangen. En zo gaat dat volk ook wel eens naar haar einde verlangen. Dan zeggen ze wel eens in sommige ogenblikken: *Heere, maakt U er alstublieft maar een einde aan. Hoe het dan ook zal vallen. En hoe het einde dan ook zal wezen. Want o dat getob en dat geworstel; vandaag eens wat en morgen weer niets. En dan die wanhoop en ellende mijn ziel vervullende. Och, Heere neemt het alles toch weg snijdt het dan maar af, hoe het dan ook gaan zal. Al zou ik dan*

eeuwig weg moeten zinken, dan hoop ik straks in de hel toch te kunnen zeggen: De HEER' is recht in al Zijn weg en werk.

En zonder toevlucht zijnde *omhelzen zij de steenrotsen*. En dit gaat nu om het omhelzen van die volle Christus. Zoals iemand uit liefde of uit toegenegenheid omhelst, zo zal dat volk Christus omhelzen. Maar hoe zullen ze nu tot het omhelzen van Christus geraken? O geliefden, dat is nu het werk van God de Heilige Geest. Want als Christus aan hun ziel toegepast wordt door de Heilige Geest dan is het aannemen van Christus een vanzelfsheid. En dan wordt het bewaarheid: *Gelijk gij dan Christus Jezus den Heere, hebt aangenomen wandelt alzo in Hem.*

En het einde voor dat volk (er zijn hier zielen die daar nog naar uitzien) is als een berg waar ze nog tegen op zien, die steeds hoger wordt. En de zaak als zaak wordt soms zo onmogelijk voor hun ziel dat ze soms zeggen: *Heere, waar het eindigen zal, ik weet het niet*. Maar als nu die dag en dat uur aanbreekt dat God eens gaat komen. Ach, als dat nu vanavond eens gebeuren mocht mensen, of het zou vannacht eens gebeuren, *dat u die Steenrots eens omhelzen mocht*. Dat God de Heilige Geest eens kwam en je armen eens vastpakte. En je beide armen eens legde rondom die Christus en je armen zou toesluiten. Dan zou je vanavond of vannacht nog zingen Psalm 52:7

*Mijn God, U zal ik eeuwig loven
Omdat Gij 't hebt gedaan;*

Ja, dan zou het zijn met de dichter van Psalm 73: 13, met Christus in je armen te zingen:

*Wien heb ik nevens U omhoog?
Wat zou mijn hart, wat zou mijn oog
Op aarde nevens U toch lusten?
Niets is er, waar ik in kan rusten.*

Maar volk, nog een ander punt. Er staat in Prediker 3: 5: *Er is een tijd om te omhelzen, en een tijd om verre te zijn van omhelzen*. Want nu kunnen ze die Steenrots wel statelijk omhelsd hebben, maar om nu standelijk in ons leven die Steenrots ook nogmaals te mogen omhelzen, daar is die zelfde God voor nodig. En als het nu gebeurd is in ons leven dat u die Steenrots hebt mogen omhelzen, maar nu *verre te zijn van omhelzen...*, o wat een gemis en wat een ledigheid! Wat een smart is er dan in de ziel van dat volk!

Maar volk des Heeren, straks zal de dag aanbreken dat je niet meer *verre zult zijn van omhelzen*, maar dat gij Hem eeuwig zult omhelzen.

*De blijdschap zal het hart der vromen strelen,
Als zij mij zien verlost van smart en pijn.*

Omdat hier in dit leven, dat volk veel meer moet zwerven en veel meer door moet brengen in strijd en in gemis. De volle vervulling zal straks in de hemel aan dat volk worden geschonken. En dan zullen zij verzadigd worden met Zijn Goddelijk Beeld. Maar zolang ze hier zijn, moeten zij uit genade zalig worden. En leren tot aan hun dood, *dat niemand een ding kan aannemen, tenzij dat het hem uit de hemel gegeven is*. O, ik hoop volk van God dat je toch niet te moedeloos zult zijn op deze dag, maar dat je er nog eens iets van mocht aanschouwen. Het is een gift van Boven. Zouden we dan niet moeten zeggen:

*O God, heilig zijn Uw wegen!
Niemand kan U spreken tegen;
Waar is er breed ofte wijd
Een alzulk God als Gij zijt?* (Psalm 77: 8, Datheen)

En als we nu van deze wegen vreemdeling zijn, o dat het ons dan eens aangrijpen mocht, terwijl we nog zijn in het lieflijk heden der genade. Die Rotsteen wordt ons nog gepredikt. De weg tot die Rotsteen wordt ons nog verklaard, door het waarachtige zielzaligende geloof, als een werk van God de Heilige Geest. O, het laatste wat ik u heden zou toe willen roepen is:

*Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
Geloof Zijn heil- en troostrijk woord,
Verhardt u niet, maar laat u leiden.*

Amen.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 119: 47-57

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

*De genade van onze Heere Jezus Christus,
de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes,
zij en blijve met u allen. Amen.*

3. De grote Knecht des Vaders

Avonddienst in Nederland

Psalm 81: 15, 18

Lezen: Spreuken 17

Psalm 89:12, 15

Psalm 72:8

Psalm 72:11

Wat wij u uit God Woord hopen voor te lezen, kunt u opgetekend vinden in het boek der Spreuken en daarvan het 17^e hoofdstuk.

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

***Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken
en vermenigvuldigd van God den Vader
en Christus Jezus den HEERE,
in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.***

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.

GEBED

Geliefden.

Het is inderdaad een onbevattelijk en ondoorgrondelijk wonder, wat we samen gezongen hebben. Namelijk het getuigenis, wat de Vader Zelf gegeven heeft:

*"Ik heb bij enen Held voor Isrel hulp beschoren,
Hem uit het volk verhoogd; Hem had Ik uitverkoren.
'k Heb David, Mijnen Knecht, Mijn Gunsteling gevonden,
En Hem met heil'ge zalf aan Mij en 't rijk verbonden."*

Wanneer we in het natuurlijke leven iets *vinden*, dan is daar een zoeken aan voorafgegaan. Er staat in Job 33: "Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale, Ik heb verzoening *gevonden*."

U weet hoe God de mens geschapen heeft, namelijk volmaakt en versierd met het Goddelijk Beeld; en hem gesteld heeft in de staat der rechtheid. En dat met het doel om God zijn Schepper recht te kennen, Hem van harte te dienen, en met Hem in de eeuwige zaligheid te leven. God heeft met Adam het verbond der werken opgericht en hem het proefgebod gegeven. En dat was niet met het oogmerk om Adam te laten vallen, maar opdat dat schepsel Gods een gelegenheid zou hebben om Zijn scheppingsheerlijkheid te openbaren. Dus God heeft in het Paradijs geen strik voor de mens gespannen.

Maar nu zegt de Waarheid, *dat het de mens niet goed gedacht heeft, om God in erkenenis te houden*. Wat is er eigenlijk gebeurd in de val van Adam? Daar heeft de mens God moed- en vrijwillig losgelaten. Daar heeft hij zichzelf van God losgescheurd. Hij heeft afscheid van God genomen om nooit meer tot God terug te keren, en hij is vervuld met een eeuwige vijandschap tegen God.

Geliefden, wij hebben in het Paradijs alles afgesneden. Maar nu zegt de Heere, dat Hij, dat is de Vader, 'verzoening *gevonden* heeft in Zijn Gunsteling. En Hem met heilige zalf aan Zichzelf en aan het rijk verbonden heeft.' Dat Goddelijk *gevonden* toont het oneindige wonder. De schepping van de wereld is zo'n groot wonder, dat niet één schepsel dat ooit kan vertellen. Maar het werk der verkiezing en der herschepping is

oneindig groter, en van veel groter betekenis. Want daar zijn al de deugden en al de eigenschappen en al de volmaaktheden van God in betrokken. De dichter van Psalm 138 zingt:

*"Door al Uw deugden aangespoord,
Hebt Gij Uw woord
En trouw verheven."*

Ik heb verzoening *gevonden*. Dat is eenzijdig, vrijmachtig en soeverein.

Over dat grote werk wensen we met de hulp des Heeren vanavond een enkel woord in uw midden te spreken. Onze tekst kunt u opgetekend vinden in hetgeen u voorgelezen werd, namelijk in Spreuken 17:2, waar Gods Woord aldus luidt:

"Een verstandig knecht zal heersen over een zoon, die beschaamd maakt, en in het midden der broederen zal hij erfenis delen."

Tot dusver.

Deze tekst spreekt van:

1. *Een verstandig Knecht.*
2. *Een zoon, die beschaamd maakt.*
3. *Het delen van de erfenis.*

"Een verstandig Knecht zal heersen over een zoon, die beschaamd maakt." We hebben hier in deze tekst een duidelijke verklaring van de grote Knecht des Vaders. Christus wordt in deze tekst

- ten eerste *een Knecht* genoemd,
- en ten tweede *een verstandig Knecht*,
- en dan in de derde plaats *een Knecht Die heerst*.

(1) Er zijn in Gods Getuigenis verschillende teksten, waaruit we bewijzen kunnen, dat Christus *de Knecht des Vaders* is. En dat Knechtschap is gegrond in Zijn Zoonschap. Daar verstaan we van nature niets van. Want we zijn allemaal blind en hebben ons verstand in Adam verloren, namelijk het beeld Gods, en daardoor hebben we geen verstand meer van God en van Goddelijke zaken. We hebben met een enkel woord reeds genoemd wat er gebeurd is in het Paradijs. De mens heeft zich vrijwillig en moedwillig van God losgescheurd. Er is ten eerste een scheiding gekomen tussen God en Zijn beelddrager, en in de tweede plaats is er een breuk gekomen tussen de hemel en de aarde. Dat is ontzettend.

Door die ene zonde van Adam is alles verwoest, en is alles in de grootste ellende gestort, en zijn we gekomen onder de vloek, onder de toorn en onder het oordeel van een heilig en een rechtvaardig God, Die van Zijn recht rooit geen afstand doen kan. Het is een scheiding, die dieper is dan de zee. Wie zal dat ooit kunnen uitspreken? God kan met de mens niet meer te doen hebben uit kracht van Zijn recht. Van onze zijde is er nooit enig herstel meer mogelijk.

In onze dagen zijn er veel mensen, die zeggen: *je moet vrede met God maken, je moet tot God gaan roepen, en tot God gaan schreeuwen*. Ik ga vanavond de schuld niet op God werpen, verre van dat, want "Verre zij God van goddeloosheid en de Almachtige van onrecht!" En ik ga niet zeggen: 'mensen, leef maar raak. Of: stoor je maar nergens aan, en ga door de wereld zoals je wilt.' Want in de val van Adam zijn we geen duivel geworden, en we zijn ook geen beest geworden, maar we zijn een redelijk, zedelijk mens gebleven. We zijn verantwoordelijk voor onze val, verantwoordelijk voor ons leven, en dat kan nooit enig mens van ons wegnemen. Ik hoop dat u het allemaal

beseffen mag. God Die heilig en rechtvaardig is, kan van Zijn recht geen afstand doen, en het is onmogelijk, dat Hij over de zonde en over de ongerechtigheid heenstapt. Met eenvoudige woorden uitgedrukt moeten we zeggen, *dat het van Gods kant niet kan, en van onze kant kan het ook niet.*

"Ja maar, is dat Schriftuurlijk? Is dat op de Waarheid gegrond?"

Al wat we spreken en zeggen moet een grond hebben in Gods Getuigenis, anders is het verkeerd. We hebben u de tekst reeds genoemd: "Verre zij God van goddeloosheid." En Paulus zegt in het laatste vers van Hebreeën 12: "Want onze God is een verterend Vuur." God kan met de mens niet van doen hebben.

Er zijn mensen, die zeggen dat God van de troon van Zijn recht is afgekomen, en dat Hij nu gezeten is op de troon van Zijn genade. Dat zult u nergens in Gods Getuigenis lezen. Wel lezen we in Psalm 89, 'dat gerechtigheid en gericht de vastigheden van Zijn troon zijn, en dat waarheid en genade voor Zijn aangezicht heengaat.' En we lezen ook in Genesis 6: "Toen berouwde het den HEERE, dat Hij den mens op de aarde gemaakt had, en het smartte Hem aan Zijn hart."

Dat is dan menselijk uitgedrukt, geliefden. Het is alsof God neerzag op het schepsel, die zo diep gevallen en gezonken is, en zich van alles losgescheurd had, en dat Hij daar een heilig berouw van had. En dan niet in Zijn Wezen, maar in Zijn werk.

En van onze kant kan het ook niet, want we gaan allemaal naar de hel, en we kiezen zelfs de kortste weg naar de hel. Als een mens zichzelf leert kennen, dan zegt hij: *o God, het is niet anders.*

Dat lezen we in zondag 5; daar zegt de onderwijzer: "Aangezien wij dan naar het rechtvaardig oordeel Gods tijdelijke en eeuwige straf verdiend hebben, is er enig middel, waardoor wij deze straf zouden kunnen ontgaan en wederom tot genade komen?"

Wat is dan zo opmerkelijk in de Catechismus? De onderwijzer zegt geen *nee* en geen *ja*. Maar wat zegt hij wel? Hij zegt: "God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede."

Mensen, we zullen een tijd in ons leven moeten kennen, dat het aan Gods kant niet meer kan, en dat het aan mijn kant niet meer kan.

Ja maar, u hebt straks toch gezegd, dat in Job 33 staat: "Ik heb verzoening gevonden." Ja, dat staat daar, en dat is een eeuwige waarheid, maar de Heere heeft ook gezegd: "Hoe zal Ik u onder de kinderen zetten, en u geven het gewenste land?" Dat wordt allemaal menselijk uitgedrukt om ons te leren en te onderwijzen, dat er geen groter werk is, als het werk der zaligheid, het werk der herstelling en het werk der vernieuwing. "O diepte des rijkdoms, beide der wijsheid en der kennis Gods", zegt de apostel. Alles hebben we van elkaar gescheurd en gescheiden.

Misschien dat er vanavond mensen zijn die zeggen: "wat gaat u ons toch allemaal zeggen, wilt u ons wanhopig maken?"

Ja, inderdaad, wanhopende aan uzelf, want zolang als een mens niet in een heilige wanhoop komt met zichzelf, dan zal hij geen hoop op God kunnen krijgen. We moeten het in ons leven leren om te wanhopen aan onszelf, opdat we daarna nooit meer aan God zullen wanhopen. Aan 's mensen kant is het gedaan, zowel als aan Gods kant. Maar... de Vader heeft verzoening *gevonden*, en Hij heeft in Zijn eeuwige wijsheid een Weg *uitgedacht*.

Zelfs de heilige engelen hebben het nooit kunnen begrijpen, dat de wet die in de ark lag, zweeg in plaats van dat hij vloekte. Dat is in de velden van Efratha bezongen door de

heilige engelen: *"Ere zij God in de hoogste hemelen, vrede op aarde, in mensen een welbehagen."* Het gaat van God uit, geliefden.

Om nu een indruk te geven van de grootheid van die zaak, en van die verlossing, wordt in deze tekst gezegd: *"Een verstandig Knecht zal heersen over een zoon, die beschaamd maakt."*

Want er is nooit een engel geweest, die aan Gods recht kon voldoen, en er is geen mens op de wereld gevonden, die één kwadrantpenning voldoen kon van die hemelhoge schuld. Al zou een mens al de tranen kunnen schreeuwen van de oceaan, het zal hem niet baten, want tranen bewijzen wel onze schuld, maar ze kunnen onze schuld voor God niet wegnemen. Dat kan alleen het bloed van het dierbare Lam van God. Door dat bloed is er verzoening teweeggebracht, en door dat bloed kunnen we alleen met God verzoend worden, en bevredigd worden. En alleen dat bloed reinigt van alle zonden.

Een verstandig Knecht is Christus, Die de eeuwige Zoon des Vaders is, en Die Eén van Wezen is met de Vader en met de Heilige Geest. Hij heeft het gewild om Knecht te worden, want de wil des Vaders was de wil des Zoons, en was ook de wil des Heiligen Geestes, omdat er een volmaakte harmonie eeuwig is en eeuwig zijn zal tussen de Drie Goddelijke Personen. De Zoon, *Die in de gestaltenis Gods zijnde, het geen roof behoefde te achten om Gode even gelijk te zijn, heeft Zichzelf vernederd, en de gestalte van een dienstknecht aangenomen, en is de mensen in alles gelijk geworden, uitgenomen de zonden.*

En in Jesaja 52 staat: "Ziet, Mijn Knecht zal verstandelijk handelen; Hij zal verhoogd en verheven, ja, zeer hoog worden." In Jesaja 42 leest u hetzelfde: "Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun, Mijn Uitverkorene, in Dewelke Mijn ziel een welbehagen heeft."

Waarom moest de Zoon *Knecht* worden? Om het werk des Vaders, in betrekking tot de verheerlijking van Zijn deugden, maar- ook tot de verlossing van Zijn volk, te kunnen bewerken. Want de Goddelijke natuur kan niet lijden en kan niet sterven. Wij hebben in de menselijke natuur gezondigd, en die menselijke natuur moest aan het Goddelijke recht voldoen, namelijk de schuld wegnemen en de ongerechtigheid verzoenen, maar op rekening van de Goddelijke Persoon.

(2) Christus wordt hier een *verstandig Knecht* genoemd. Dat woord 'verstandig' heeft tweeërlei betekenis. Het betekent een verstandig, een wijze Knecht, maar het betekent ook een *voorspoedige Knecht*. Christus is de Knecht des Vaders.

- Hij is ten eerste een *verkoren Knecht*,
- en ten tweede een *gezalvde Knecht*,
- en ten derde een *gezonden Knecht*,
- en ten vierde een *gewillige Knecht*,
- en ten vijfde is Hij een *getrouwe Knecht*.

Dus u kunt wel begrijpen, dat er veel van die Knecht te zeggen is. Al de eigenschappen van een goede Knecht en een verstandig Knecht heeft de Heere Jezus. Hier staat in bijzonder een *verstandig Knecht*, want Christus als de Zoon van God is

- ten eerste de Opperste Wijsheid.
- En in de tweede plaats als Middelaar en als Borg van de Kerk en als het Hoofd van Zijn Gemeente, is Hij bedeed met de Heilige Geest zonder mate.

En één van de gaven van die Geest is de wijsheid geweest. Dat is dezelfde wijsheid als de Vader heeft. "De Raad en het wezen zijn Mijne; Ik ben het verstand, Mijne is de Sterkte." Er is wel eens gezegd: *om met de mens om te gaan na de val, moet je God voor*

zijn. Wat een wijsheid, wat een geduld, wat een lankmoedigheid, wat een verdraagzaamheid is er bij God!

Als we vanavond een ogenblikje mogen beschouwen en er in mogen kijken, wat de mens geworden is in de diepe val in Adam, dan moet de mens zeggen: o God, het is helemaal hopeloos. Dan zal er een tijd in zijn leven aanbreken, dat hij zegt: o God, ik kan nooit meer bekeerd worden, want het is zo'n verwoesting geworden. Er is geen doen meer aan! Het wordt voor al dat volk, wat door Gods Geest bewerkt wordt, een hopeloze zaak.

Maar nu is Christus een *verstandig* Knecht des Vaders. We lezen ook in Jesaja 9: 5: "Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven, en de heerschappij is op Zijn schouder; en men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raad, Sterke God, Vader der eeuwigheid, Vredevorst."

Nu heeft Hij als een verstandige Knecht Raad en Wijsheid om een zondaar te zaligen, om een zondaar te verlossen van het hoogste kwaad, en om hem te brengen tot het hoogste goed. En als een mens het niet meer weet in zijn leven, dan weet God het nog. Maar er zal eerst een tijd in zijn leven komen, dat hij met de beschouwingen van zijn verstand zichzelf niet meer redden kan. Er staat in Psalm 72: "*Gans hulpeloos tot Hem gevloeden, zal Hij ten Redder zijn.*"

(3) Wat staat er nu van die verstandige Knecht in onze tekst? Er staat *dat Hij zal heersen*. De heerschappij is op Zijn schouder. Dat betekent niet alleen 'regeren', maar het wil ook zeggen 'overwinnen', en het betekent ook 'ten onder brengen'. Dat regeren betekent 'een mens in beslag nemen'. Bekering is Gods werk.

*"Het woeste volk zal voor Hem knielen,
Zijn vijand lekt het stof."*

En in dezelfde Psalm 72 staat:

*"Ja, elk der vorsten zal zich buigen,
En vallen voor Hem neer."*

Laat een mens daar

- ten eerste voor zichzelf maar aan beginnen,
- en ten tweede met zijn gezin.

* De mens ligt van alle kanten in de macht en onder de heerschappij van de duivel. En er is niemand die naar God vraagt, en er is niemand die naar God zoekt. Een mens kan met zijn haren in de takken blijven hangen zoals Absalom, maar hij moet aan de grond komen zoals bij Zacheüs; en dat is het werk van God.

Een verstandig Knecht *zal heersen*. En dat is omdat Christus als de Knecht des Vaders gezalfd is als Koning over Sion, de berg van Zijn heiligheid. Die Christus heeft in de staat van Zijn diepe vernedering satans kop vermorzeld, en nu komt Hij zijn vaten te ontnemen. En de duivel kan dat niet tegenhouden. In de Psalmen van Datheen zingen we:

*"Wat Hij eens besluit 't Zijner ere,
Zal zonder hindering voortgaan."*

En wat is dat gelukkig! Dan zeg ik nogmaals: denk eerst dan aan uzelf. Misschien zitten er in de kerk, die zeggen: *ik kan mezelf niet meer redden*. Misschien van uw kindse dagen onder vermaningen grootgebracht; en dat u moet zeggen: 'hoe is het mogelijk, al maar ouder worden, en al maar korter bij de eeuwigheid, en steeds maar dezelfde blijven!'

Mijne hoorders, dat is geen verontschuldiging voor een mens. Dat is de vreselijke werkelijkheid. De almachtige kracht van de hemel zal in een mensenleven verheerlijkt moeten worden. Gelukkig dat er een verstandig Knecht is, *Die heersen zal*. En dat is Christus. En Die brengt de vijanden aan Zijn voeten. "Zijn vijand lekt het stof." En dat doet Christus in zulk een weg, dat Hij een gewillig volk heeft op de dag van Zijn heikracht in heilige sieradiën. Debora, een moeder in Israël, heeft gezongen van het volk, wat zich vrijwillig aangegeven heeft. Het eerste gebed van Saulus op de weg naar Damaskus was: "Heere, Wie zijt Gij, en wat wilt Gij dat ik doen zal?" Dat was de eerste keer in zijn leven dat hij dat vroeg, dat was nog nooit gebeurd. Waarom is dat gebeurd? Ten eerste omdat hij in het welbehagen Gods lag, en ten tweede omdat de Vader hem aan Christus gegeven had, en ten derde omdat die man door de kracht van de Heilige Geest in de dadelijkheid overwonnen werd.

* Denk ook aan uw geslacht en aan uw kinderen. De één leeft in de godsdienst en de ander in de goddeloosheid, maar we zijn allemaal in de macht van de duivel. Als u ze waarschuwt en vraagt of ze meegaan naar de kerk, is dat nog geen bekering. Het zijn wel de middelen der genade, waar we onder behoren te komen. Een jongen zei eens: *ik heb huiswerk, dus ik kan niet*. En een ander zegt: *je kan altijd wel in de kerk zitten*. Als u een gezin hebt, dan weet je daar wel van. Het is gelukkig voor een dominee, als hij ook kinderen heeft, want dan weet hij overal van. Dan wordt een mens gewaar, dat alles er tegen is, en het wordt steeds erger.

Ik was in het andere land en daar kwam ik op een plaats, waar we 's middags een groot gezelschap hadden. De meesten van Gods volk, die er toen waren, zijn in die 19 jaar al weg. Ik dacht aan het einde van de middag: zullen we vanavond geen eten krijgen, want die vrouw gaat niet naar de keuken. Maar toen ze om halfzes weg gingen, zei de vrouw tegen haar man: 'je moet naar de winkel gaan om het één en het ander te kopen, en dat kwam op de tafel.' Het was laat geworden, en er waren twee van die grote jongens, 20 of 21 jaar, en die waren zo nijdig. Ze zeiden tegen hun moeder, en dat was een mens die God vreesde: 'het is veel te laat.'

Ze zei: 'och jongens, we hebben vanmiddag zo'n aangenaam gezelschap gehad' En dat was ook zo, er waren twee mensen die zo vrij mochten spreken over de genade en over de weldaad, die ze in een Drie-enig God hadden ontvangen. Toen moest er uit de Bijbel gelezen worden, en toen stonden de jongens op. Ik zei: 'jongens, kan je geen ogenblikje blijven zitten?'

'Nee', zeiden ze, 'het is te laat, we gaan er vandoor.' Ze moesten naar hun meisje toe. Ik heb ze ook niet meer terug gezien, want ze kwamen diep in de nacht thuis, en toen we 's morgens opstonden, waren ze ook al weg.

Ik dacht 's avonds: wat is toch een mens. Het is verschrikkelijk om het te geloven, maar een mens wil naar de hel.

Als die verstandige Knecht gaat heersen, dan komen de jongens kalm thuis, en zeggen ze niet tegen hun moeder: 'Ben je nog niet klaar met het eten?' Nee, dan hebben ze geen haast. Eerst was het van de tafel afvliegen en geen lust om naar Gods Woord te luisteren. Maar als dan de vader of de moeder gaat lezen, en dan zit de jongen met zijn hoofd naar beneden, en dan lopen de tranen over zijn wangen. Na het eten gaat die jongen naar boven, en hij komt er niet meer vandaan. Dan vraag je jezelf af: zou hij ziek zijn? Of zou het met zijn meisje uit zijn? Zal ik het eens gaan vragen, want die jongen kan wel ziek wezen? Dan ga je naar zijn kamer en vraag je: 'moet je vanavond niet weg?'

'Nee, ik blijf maar thuis.'

'Maar wat is de reden daar dan van?'

'Och, ik wil vanavond maar eens thuisblijven.'

Mensen, voordat een mens eens open komt, kan er heel wat overheen gaan.

Weet u wat er gebeurd is? De verstandige Knecht gaat heersen. De apostel Paulus schrijft in Efeze 3: "Ik de gevangene van Christus Jezus." *Een verstandig Knecht zal heersen.* Als God wat doet, dan doet Hij een volmaakt werk.

"Gij doet buigen alle krachten,

O eeuwig God zeer sterk! Wie is U gelijk te achten?"

Dan ziet zo'n jongen er soms zo bedrukt uit, en heeft hij de tranen in de ogen

'Dus dominee, u gaat vanavond vertellen dat tranen een grond zijn voor de eeuwigheid?'

'Nee mensen, Christus alleen is de Grond.' "Wie hier bedrukt met tranen zaait, zal juichen als hij vruchten maait."

Een verstandige Knecht zal heersen. Dan is het aan 's mensenkant afgelopen, en kan het niet meer. God heeft ze een halt toegeroepen: *"Tot hiertoe en niet verder."* En als ze dan onder de Waarheid kunnen komen, zijn ze blij. Als de Heere in het leven komt, wordt het niet alleen anders, maar dan blijft het anders. "Want de genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk." God kan van hen niet meer af, en zij kunnen van God niet meer af.

Een verstandig Knecht zal heersen. Wat God doet is een volmaakt werk. En het is ook zo'n wonderlijk werk, want met alles wat er aan verbonden is, en er tegenaan komt en tegenop komt, heeft de vijand boog en schild en vurige pijlen op verspild. Mensen, het is voor de waarneming meer op reis te zijn naar de hel, dan naar de hemel. Soms krijgen ze wel eens een ademtocht als ze hun hart eens voor God mogen uitstorten. Als je zulke zielen eens hoort, dan zijn ze voor zichzelf geen volk van God, voor zichzelf zijn ze onbekeerd, en diep ellendig. Maar als je dan aan de deur zou luisteren, wat ze tegen God zeggen en belijden, en wat ze aan de Heere vragen, dan kan ik u vertellen wat ze zeggen: *"Heere, zou ik nog bekeerd kunnen worden? Zou een mens als ik nog bekeerd kunnen worden?"* Ze zitten te treuren vanwege zonden en ellende. "Ik ben God kwijt en heb tegen Hem gezondigd. Als ik achteruit kijk, is het zwart van de zonden, en als ik vooruit kijk, is het donker. Er is geen mens op de wereld zoals ik. Ik kan nooit meer bekeerd worden."

'Maar het staat toch in Gods Woord, dat God geen lust heeft in de dood van de goddeloze?'

Jawel, maar het zal er op aankomen, dat God dat tegen mij zal zeggen! Mensen, onthoudt dit in uw leven, dat de Heere Zelf tegen u zal moeten spreken, opdat je straks zal kunnen zeggen:

"Ik heb het zelf uit Zijnen mond gehoord,

'k Vertrouw op God, door gene vrees gestoord;

Wat sterv'ling zou mij schenden?"

Met minder zal het niet kunnen hoor! Die mensen komen zo vast te zitten, die roepen dag en nacht hetzelfde. Zij roepen: *o God, zie op mij neer. O God, denk aan mij!*

Waar die mensen ook vandaan komen, dat is overal op de wereld hetzelfde, want ze worden allemaal naar God bedroefd. Maar vanbinnen zeggen ze: 'och man, God hoort je niet.'

U moet rekenen, dat de duivel een mens voor jaren kan plagen met teksten uit de Waarheid. Want de duivel heeft de Bijbel onder zijn arm. We kunnen het allemaal niet vertellen, hoe de duivel Gods volk achterna zit. "Want om Uwentwil worden wij den

gansen dag gedood; wij zijn geacht als schapen ter slachting." Het is de ervaring van het volk: 'voor mij kan het nooit.'

Totdat God komt, en dat Hij het geloof geeft dat het wel kan. "Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet." Als die verstandige Knecht eens gaat heersen in *de ontdekking van het Evangelie*, en in de *Persoonlijke openbaring van Hem* aan ons hart, dan is het mogelijk om zalig te worden. En dan is er geen twijfel en dan is er geen vreze. Dan kan het gebeuren, dat je met de liefde en de vrede Gods in het hart naar bed mag gaan, en dat je 's morgens als je opkomt, zegt:

*"Ik lag en sliep gerust,
Van 's HEEREN trouw bewust,
Tot ik verfrist ontwaakte."*

Dan hebben ze met de stenen des velds een verbond, en dan is alles anders, als dat het vroeger was.

Als die verstandige Knecht gaat heersen, wordt het leven zo anders, en dan komt er liefde in mee. Dat is ook zo in het natuurlijke leven. Als er een kind geboren wordt, vragen de ouders zich niet af of er liefde is, want dat kind brengt vanzelf liefde mee. In de wedergeboorte is dat hetzelfde. In al wat God geeft is liefde, en daar is vernedering in, en er is verbinding in, en een vrede die alle verstand te boven gaat.

Het volk waarover die verstandige Knecht heerst, is niet meer blij met zichzelf, maar die worden blij *met God door Christus*. Dan zeggen ze soms: 'ik ben zo blij dat er een God is, al heb ik dan van heel de wereld niets en krijg ik van heel de wereld niets. Als ik U hebben mag, dan is het genoeg. "*Waar zou er ergens, groot ofte klene, een God zijn, dan U allene?*"

2. Een zoon, die beschaamd maakt.

Nu staat er in de tekst: "Een verstandig Knecht zal heersen *over een zoon die beschaamd maakt*." Ik kan er eigenlijk niet veel meer van zeggen, want de tijd is al om. We hebben bij het eerste te lang stil gestaan. De rivier Gods is vol waters.

Een verstandig Knecht zal heersen over een zoon die beschaamd maakt. Wie is *die zoon die beschaamd maakt*? Adam wordt in Lukas 3 genoemd *de zoon van God*, lees het thuis maar na. Maar die zoon heeft zich voor zijn Vader geschaamd.

Adam heeft zich van God losgescheurd, en hij is dezelfde gang gegaan, als dat we lezen in Lukas 15 van *de verlorene zoon*. Hij eiste het deel van de erfenis van zijn vader, en hij reisde weg naar een vergelegen land.

Och mensen, ik heb er geen woorden voor, om te zeggen wat dat is: *een vergelegen land*. We zijn zo ver van God, dat we nooit meer terug kunnen komen. En nu hebben we in de eerste plaats een hemelhoge schuld, en in de tweede plaats is er een scheiding tussen God en onze ziel. Dan kan wel deze strijd in de ziel woeden: 'als ik ooit geloven kon, dat dát nog bij elkaar komen kan, en het gaat nog steeds verder van elkaar af ook.' Die mensen zuchten en schreeuwen wel eens, maar God antwoordt niet, en dan zeggen ze van binnen: 'och man, jouw God slaapt, en je moet niet denken dat je ooit een antwoord krijgen zal.' Van binnen zeggen ze: 'je hebt je tijd gehad.'

Een zoon die beschaamd maakt. We lezen van de zonen van Eli hoe gruwelijk ze leefden. We lezen van de kinderen van Samuël dat ze in zijn wegen niet wandelden. En als we dan een ogenblikje gaan kijken bij David, die een man was naar Gods hart.... Wat een gezin had die man! De ene dochter wordt verkracht door haar broeder. Later wil Absalom met zijn broers en familie een feestje hebben, en David wordt ook

genodigd. Maar David voelt wel, dat het verkeerd zal gaan. Hij zegt: 'nee, laat mij maar thuis.' Hij had net als Job een vreze gevreesd, die ook gekomen is. Als ze dan op het feestje zijn, zegt Absalom: 'val nu op Ammon aan en sla hem.' Daar moet u eens over denken. Het zal niet zomaar gaan om in de hemel te komen. Er wordt wat leed geleden, er wordt wat strijd gestreden.

Het is niet zoals zoveel in onze dagen menen. Daar moet u maar niets van geloven, mensen. Blijf bij de oude en beproefde waarheid, zoals het verklaard ligt in het eeuwig Getuigenis van een onveranderlijk en eeuwig God.

Een zoon die beschaamd maakt. Als we teruggaan naar het Paradijs, daar zijn we een zoon geworden, die God beschaamd heeft. Want ik was versierd met Gods Beeld, en ik heb het alles verwoest. Mijne hoorders, dan denk ik aan Petrus, die Christus verloochende.

Dan denk ik aan een Hizkia, die na ontvangen genade een zoon is, die beschaamd maakt. God heeft de schuld achter Zijn rug geworpen in een zee van eeuwige vergetelheid om ze nooit meer te gedenken. En dan is zijn eerste gang naar de tempel, en dan zegt hij: "De levende, de levende, die zal U loven." En als u dat hoofdstuk leest, dan zal je zeggen: 'o man, wat ben je toch kort bij de hemel; nog één stapje en je bent er.' En als hij dan thuis komt uit de kerk, dan zitten daar de vorsten uit Babel. En in plaats dat hij dan met God gaat pronken, gaat hij zijn schatten tonen. Dan wordt de profeet tot hem gezonden voordat het nacht is, en dan krijgt hij de boodschap. Hij was een zoon die beschaamd maakt, want hij heeft niet in God geëindigd, maar in zichzelf. Wat verschrikkelijk, geliefden. Ik hoop dat u dit allemaal volgen mocht in de weg van ontdekking, ontbloting en ontgronding.

Een zoon die beschaamd maakt. Wat moet dat volk na ontvangen genade voor God zijn, maar wat zijn ze? Ze vallen zichzelf alleen maar tegen. Soms zeggen ze tegen de Heere: 'zal dat harde hart nog ooit breken? Zal ik ooit nog op het plekje komen, waar ik vroeger wel eens gelegen heb? Zal ik nog ooit mijn schuld en mijn zonden recht betreuren en belijden? O God, ik heb mijn hart toch wel eens uit mogen storten bij dagen en bij nachten, zodat mijn kussen op moest drogen? En als er nu nog eens één keer per jaar, of één keer in de vijf jaar, of één keer in de tien jaar, of één keer in de twintig jaar één traantje uit mijn ogen mag vallen van liefde tot God en van een verlangen naar God...' Ik hoop dat je dat kennen mag.

Vroeger was er één van Gods knechten, die nu al lang voor de troon juicht, en die moest preken. En daar was een vrouw, die geen aanstalten maakte om naar de kerk te gaan. Toen zei de vrouw van de dominee: 'ga je niet mee vanavond?'

'Nee, ik zal maar thuisblijven. Ik ben zo hard; al stond er vanavond een kanon op de preekstoel, dan denk ik dat mijn hart nog niet breekt.' Maar ze is toch meegegaan, want ze durfde niet thuis te blijven.

Mensen, zo kan het soms wezen. En dan zegt zo'n ziel: 'Heere, wat verschil ik nog van een verworping?' Geliefden, we moeten uit genade zalig worden. Wij vallen er buiten, en er uit, opdat we er bij God in zullen vallen, opdat we Hem eer en heerlijkheid zouden geven.

"Die verstandige Knecht gaat heersen *over een zoon, die beschaamd maakt.*" Christus is Profeet om te onderwijzen, Hij is Priester om de schuld te verzoenen, en om u in Zijn voorbede op te nemen. Weet u wat het einde van mijn hart en leven is, mensen? Een ondankbaar en een biddeloos schepsel, die geen gebedje meer overhoudt. Er blijft een mens over, die geen raad meer weet met zichzelf. Dan roepen ze uit: 'o God, zal ik nog

ooit van al die ellende, die hier in mijn hart leeft, die opstand, tegenstand en vijandschap, verlost worden? O God, zal het nog veranderen?'

De Kerk zingt in Psalm 72: 8.

*"Zo moet de Koning eeuwig leven!
Bidt elk met diep ontzag;
Men zal Hem 't goud van Scheba geven,
Hem zeeg'nen dag bij dag."*

TOEPASSING

"Die verstandige Knecht zal heersen *over een zoon, die beschaamd maakt.*" Dan wordt het zo'n eeuwig wonder als God nog eens komt. Er komt een tijd in het leven, dat we met het minste wat God ons nog schenkt, onuitsprekelijk blij worden.

"Een verstandige Knecht zal heersen *over een zoon, die beschaamd maakt.*" Nu zou ik een zoon willen worden, die niet beschaamd maakt. Maar nu moet ik tot de dag van mijn dood een zoon blijven, die beschaamd maakt, want ik moet aan de grond blijven. Ik moet mijn voeten niet van de grond af kunnen krijgen, opdat ik Christus zou benodigen. Zodat Hij Zijn bediening in mij verheerlijken zou. Het laatste vers van Psalm 130 is: "En Hij zal Israël verlossen van al hun ongerechtigheden." Dat zal het laatste wezen.

We gaan eindigen. Als die verstandige Knecht zal heersen over een zoon, die beschaamd maakt, wat zal dan het einde wezen? Dan zal het laatste minuutje van mijn leven wezen:

*"Daar zijn de werkers van het kwaad,
Gevallen in een jammerstaat,
Waarin zij hulpeloos sterven."*

Ze zeggen hier soms tegen de Heere: 'straks zult U geen verdriet meer van mij hebben.' Want het is hier elke morgen en elke avond, driehonderd vijfenzestig dagen in het jaar, schuld, te kort en ellende. Is het bij u anders? Zitten er hier nog, die zich bij God steeds aanklagen? En bij tijden is het zo, dat ik me veroordelen moet, omdat ik me niet veroordelen kan. Ik ben met de strop om de hals uit Amerika gekomen, en ga er zó ook weer heen.

We zijn niet klaar gekomen met de tekst, maar als we in ons leven terug mogen komen, dan hopen we er verder mee te gaan. Er is overal een einde aan. Maar dat is ook niet waar, want als het eens opengaat wat er in de tekst staat: *Een verstandige Knecht zal heersen over een zoon die beschaamd maakt*, dan kan je je leven lang wel door preken over dezelfde tekst. "Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen."

We krijgen die verstandige Knecht lief als ik geen verstand meer heb, en als ik niet anders meer voor God ben dan een grote dwaas. En niet anders als dwaze dingen doe, om dan een dwaas te zijn en te blijven.

God zegene de waarheid tot lering en bekering, tot leiding en tot onderwijzing. En dan mag je met Hem blij wezen, oprecht blij wezen, en met liefde blij wezen. En dan mag je Hem al de eer en de heerlijkheid geven! Want dat is toch de begeerte en dat is het leven van de levenden.

Och jongens, heb je daar al betrekking op gekregen? Ken je hier wat van? Ben je ook al eens thuisgebleven, en dat je de trap niet meer afkwam? Dat je als een zondaar voor God lag te wenen: "O God, wees mij zondaar genadig?" De jonge jaren is een tijd om

God te vrezen en om God te zoeken. Niet uitstellen tot je tachtig bent, want dan heb je je tijd gehad. Als je je vlees aan de wereld gegeven hebt, zal je dan je beenderen nog aan de Heere willen geven? Daar zou ik, menselijk gesproken, voor bedanken.

Het zal een eeuwig wonder wezen als God je dan nog op zal zoeken! Maar, God kan het, o ja! Het gebeurt een enkele keer. Maar de gewone weg is: "Gedenk aan uw Schepper in de dagen uwer jongelingschap, eer dat de kwade dagen komen, en de jaren naderen, van dewelke gij zeggen zult: Ik heb geen lust in dezelve."

Het is toch een gezegende en aller-dierbaarste Christus voor zo'n vijand en voor zo'n ellendeling, en voor zo'n verdoemelijk schepsel, die niet anders als God verdriet doet, voor een zoon die beschaamd maakt.

Arm volk van God; de kleinen met de groten, er zal toch eenmaal een tijd aanbreken, dat God geen verdriet meer van ons hebben zal. Er zal een tijd aanbreken, dat we God niet meer beschamen zullen. Daar zal geen zonde meer zijn, en daar zal eeuwige blijdschap wezen op onze hoofden, en daar zal treuring en zuchting van ons wegvlieden. God zegene Zijn Woord en bekrachtige Zijn Getuigenis, ook tot moed en tot troost en sterkte van alle zonen, die beschaamd maken. Amen.

Dankgebed.

Psalm 72:11

*"Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen;
Men loov' Hem vroeg en spâ;
De wereld hoor', en volg' mijn zangen,
Met Amen, Amen, na."*

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

***De genade van onze Heere Jezus Christus,
de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes
zij met u allen. Amen.***

4. Een innemend en dringend verzoek

Grand Rapids 21 juni 1981

Psalm 31:1, 4
 Hooglied 7
 Psalm 25: 8, 10
 Psalm. 119: 87
 Psalm 68: 5

Hetgeen wij u uit Gods Woord hopen voor te lezen dat kunt u beschreven vinden in het Hooglied van Salomo, het 7e hoofdstuk.

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

***Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken
 en vermenigvuldigd van God den Vader
 en Christus Jezus den HEERE,
 in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.***

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.

HEERE, Gij bracht ons aan de middag van deze heilige rust - en sabbatdag aan de plaats des gebeds. Duizenden en tienduizenden hebben er geen behoefte aan en geen lust. Maar er zijn er ook nog enkelen die het missen, die niet kunnen, vanwege al de gebreken van het lichaam. We dragen ze op aan Uw troon. Ook anderen die met ons niet kunnen vergaderen deze middag, die in het ziekenhuis verkeren, Gij mocht ze ondersteunen en sterken en gedenken als de God van Abraham Izak en Jakob; en nog bezoeken. Al de zieken dragen we aan U op. Wat thuis komen mocht, geef er een indruk van in hun hart tot waarachtige vernedering en bekering.

Daar zijn er die nog tranen in hun ogen hebben, die nog een weinig beseffen dat ze op weg en reis zijn naar de eeuwigheid. Maar tranen bewijzen wel de schuld, maar ze vergeven de schuld niet. Het is alleen dat bloed, dat dierbaar, dat Goddelijk, dat verzoenend, dat reinigende en heiligende bloed, maar ook dat opwekkende bloed. En dat de kinderen recht geeft tot de troon der genade.

We dragen de gemeente, jong en oud, klein en groot aan U op. De noden zijn veel en de noden zijn groot. En daar we tot een andere plaats geroepen zijn, Heere geef licht en raad, om te mogen weten wat Uw wil is en wat Uw weg is.

Wil in ons midden Uw woord nog openen en aan alle plaatsen van Uw heerschappij. Wil Uw volk en knechten gedenken in binnen- en buitenland. En och dat we nog krachten mogen ontvangen om uw Woord te brengen. De aarde zal eens vol worden van de kennis des Heeren als de wateren de bodem der zee bedekken. Dat Uw koninkrijk nog komen mocht! Ook in onze harten bij de aanvang en bij de voortgang.

Kinderen en kleinkinderen, het nageslacht. Och, er zal een eeuwig wonder plaats moeten vinden in onze harten. Gelijk we in de belijdenis opgelezen hebben, van God de Vader, de Almachtige. En er kunnen tijden gekomen zijn, dat ze van binnen zeggen: niet voor mij. Niet voor mij. Och, dat er ook vanmiddag, nog eens zielen in ons midden mochten zijn, waaraan Gij Uw Goddelijke almacht mocht betonen, ook in het leven van kinderen en kleinkinderen; man en vrouw, jong en oud, klein en groot. Dat er onder

getrokken mochten worden; want dat zult Gij doen tot aan het einde van de wereld. Dat Gij een kerk zult hebben.

Ik geloof in den Heiligen Geest geprezen,

Dat er een Christenkerk is en zal wezen;

Een vergadering der gelovigen samen

Een gemeenschap der heiligen bekwame.

Och, gedenk ons in de verheerlijkte en triomferende Middelaar aan de rechterhand van de majesteit Gods. En dat Uw volk in deze middag nog opgewekt mocht worden want zij gaan dikwijls neergebogen. Wil naar Uw Woord in gunst hen onderschragen.

Gedenk al degenen die zichzelf misleiden voor de eeuwigheid. Dat hun ogen nog geopend mochten worden; het is nog niet te laat. Dat alle valse gronden nog weggeslagen mochten worden. Want van nature leven we maar om onszelf te bedriegen. Maar gedenk ook aan diegenen die tussen ketels en kolen zwart, in onere versteken, daar neerliggen. Geef sieraad voor as, vreugdeolie voor treurigheid en het gewaad des lofs voor een benauwde geest.

Och, aanbiddelijk Wezen, bij U is de volheid. Bij ons is de ledigheid. Bij U is alles voor mensen die niets hebben en die ook niet weten hoe dat ze nog ooit een kruimeltje zullen hebben. Och, gedenk die kruipers, die zuchters, die verstotenen, die eenzamen. Wil in deze middag de waarheid nog openen. Wij kunnen het niet doen. Maar gedenk ons in de Zoon Uwer eeuwige liefde.

Vervul de noden in de gezinnen. Er zijn overal zoveel moeilijkheden. En die vermenigvuldigen ook in de gemeente. Dan weer dit en dan dat. Maar ontferm U uit loutere genade. Wil ook het lezen van Uw Woord in deze middag, van Uw oude knechten nog zegenen en heiligen; en die het lezen zal nog sterken. Doe boven bidden en verwachting nog wel. Ach, dat we straks bij het uitgaan nog mochten zeggen:

Schoon ik arm ben en ellendig,

Denkt God aan mij bestendig.

Doen genadig verzoening over al onze misdaden, om Christus' wil. Amen.

Psalm 25 en daarvan het achtste en het laatste vers.

Geliefden.

Wij lezen in Mattheüs 8: 34 van de Gadarenen: *En ziet, de gehele stad ging uit, Jezus tegemoet; en als zij Hem zagen, baden zij, dat Hij uit hun landpale wilde vertrekken.* Waarom die mensen dat gedaan hebben, is omdat ze meer ophadden met hun zwijnen dan met de Heere Jezus. Je zult misschien zeggen: verschrikkelijk. Ja, het was ook verschrikkelijk, maar dat is nu bij ons allen van nature hetzelfde. Er is niemand die naar God vraagt en naar God zoekt. Wie zou er nu van de week of vanmorgen nog een gebed gehad hebben, *dat de Heere Zichzelf in deze dag met ons zou bemoeien?*

Slapen, en als we niet gauw genoeg kunnen slapen boos worden. Dat moet je vanzelf tegen huichelaars niet zeggen want dan spugen ze wel vuur. En dan zullen ze wel zeggen: wat denk je van ons wel niet? Maar als we tot onszelf gebracht worden, tot onze diepe val in Adam wat we door de zonde zijn geworden, dan zal schaamte ons aangezicht moeten bedekken.

Ze baden dat Hij uit hun landpale wilde vertrekken. Ja, Hem, de Zone Gods, Die van de Vader gezonden was om het grote werk der verlossing aan te vangen, voort te zetten maar ook te voleindigen. Die in de wereld gekomen is om te zoeken en zalig te maken

wat, verloren is. En waar we vanmorgen, met de Colossenzen gehoord hebben: *Christus is alles en dat in allen.* (Hfd. 3)

En als je nu tot bewustzijn mag komen, mensen wat we geworden zijn, dat we tegen God gezondigd hebben en zonder God in de wereld, dan zou je zeggen: *was ik maar nooit geboren.* Heb je het ook wel eens gedacht? Denk je het wel eens, *was ik maar nooit geboren?* We hebben als jongen naar onze vader en moeder gekeken en zo vaak gezegd: *Heere waarom zijn die twee mensen bij elkander moeten komen, om mij op de wereld te brengen?* Dat denkt een mens die nooit meer bekeerd kan worden.

En nu zal je misschien zeggen: *man moet nu jezelf als een voorbeeld geven voor de gemeente?* In dit opzicht wel. Want, we zijn van dezelfde lap gescheurd. Het is allemaal hetzelfde; allemaal hetzelfde hoor! Er is niemand die naar God vraagt en naar God zoekt.

Er zitten hier sommigen vanmiddag waar we van de week met een ouderling of diaken in hun huis gezeten hebben, en dat dit het onderwerp van het gesprek was: *waarom een mens op de wereld is gekomen. En wat het zal zijn als hij zo moet sterven.* Er zijn er die hier zitten na operaties, ernstige operaties, in grote zwakte. Vanmorgen zijn er nog in de kerk geweest, die vorige week zó ziek waren dat we dachten het gaat langs het randje af, er dóórkomen of sterven.

En als zij Hem zagen baden zij, dat Hij uit hun landpale wilde vertrekken. Ze hebben niet gedacht over die twee mensen die door Christus waren beweldadigd, dat ze van de duivel zijn verlost. O, een mens is zo hard, zó hard, zó hard, er zijn geen woorden voor te vinden, mensen. Als we in ons leven nog gevoel krijgen dan is dat van de hemel, maar anders niet. Voor onszelf en ons zaad, kinderen en kleinkinderen nog een gebed, nog een zucht krijgen dat God ze nog bekeren en leren en nog gedenken mocht. En dat we een ander gebed krijgen dan de Gadarenen. Dat het een opgebonden en een aangebonden zaak wordt. Dat God Zich nog met ons wilde bemoeien, en dat Hij Zichzelf in onze harten door Zijn Geest mocht verheerlijken. We wensen daarover vanmiddag een enkel woord te gaan spreken.

Mijn tekst is in het Hooglied van Salomo, het 7^e hoofdstuk, het 11^e vers waar Gods Woord aldus luidt:

Kom, mijn Liefste, laat ons uitgaan in het veld, laat ons vernachten op de dorpen!

Tot dusver.

We hebben in deze tekst, gemeente: **Een innemend en dringend verzoek.**

1. Een innemend en dringend verzoek: ***Kom, mijn Liefste, laat ons uitgaan in het veld;***
2. Een verzoek van de bruid aan de Bruidegom: ***laat ons vernachten op de dorpen.***

In de eerste plaats: ***Kom, mijn Liefste!***

U weet gemeente, we zijn allemaal haters van God, haters van onszelf, en moordenaars van Christus. Dat zullen we vanavond als we nog leven mogen een weinig van hopen te horen. Moordenaars van de Heere Jezus en bedroevers van de Heilige Geest, dat is alles wat een mens doen kan.

Maar hoe is dat nu mogelijk dat de Heere Jezus *onze Liefste* kan worden, dat de Heere Jezus in ons leven de hoogste plaats komt in te nemen? Het antwoord lezen we in Jeremia 31:3 en in 1 Johannes 4:19. In Jeremia 31:3 staat: *Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid.* Dat is het eerste, er zijn wel meer teksten maar ik noem er nu maar twee op vanmiddag. En dan de tweede

tekst die in mijn gedachte is, uit 1 Johannes 4: 19 *Wij hebben Hem lief, omdat Hij ons eerst heeft liefgehad.*

Eerst een eenzijdige liefde. Ja. De liefde is uit God. En nu zegt Paulus in Romeinen 5: 5 *En de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is door den Heiligen Geest, Die ons is gegeven.* Dat gebeurt in beginsel (we zullen het maar heel eenvoudig zeggen) dat begint in beginsel in de uitwerking en doorwerking in de wedergeboorte. En wat een ziel in de wedergeboorte krijgt mensen, al zou hij vandaag naar de hel moeten, dat zal het volk toch nooit meer kwijt raken. Nooit meer. Dat kunnen al de duivels uit de hel niet wegnemen. Nee.

We hebben in Gods getuigenis een voorbeeld van een man die ver van het pad af was. De oude Eli, je kent hem allemaal! Hij vermaande zijn kinderen zelfs niet meer bij al de gruwelen die ze deden, hij liet alles zomaar gaan. Het zal wel niet meer terechtkomen. Het zal wel niet meer terechtkomen, hé, zou je denken! Maar op een nacht komt die kleine Samuel in de slaapkamer bij die oude man. En dan zegt Samuel: *u hebt mij geroepen.* U weet de geschiedenis, we zullen het maar kinderlijk vertellen. Het is te hopen dat we allemaal een kind werden, daar zouden we niet slecht mee wezen.

Maar Eli zegt: 'Ik weet nergens van, je zult wel gedroomd hebben, je zal het wel verkeerd hebben. Je moet naar bed gaan.'

Maar dan komt Samuel voor de tweede keer terug: *u hebt mij geroepen.*

'Nee ik heb je niet geroepen, ga maar gerust slapen jongen, niets aan de hand.'

Die oude man herkende Gods stem niet meer, zover weg! Maar: *Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde.* Straks wordt die oude man wakker, en dan wordt hij verlegen en beschaamd. Och gemeente wat ik je vertel vanmiddag mocht voor de één of ander nog tot een zegen zijn, ook voor mijn eigen ziel. Daar wordt die man wakker: toen verstond Eli, dat de Heere *de jongeling* riep. 'Mij niet, meer hoor! Nee, ik ben uitgesloten, ik kom niet meer in aanmerking.'

En als je die stem eens zult horen, dat is toch wat! Die oude man kon Gods stem niet meer herkennen. Maar uit zijn vorige zielservaring kon hij nog onderwijs geven aan die jongen. Daarom zeide Eli tot Samuël: Ga heen, leg u neder, en het zal geschieden zo Hij u roept, zo zult gij zeggen: Spreek Heere, want Uw knecht hoort. Er blijft toch wat van liggen, mensen. Er blijft wat van liggen. Het kan nooit weg.

Uw onbezweken trouw zal nooit hun val gedogen,

Maar Uw gerechtigheid hen naar Uw woord verhogen.

Maar toch heeft Eli nog wat gezegd tegen Samuël: "Wat is het woord dat Hij tot u gesproken heeft? Verberg het toch niet voor mij."

Hij voelde dat het niet mee zou vallen. Hij voelde dat het niet mee zou vallen, want die man had het zo verzondigd. Zoals wij het allemaal hebben verzondigd, mensen. Allemaal verzondigd, als je anders denkt ben je verkeerd, hoor. Dan zijn je allemaal verkeerd, mensen.

En dan gaat Samuël vertellen wat de Heere geopenbaard heeft. Wordt Eli boos? Gaat hij er dwars tegen in? Nee! Terwijl dat hij hoort dat zijn kinderen weggemaaid zullen worden onder het oordeel en als hij hoort dat de ark door de Filistijnen zal weggevoerd worden. En dat is het ergste. Zijn kinderen vallen weg. Zijn vlees en bloed valt weg onder het oordeel. Daar moet je eens over denken, als je kinderen naar de hel gezonden worden, je eigen vlees en bloed...! Maar de ark, het zichtbare teken van de tegenwoordigheid Gods, dan zegt hij: *Hij is de Heere; Hij doe, wat goed is in Zijn ogen!*

Hier heb je de liefde mensen, hier heb je de liefde: voor God vallen, onder God vallen! Wat een kostelijke genade mensen. Niets meer te zeggen hebben dan: *De Heer' is recht in al Zijn weg en werk.*

Er staat in psalm 21:11: *Gij zult hun vrucht van de aarde verdoen en hun zaad van de kinderen der mensen.* De vruchten van ons huwelijksbed zijn vervloekt. Daar moet je eens over denken. Het staat in de Waarheid, hoor mensen. Het staat in Psalm 21. En we gaan het er niet uitscheuren. We gaan het er niet uitscheuren. Het staat er, dat heeft God Zelf gezegd.

En och gemeente straks, straks God vervloeken en elkander vervloeken. Het zal wat wezen. Het zal wat wezen en dan voor eeuwig, waar nooit en nooit een einde meer aan komen zal. Wat een gedachte, wat een gedachte...!

Toen Absalom is doodgestoken door Joab met drie pijlen, was dat voor David ook wat. Toen heeft hij gezegd, hoe het ook stormde vanbinnen, mensen: *Mijn zoon Absalom, mijn zoon, mijn zoon Absalom. Och, dat ik, ik voor u gestorven ware. Absalom, mijn zoon, mijn zoon!* De afgrond riep tot den afgrond, bij het gedruis Uwer watergoten.

Maar onder God vallen, onder God vallen dat Hij met ons en met onze kinderen en kleinkinderen doen kan wat Hij wil...! Want een mens gaat *rechtvaardig* verloren, een mens gaat rechtvaardig verloren.

Gods lieve volk wordt, rechtvaardig zalig. Sion zal door recht verlost worden en haar wederkerenden door gerechtigheid. Och mensen, God heeft Zijn volk liefgehad van eeuwigheid, en dat volk krijgt God in de tijd lief. En Paulus zegt in 1 Korinthe 13: 8: *De liefde vergaat nimmermeer.*

Denk aan Job, we zullen het niet verder uitbreiden, want de tijd is zo kort. Maar God neemt zijn tien kinderen weg. Hij heeft bij elkaar twintig kinderen gehad, Job. Tegenwoordig zouden ze er mee spotten, in die ellendige tijd die wij beleven. Vermoorden en maar vermoorden! Met één stem meerderheid in Nederland is een wet aangenomen dat ze het nog kunnen doen. Met één stem meerderheid. De duivel juicht. Gods volk bedroefd en met God wordt gespot. Dat is al wat het is. We zullen de waarheid zeggen en geen leugens vertellen. *Land, land, land, hoort des Heeren Woord!*

God heeft Zijn volk liefgehad met een eeuwige liefde. En nu dat volk in de praktijk van hun leven - we doen maar een grote stap - leren ze zichzelf als liefdeloos kennen. Als liefdeloos. Als je tot dat volk mag behoren mensen dan ben je een veroordeeld mens; die veroordeeld over de wereld loopt. Jezelf aanklagen; met een strop om je hals. Geen christenen hoor, zoals we vanmorgen gehoord hebben. Als een goddeloze gaat hij over de wereld. Maar toch mensen:

*God heb ik lief, want die getrouwe Heer',
Hoor mijn stem, mijn smekingen, mijn klagen.*

Er komt een tijd dat ze God lief krijgen boven alles, boven man, vrouw, kinderen, vrienden en bekenden.

We hebben vroeger als jongen gelogeerd bij mensen op een boerderij in Zeeland, waar we geboren zijn. En God bekeerde die vrouw, en die man raakte in de war. Op een keer barste die man in tranen uit, (hij was niet bekeerd, nooit geworden ook) hij zei tegen zijn vrouw: *het is niet meer zoals het geweest is met elkander. Je hebt me zó bemind en liefgehad. We gingen samen hier en daarheen en het is allemaal afgelopen.* Hij zei: wat is het toch? Zijn vrouw zei: *het is zo hoor; maar ik heb je veel meer lief als dat ik je ooit liefgehad hebt. Maar er is er Eén Die staat nu boven alles. Er is een God in de hemel*

Die ik boven alles liefheb. En later heeft ze Christus lief gekregen. Want dat gaat zomaar niet in één dag, zoals tegenwoordig hoor! Nee, nee mensen. Het, gaat zomaar niet in één dag. Want onbekend maakt onbemind. De Drie Personen in de Drie-eenheid moeten Zichzelf gaan openbaren omdat wij Hen niet kennen. En dan is het net als er een kind op de wereld geboren wordt, dat kind brengt zijn eigen liefde mee. Eigenaardig en gelukkig vanzelf. Maar als er wat van de hemel geboren wordt dat brengt ook zijn eigen liefde mee. En wat is de vrucht ervan? *"U zoekt mijn hart, mijn oog blijft op U staren."* En waarin gaan ze die liefde openbaren? In het achterna schreeuwen, het aankleven en roepen bij dagen en bij nachten. Die man of vrouw ligt allang te slapen, en dan de andere vrouw of man ligt nog tot God te schreeuwen. En dan zeggen ze: *Heere, kom toch eens; spreek toch eens tot mijn ziel; openbaar Uzelf toch eens aan mijn hart. Zal ik zonder U moeten sterven, zal ik zonder U naar de hel moeten? Zal ik zonder U voor eeuwig wegzinken?* Zo gaat dat hoor, omdat er op de hele wereld niemand is die ze troosten kan, die hun hart kan innemen, hun man, hun vrouw, hun kinderen niet.

Elkána, het zal wel een lieve man geweest zijn, dat geloof ik wel; maar bekeerd weet ik ook niet. Maar hij zei tegen Hanna toen ze zo bedroefd was: *Ben ik u niet beter dan tien zonen?* Hij wilde zeggen: *Ik ben toch alles voor je, ik onderhoud je toch, en ik toon je toch nog liefde.* Maar hij begreep er niets van. Het kan ook niet begrepen worden, want het is Goddelijk. En al wat Goddelijk is dat kan door ons verstand niet begrepen worden, mensen.

Ik had het over Job. Ik heb dat zomaar even aangeraakt. God nam al zijn kinderen weg, zijn bezittingen, en God tast hem aan in zijn lichaam met die vreselijke ziekte zodat hij op de ashoop terecht komt. De kanttekening zegt: 'Zijn vingers kon hij niet meer gebruiken vanwege de ellende, maar dan nam hij een potscherf om die zweren af te krabben, en nog een beetje verlichting te krijgen.' Moet je eens over denken. Maar om dan toch God lief te hebben boven alles! *Zie, zo Hij mij doodde, zou ik niet op Hem hopen?* En als God dat volk in de eeuwigheid gaat brengen, dan wordt het: *"Hier weidt mijn ziel met een verwond'rend oog."* Dat God dan zulk een vijand lief heeft, zulk een liefdeloos mens die alles vertrapt en verschopt heeft...

Is het anders gemeente? Als je over jezelf anders denkt dan misleid je jezelf voor de eeuwigheid en het zal slecht uitkomen. Het zal slecht uitkomen. Maar als je het ellendigste meubel¹ van de wereld wordt, dan is er nog hoop voor je. Als een mens op dat plaatsje mag komen met die heidense hoofdman: *Heere, ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen.*

En Petrus bij die schepen die gingen zinken, vol met vis: *Heere, ga uit van mij, want ik ben een zondig mens!*

En als dat volk op zichzelf ziet moeten ze naar de hel. Maar ze zullen nooit in de hel terechtkomen. Nee, dat kan niet. Christus heeft voor al Zijn lievelingen de hel gesloten en de hemel geopend. Maar van binnen die strijd..., want het gaat zomaar langs de rand van de hel heen, hoor! Watson zegt: *het geloof dat is een plant die het meeste bloeit aan de rand van de hel.* Geen taal meer voor tegenwoordig. Ook bij ons niet. Er zijn er bij ons ook die dat haten. O ja, mensen we weten er alles van, we weten er alles van. Maar het baat ons niet, nee mensen, het baat ons niet.

Van eeuwigheid tot eeuwigheid zij Gij God. En die God is van eeuwigheid in Zichzelf bewogen geweest. Ik niet, maar God om Zijn deugden te verheerlijken. Och, dat Hij ons en ons arm geslacht gedenken mocht, als een vuurbrand uit het vuur der hel mocht

¹ Zeeuws, voor 'lastpost'

rukken. Want van nature is een mens zo goddeloos. Een mens zegt: *nee!* Al is hij in zijn consciëntie overtuigd dat het mis en verloren is; dat hij naar de hel moet. Maar toch maar doorgaan en voortgaan.

Maar wat een eeuwig wonder als God ze te sterk wordt, en ze verwaardigd worden door de genade Gods onder God te moeten bukken en God lief te mogen krijgen. En het kan niet en het zal ook niet gebeuren hoor, maar als het ooit zou gebeuren als de deur straks dicht zou wezen als de dood komt, dan hopen ze toch op een plaatsje, op de bodem van de hel eeuwig God groot te maken en voor eeuwig te zeggen: *dat God recht, is in al Zijn weg en werk en dat God nooit kwaad gedaan heeft.* Maar dat Hij hen overladen heeft met zegeningen, nagewandeld met Zijn goedertierenheden. En dat verbreekt hen. O, er is niets dat volk breken kan dan de liefde Gods. Niet het recht, maar de liefde.

En als dat in je hart uitgestort wordt, mensen dan zou je niet anders wensen om altijd maar aan die God gebonden te liggen en altijd God te verheerlijken en God te verhogen. Dat is de wens van je hart, de begeerte van je ziel om met die God vervuld te mogen worden. Maar dat volk komt met alles in het gemis, mensen. Gods kind is geen bezittend mens maar een missend mens.

We gaan een versje zingen en dan gaan we eindigen. Psalm 119: 87

*Kom mij te hulp; mijn ziel, die U verbeidt.
Heeft Uw bevel met lust en liefd' ontvangen.
Ik haak, o Heer, naar 't heil, mij toegezeid:
Bestier in gunst naar Uwe wet mijn gangen:
Al mijn vermaak stel ik, met rijp beleid.
In Uw gebod; dat is mijn hoogst verlangen.*

Toepassing

Wat zullen we zeggen. Misschien zullen er mensen zijn die zeggen: *je bent niet ver met de tekst gekomen, vanmiddag.* En daar heeft u gelijk in hoor. Dat gaan we helemaal niet tegenspreken. Dat kan ik niet tegenspreken. Maar zolang dat we hier nog zullen zijn (hoelang dat weet ik ook niet) zult u mij toch moeten nemen zoals ik ben. En dan hopen we een andere gelegenheid als de Heere nog spaart, verder over die Waarheid met u te handelen. Vanwege het weinige dat we er van gezegd hebben, vanmiddag. Want het is o zo weinig. Christus is een oceaan zonder bodem.

We hebben nog één vraag vanmiddag voor dat we gaan eindigen, uit hetgeen we verklaard hebben: *Waarom de bruid Christus, Liefste noemt; mijn Liefste?* - En nu moet je eens eerlijk wezen mensen. -

Mag je daar nu wat van kennen? Kun je uw hart op tafel leggen, kunt u vanmiddag God tot Getuige roepen? Kun je vanmiddag zeggen: 'wat die man gesproken heeft, die klanken zijn mij niet vreemd? Mijn hart is wel eens geraakt, mijn hart is wel eens aangeraakt. Ik zal u eens wat vertellen man. Of God mij liefheeft dat kan ik niet, altijd zeggen, maar dat ik God liefheb kan ik wel zeggen. Dat zou ik soms durven zeggen al zou de kerk vol zitten met duivels. Vol zitten met duivels! Dat is sterk! Dat is toch wel sterk? Maar toch de waarheid! Ik heb het zelf niet gezocht en niet gewild, ik heb het zelf niet begeerd maar er is toch wel eens wat overgedrukt, er is in mijn hart wel eens wat ingedrukt.'

En als je nog een man, of een vrouw en nog kinderen mag hebben; waardeert het maar meer. En dat je nog een beetje liefde mag hebben. Want als je zomaar verschopt over de wereld moet lopen... Is het rechtvaardig of niet? En als die kleine kinderen naar je

komen lopen, bijna nog niet kunnen praten maar dat ze zeggen: *ik hou van je*. Dat heb je wel eens gehad hé? Dat je zei: *o God, wat een wonder. O God, wat een wonder!* Later trappen ze misschien op je hart. Dat gebeurt ook, hoor! Niet meer naar de kerk willen of onder valse godsdiensten. Want er is maar één ware Godsdienst. Waar God op het hoogst verheerlijkt en een zondaar op het diepst vernederd wordt. Waar nog ruimte is voor een mens, waar geen ruimte voor is. Waar nog verlossing is voor een mens die in banden zit.

*Die gevang'nen vrijheid schenkt,
En aan hun ellende denkt.*

En het is een wonder dat je nog bekeerd kunt worden. Dat je nog bekeerd kunt worden. Dat het nog kan. Het laatste gebed - ik ben er zo blij mee - dat we van Jeremia hebben, is: *Heere, bekeer ons tot U, zo zullen wij bekeerd zijn*. Ik heb in mijn leven Jeremia wel eens een hand mogen geven. Heb je het ook wel eens moeten doen?

*Niets is er waar ik in kan rusten.
Bezwijk dan ooit, in bitt're smart
Of bangen nood, mijn vlees en hart.
Zo zult Gij zijn voor mijn Gemoed
Mijn Rots, mijn Deel, mijn eeuwig Goed.*

Och gemeente, ik kan die God aanbevelen met alles wat in mij is. Hij is zó waardig geëerd gediend en gevreesd, geliefd en geprezen te worden. *Alles, wat, adem heeft, love den Heere! Hallelujah!*

Hugo Binning zegt: *dat er in God geen noodzakelijkheid was om een stap buiten Zichzelf te zetten omdat Hij eeuwig volmaakt was in Zichzelf. Maar dat het Zijn wil geweest is, Zijn wil. Dat het in Zijn raad van eeuwigheid besloten is, en dat Hij Zichzelf met zulke mensen komt te bemoeien.*

Rutherford een ander van die gezalfde knechten zegt: *God bemoeit Zich met het vuil van de maatschappij*. Daar moet je eens over denken. Dat ben ik en dat zijn jullie ook. Geloof je dat? Of denk je, dat je nog een goede man bent? Is het wel eens een wonder dat je nog een dak boven je hoofd mag hebben en nog een stukje brood krijgt? Dat God nog je nog nawandelt en nog bemoeienissen met je maakt? Dat je tot hiertoe niet als een schandvlek over de wereld lopen moet? Dat u nog niet met de rechter in aanraking gekomen bent; is het geen wonder? Als we onszelf kennen mensen, dan kan een mens nooit genoeg wegzakken voor die hoge God. En dan moet hij zeggen: 'O lieve God, bemoei Uzelf nog eens met mij, mijn arm geslacht, met mijn arme kinderen!' Al hebben ze nog godsdienst, maar dat ze de ware Godsdienst waarmee wij voor God kunnen verschijnen, mogen leren. De waarachtige genade Gods in Christus Jezus geopenbaard en verklaard.

Kom, mijn Liefste! En als dát nu eenmaal waar geworden is mensen, zal dat eeuwig waar blijven. En nu zal het een leven blijven van strijd en moeite. Misschien tot vijf minuten voor je sterven zal de duivel nog tegen je zeggen: *het is geen waar, het is geen waar, huichelaar!* Met priemen doorstoken worden.

We zijn jong geweest en we zijn oud geworden. Het is aan het einde van ons leven. Maar die lieve God, die lieve God is zo waardig om alle eer en dankzegging te ontvangen!

*Wie is aan onzen God gelijk?
Die armen opricht uit het slijk;
Nooddruftigen van elk verstoppen,*

*Goedgunstig opheft uit het stof,
En hen verrijkt met eer en lof.
Naast prinsen plaatst en wereldgroten.*

De Heere mocht de Waarheid zegenen, nog eens thuisbrengen, bij de aanvang en bij de voortgang; bekrachtigen door Zijn lieve Geest en dierbare genade en het nog eens opwekken en verlevendigen. En dat we zó nog eens bij elkander mochten komen. We hopen dat een volgende keer een beetje uit te breiden om met Christus uit gaan in het veld en vernachten op de dorpen.

O, één voorsmaak van wat het eenmaal zijn zal als onze strijd ten einde zal zijn....
Komt, gij gezegenden Mijns Vaders! Beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.

'Och Heere, bent U niet abuis, dat U dát tegen mij zegt? Bent U niet abuis? Het zal wel voor een ander wezen!'

Nee dat is nu voor u. Ze hebben je in het leven al zoveel geplaagd. Ze hebben je al zoveel getrapt en geschopt. Het is een wonder dat je er nog bent; het is een wonder dat je er nog bent.

De eeuwige dood verdiend en het eeuwige leven te krijgen.

Mijn onbekeerde medereizigers, dat je nog eens lust en zin in God kreeg! Ik kan het u niet geven, maar er is er Eén die het schenken kan.

En u, ellendigen en nooddruftigen:

*Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.*

Amen.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 68: 5

*Uw hoop, Uw kudde woonde daar,
Uit vrije goedheid waart Gij haar
Een vriendelijk Beschermmer;
En hebt ellendigen dat land
Bereid door Uwe sterke hand,
O Israëls Ontfermer.
De Heer gaf rijke juichenstof,
Om Zijne wond'ren en Zijn lof,
Met hart en mond, te melden;
Men zag welhaast een grote schaar,
Met klanken van de blijdste maar,
Vervullen berg en velden.*

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

***De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes
zij met u allen. Amen.***

5. De verzoening door het Bloed des Lams, betuigd en bevestigd met eedzwering door de eeuwige Jehovah.

Grand Rapids, zondagmiddag 11 oktober 1968

Psalm 6 : 1 en 3
 Jesaja 54
 Psalm 90 : 4 en 5
 Psalm 85 : 1
 Psalm 35 : 11

Hetgeen wij u uit Gods woord hopen voor te lezen, kunt u beschreven vinden in de profetieën van Jesaja en daarvan het 54^e hoofdstuk.

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God den Vader en Christus Jezus den HEERE, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.

HEERE, Gij bracht ons voor de tweede maal op deze heilige rust- en sabbatdag nog aan de plaats des gebeds, onder Uw Woord en onder Uw getuigenis. We zijn nog niet afgesneden uit het land der levenden. We zijn nog niet weggezonden, zoals een Korach, Dathan en Abiram. Niettegenstaande de dag van gisteren, dat er een beving is geweest van de aarde. Niet alleen hier maar ook in verschillende andere States. En ach, allemaal roepstemmen, o God, dat Gij op weg zijt om een derde deel van de wereld weg te nemen. Och dat we leerden bukken en buigen in het stof. Dat wij Uw aangezicht mochten zoeken met smekingen en met geweën. En dat in onze harten er iets van geschonken mocht worden zoals eenmaal uw knecht Jakob zeide: ik zal U niet laten gaan tenzij dat Gij mij zegent.

Maar och, Gij weet met betrekking tot Uw volk, wat er van Uw maaksel is te wachten. Hoe zwak van moed, hoe klein dat ze zijn van krachten. En dat ze van jongsaf stof zijn geweest. Dat er geen verwachting van de mens is. Al zou er iemand zelfs uit de doden opstaan, ze zouden het zich niet laten gezeggen. Maar dat de schrik des HEEREN ons bewegen mocht tot waarachtige bekering, bij de aanvang en bij de voortgang.

Ook op deze dag, waarop Gij het voorrecht nog komt te verlenen in onderscheiding van zoveel anderen, die er geen lust in hebben, maar ook zoveel anderen die niet meer kunnen. In ziekenhuizen, in gestichten in zoveel plaatsen van ellende waar zij verpleegd worden. Maar dat wij nog mogen opgaan onder het geklank van Uw getuigenis.

O Heere, dat het toch eens een indrukje en een afdrukje in onze harten mocht geven, door Uwen eeuwigen Geest, tot verbreking en verbrijzeling en tot en de wezenlijke vernedering voor het aangezicht van Uw Goddelijke majesteit.

Wil ons in deze middag gedenken naar de grootheid Uwer eeuwige liefde. Het is Uw goedheid dat het nog kan. Dat we ook in deze middag bij vernieuwing van die enige Naam wensen te horen, die onder de hemel tot zaligheid is gegeven. Die Gods toorn gestild en die Gods gramschap geblust heeft. Die Satan zijn kop heeft vermorzeld, Die de wet van zijn vloek heeft ontwapend, maar ook de wet vervuld en verheerlijkt en

verzoening gedaan heeft, over al de ongerechtigheden van Uw volk. Om hun zonden te werpen in een zee van eeuwige vergetelheid. Om ze nooit meer te gedenken. Och, dat onze harten, jong en oud, klein en groot, onder het lezen zowel als onder het preken nog eens geraakt mocht worden. En dat wij nog eens vat- en ontvangbaar gemaakt werden voor het eeuwige evangelie. Opdat het straks in de dag aller dagen niet tegen ons zal getuigen. Maar dat het nog eens leiden mocht tot waarachtige bekering en om uit de dood geroepen te worden tot het leven. Maar ook om als een vijand met God verzoend en als een goddeloze gerechtvaardigd te worden. Het wacht alles op U en het blijft alles op U wachten. Rechtvaardig kunt Gij ons voorbijgaan en Uzelf met ons nooit meer inlaten. En ons verstoten in de plaats van eeuwig ach en wee. Waar de rook van hun pijniging opgaat tot in alle eeuwigheid. Maar och, gedenk nog in de toorn des ontfermens.

En wil de bediening van Uw Woord in ons midden en daarbuiten zegenen. Overal waar Uws Naams gedachtenis gesticht wordt. Wil het met Uw Goddelijke zegen bekronen en wil het heiligen en vruchtbaar maken, tot opbouw van Uw kerk maar ook tot bekering van zondaren en tot ontdekking van alle valse gronden. Dat Uw Naam in alles verheerlijkt mocht worden.

Gedenk aan al de zieken en kranken, aan degenen die in ziekenhuizen liggen. Aan degenen die thuis verpleegd worden. Maar ook aan degenen die in hun woning zijn aangeraakt. Zoals die moeder, die door een lichte beroerte getroffen is. Och, het is aan de avond en de dag is gedaald. Dat het nog eens op- en aangebonden mocht worden. Dat er nog een haasten mocht zijn om des levens wil, eer dat het besluit zal baren, want als kaf gaat de dag voorbij.

Gedenk aan onze jongens in het leger, ook op het oorlogsveld. Dat Uw ogen er nog over open mogen zijn. En dat Uw hand hen nog genadiglijk mocht sparen en bewaren. Maar bovenal Uw genade mocht Gij nog grootmaken. Sterk de weduwen en wezen en weduwnaars. Wil al d'r noden nog vervullen, naar ziel en lichaam beide. Onder alle druk en alle kruis.

Gedenk aan al Uw knechten. Wil het getal vermeerderen want de oogst is groot maar de arbeiders zijn zo weinig. Roep er nog tot de heilige bediening. Om nog tot een zegen voor Uw kerk gesteld te mogen worden. En wil ons in lezen en spreken deze middag, maar ook in luisteren nog een alles verbeurde zegen schenken. Beschaam de verwachting niet, maar help en sterk nog. En dat er nog Aärons en Hurs waren, aan onze rechter- en linkerzijde. En dat we samen nog voor de waarheid mochten bukken en de vrijmakende kracht ervan mochten ervaren. In de verzoening van al onze misdaden, om Christus' wil. Amen.

Psalm 90 en daarvan het 4^e en het 5^e vers. En inmiddels wordt gecollecteerd

Geliefden.

Het woord van onze overdenking waar we vanmiddag een ogenblikje uw aandacht bij wensen te bepalen, dat kunt ge opgetekend vinden in Jesaja 54 en daarvan het 9^e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

Want dat zal Mij zijn als de wateren van Noach, toen Ik zwoer dat de wateren van Noach niet meer over de aarde zouden gaan; also heb Ik gezworen, dat Ik niet meer op u toornen noch u schelden zal.

Het voorgelezen Woord, geliefden, dat spreekt ons *over de verzoening door het bloed des Lams, betuigd en bevestigd met eedzwering door de eeuwige Jehovah:*

1. De grote betekenis van die verzoening.
2. De onwrikbare vastigheid van die verzoening.
3. De zalige ervaring van die verzoening.

Dat zijn de gedachten die wij een ogenblik nader wensen te ontwikkelen.

1. De grote betekenis van die verzoening.

We hebben hier in deze tekst een eedzwerend God, Die spreekt tot Zijn uitverkoren kerk, gelijk onze kanttekening bij deze tekst die opmerking maakt. Het is een belofte van verzoening door het bloed des Lams. Maar een belofte die alleen Gods Kerk betreft. En wanneer ge nu Jesaja 54 met aandacht leest, dan zul je verschillende uitdrukkingen vinden die op niemand anders kunnen toegepast worden dan op de ware en op de levende Kerke Gods. Daar wordt gesproken van 'verdrukking' van 'door onweder voortgedrevenen.' Daar wordt gesproken van 'ongetroosten'. En in het eerste vers van dit kapittel begint het al met 'onvruchtbare die niet gebaar heeft.' En dan wordt er ook gesproken van 'de heilige Israëls, uw Verlosser'. Dat vanzelf alleen maar betekenis heeft voor degenen die in banden en in boeien zijn geslagen. En voor dat volk, zoals ze later genoemd worden in het zesde vers: Die door de Heere zijn geroepen; en de bedroefden van geest, en degenen die de Heere voor een klein ogenblik heeft verlaten, maar ook in een kleine toorn Zijn aangezicht voor hen heeft verborgen. Dat kun je allemaal terugvinden ook in de geschiedenis van het volk van Israël.

Jesaja heeft in de Naam des Heeren geprofeteerd tot het volk dat nog naar Babel gebracht moest worden. Dat naar Babel gebracht moest worden vanwege hun zonden en vanwege hun overtredingen van Gods Wet.

- Het eerste waaraan dat volk zich schuldig gemaakt had, dat was - de Heere had immers gezegd: "dat volk zal alleen wonen, en het zal onder de heidenen niet genoemd worden" - *dat het volk had zich vermengd had met de volkeren der wereld.* Dat was het eerste waaraan ze zichzelf schuldig gemaakt hadden, tegenover het Goddelijke gebod, dat de Heere Zelf had gegeven.
- En in de tweede plaats vanwege de vermenging met de volkeren van rondom; *hadden ze zich vermengd met de zonden en de ongerechtigheden van dat volk.* Ze waren de afgoden van die vreemde volkeren na gaan wandelen. Het was niet zó met Juda, dat ze de dienst die God ingesteld had bij Mozes, totaal verloochenden. Niet zó, dat ze daar totaal mee gebroken hadden. Zo was het niet, want ze bleven de dienst in de tempel onderhouden. Maar bij de uitwendige onderhouding van de dienst van Mozes ging dat volk de afgoden nawandelen en maakten ze zich ook schuldig aan de zonden waarin de heidenen leefden.

Herhaalde malen had God Zijn profeten gezonden om dat volk te waarschuwen en te vermanen en ze terug te roepen van die heilloze weg waar ze zich op bevonden. Maar niettegenstaande dat de profeten des morgens vroeg op zijnde en des avonds laat opblijvende met alle ernst dat volk vermaand hadden, ze hebben naar de stem van de profeten niet geluisterd. De Heere heeft Zelf gezegd in Psalm 81: "Och dat Mijn volk naar Mij gehoord had, dat ze Mijn stem gehoorzaam waren geweest. In het kort zou Ik hun vijanden verdelgd hebben." Maar ze zijn steeds doorgedaan en maar voortgegaan in de zonde en in hun eigen wegen. Totdat dat volk onder de regering van Nebukadnézar naar Babel werd gevoerd en daar aan de grootste ellende waren prijsgegeven. Want kon

dat volk nu zwaarder gestraft worden dan dat ze hun eigen land werden uitgedreven? En dat ze al hun bezittingen en al hun goederen moesten overgeven aan de heidenen? Maar daar, in dat Babel daar heeft God dat volk vernederd en daar heeft God dat volk verootmoedigd. Desniettemeenstaande mijn hoorders, dat was niet de grond waarop dat volk zou verlost worden na zeventig jaar. Dat volk had zich schuldig gemaakt tegenover Gods recht. En nu had de Heere voor een klein ogenblik dat volk verlaten. En in een kleine toorn Zijn aangezicht een ogenblik van dat volk verborgen.

Waarom zou er nu staan: *een klein ogenblik*? Waarom zou er nu gesproken worden in de voorgaande teksten van *een kleinen toorn*? Dat heeft zijn betrekking op de ware Kerke Gods vanzelf. Want in de lendenen van die Kerk was Christus. En het was voor God met eerbied gesproken onmogelijk dat Hij dat volk voor altijd zou verlaten. En dat Hij het in Zijn grote toorn zou verslinden. Natuurlijk, er wordt hier over *een kleinen toorn* gesproken, niet te dien opzichte alsof die toorn klein zou zijn. En alsof die toorn van God geen betekenis zou hebben. Nee, dat kan onmogelijk. Want in elke deugd van het Goddelijke Wezen is het volle Wezen Gods. Er staat in Gods getuigenis: *God is liefde*. En dat betekent dat *het volle wezen Gods liefde is*. Er staat ook in een andere tekst dat God *recht* is, en dat wil zeggen dat *het gehele Goddelijke Wezen recht is*. Er is geen ongerechtigheid in God. Er staat zelfs in Job: *Verre zij God van goddeloosheid en de Almachtige van onrecht*.

Maar de betekenis is dit: wanneer het over de *wereld* gaat dan is het een grote toorn, wanneer het over de *Kerke Gods* gaat dan is het een kleine toorn. Dat betekent, *het is een toorn waar een einde aan zal komen*. Er staat in Psalm 103, bijvoorbeeld: *Hij zal Zijn volk niet eindeloos kastijden*.

En we hebben nog andere voorbeelden daarvan in Gods getuigenis. Bijvoorbeeld, toen Naomi terugkwam uit Moab. Toen hebben die vrouwen die haar zagen gezegd: *is dat Naomi*? En toen heeft zij gezegd: *noem mij niet langer meer Naomi, maar noem mij maar Mara, want de Heere heeft mij grote bitterheid aangedaan*. Als je toen op dat ogenblik aan die vrouw gevraagd had, die daar als een oude afgeleefde, afgesloofde, bedroefde weduwe stond, of ze geloofde en geloven kon, dat ze nog eens ooit in haar leven blij kon zijn? Dan had die vrouw gezegd: *dat geloof ik niet. Ik denk dat ik nooit meer blij zijn kan*. Toch is die vrouw wel blij geworden. En wanneer is die vrouw blij geworden? In het bijzonder toen ze met die kleine Obed op haar schoot zat. En toen ze in die kleine jongen de heerlijkheid van Die komende Christus aanschouwd heeft. Want u moet altijd maar denken mensen, Gods volk dat kan nooit in waarheid verblijd zijn zonder God en buiten Christus. Dat is onmogelijk.

Hetzelfde heeft u in Gods getuigenis met David de man naar Gods hart. Wat heeft die man voor zichzelf diepe, diepe wegen doorleefd. Denk maar eens aan Psalm 51, waar hij spreekt van Gods toorn en van Gods gramschap die over hem kwam. Maar toch was het maar voor een korte tijd, want hij zegt: *Geef mij weder de blijdschap Uws heils en de vreugde Uws heils*.

Jeremia heeft van die toorn Gods ook ervaring gehad in zijn leven. Hoe lang en hoe benauwd was het voor die man niet in de dagen van de ballingschap dat die man zegt: *Mijn hoop is vergaan en mijn verwachting van de Heere*. Maar is het zo gebleven voor die man? Nee, want in een andere plaats dan zegt hij: *Dit zal ik mij ter harte nemen en daarom zal ik hopen. Het zijn de goedertierenheden des Heeren dat wij niet vernield zijn en dat Zijn barmhartigheden geen einde over ons hebben genomen*.

En nu wordt er hier gesproken van *een kleine toorn*. Gods volk gaat onder de toorn Gods door. Maar het wordt onder de toorn Gods niet verteerd en dat zal ook onder de toorn Gods nooit omkomen. Daarom hebben we hier de betuiging vanmiddag van de verzoening door het bloed des Lams, betuigd en bevestigd met een Goddelijke eedzwering. Dat volk van Israël dat is wel onder die toorn gekomen, maar dat is onder die toorn van God nooit gebleven. Dat kon niet. En waarom kon dat niet? Omdat het van eeuwigheid in het harte Gods geweest is om Zijn volk van onder de toorn en van onder de gramschap te verlossen.

Als u het eigenlijk goed beschouwd, geliefden, dan komt u tot de slotsom, *dat het behoud van de Kerk gewaarborgd ligt in God Zelf*. In Zijn onveranderlijk Goddelijk Wezen dat onbewegelijk is van eeuwigheid en tot in eeuwigheid. *Want dat zal Mij zijn*, zegt de Heere hier in deze tekst, *het zal Mij zijn als de wateren van Noach*. Alsof de Heere wil zeggen: die verzoening is geopenbaard in het paradijs in de eerste moederbelofte. En in de bekendmaking van de weg der zaligheid. En die zijn bevestiging zal hebben in de komst van Christus hier in de wereld. En in Zijn lijden, in Zijn sterven, in Zijn opstanding, in Zijn hemelvaart, in Zijn zitten aan de rechterhand des Vaders.

Want dat zal Mij zijn. Dat volk en die Kerk kan nooit onder gaan onder Gods toorn en onder Gods gramschap. De kerk is eigenlijk zo oud als God is. Zó oud, want die Kerk is door God geliefd van eeuwigheid, van de nooit begonnen eeuwigheid. *Eer iets van mij begon te leven, was alles in Uw boek geschreven*. Wat ge hier op de wereld ziet in het volk van Israël, als een type van de ware Kerke Gods; en wat u ziet in het leven van het volk van God op de wereld, dat is eigenlijk niets anders dan een bekendmaking en een bevestiging van hetgeen dat van eeuwigheid in Gods hart geweest is. De verzoening met God, is niet iets dat later is opgekomen. Iets, wat opgekomen is na de val van Adam. Nee, *want het Lam dat is al geslacht*, staat er, *van voor de grondlegging der wereld*. Dus in de eeuwigheid heeft de Zoon Zich aan de Vader verbonden. Dat was de reden dat vader à Brakel toen hij ging sterven en toen hij gedrongen werd door Hellenbroek om iets te zeggen voor de gemeente, wanneer bij de volgende zondag er niet meer zijn zou, dat Brakel zei tegen Hellenbroek: *Zeg dan maar tegen mijn gemeente, dat ik vannacht om twee uur mijn Vader nog gedankt heb voor de Borgstelling van Zijn Zoon*. Want die Borgstelling van de Zoon dat was het fundament van zijn eeuwige behoud. Dat is hetgeen, mijn geliefden, de Kerk zingt in Psalm 87:

*Zijn grondslag, Zijn onwrikbare vastigheden,
Heeft God gelegd op bergen Hem gewijd.*

2. De onwrikbare vastigheid van die verzoening.

Wanneer het in de eeuwigheid niet vast lag, dan was het voor eeuwig afgesneden en kwijt voor de ganse Kerke Gods, geliefden. Want met al de genade die we hebben ontvangen en met al de weldaden die God heeft geschonken, we kunnen het nooit anders dan voor God verzondigen en verbeuren. Dat is, dat is de uitkomst van ons gehele leven, geliefden. Dus als het in de eeuwigheid niet vast lag, dan zou het ook in de tijd nooit vastgelegd kunnen worden. En dan zou de duivel die zou dat fundament kunnen ondergraven. Maar nu is dat voor eeuwig onmogelijk. Vandaar, als Gods volk eens ruimte krijgt voor zichzelf, dan is er zulk een wonderlijke en Goddelijke blijdschap in hun ziel. En dan is het ook niet meer afhankelijk van hun gestalten en van hun waarnemingen. Maar dan ligt het voor dat volk onveranderlijk en eeuwig in God vast.

Daarom, we hebben in deze tekst de verzoening door het bloed des Lams betuigd en verzekerd met Goddelijke eedzwering van de God des eeds en des verbonds. En die betuiging en die *verzekering* die is van de grootste betekenis. Waarom van de grootste betekenis, mijne hoorders? Omdat van de zijde van *Gods recht* er nooit anders gedaan kan worden dan ons te verteren en te vernietigen. Van de zijde van *de Kerk*, dan is er nooit enige hoop en nooit een verwachting.

Als u nu eens denkt, als een mens zijn leven lang nu eens schreeuwen zou; denkt dat nu eens even in. Dan kan een mens nóg geen traan in zijn ogen krijgen van waarachtige droefheid en schuldgevoel voor het aangezicht des Heeren. Probeer het maar eens. U kunt net zo goed over de hoge muur hier springen, dan dat u dat ooit kan doen. Alleen als de liefde Gods in een mens zijn hart uitgestort wordt, dan wordt hij naar God bedroefd. En als een mens ware droefheid over de zonde mag hebben dan is dat een gevolg dat God Zijn liefde in zijn ziel uitgestort heeft. Anders is er geen droefheid.

En natuurlijk, als God met een mens begint, dan is hij is een vreemdeling van de weg der zaligheid. Dat is klaar genoeg. Thomas, nadat hij drie jaar met de Heere Jezus geleefd had, in Johannes 14, zegt: *Heere, we weten de weg niet, wij weten niet waar Gij heengaat*. Dat was die man. En dan die andere man, Filippus. Die zegt in datzelfde kapittel: *Toon ons de Vader en het is genoeg*.

En dan zegt Christus: *En Ik ben nu zo lange tijd met u en kent gij Mij nog niet Filippus? Wie Mij gezien heeft, die heeft de Vader gezien*. Maar, wat een onkundige, wat een domme schepsels ten opzichte van de weg der zaligheid. Zou het met ons anders wezen? Zou het met ons anders zijn? Neen mensen, het is dezelfde weg. En nu moet je maar niet denken dat een mens dat aanleren kan en dat een mens dat kan krijgen van afkijken en van horen en van onderzoeken. Nee, dat moet ons uit de hemel geschonken worden.

Daarom, als die mensen op het Pinksterfeest in Jeruzalem bekeerd werden, werden ze verslagen in hun hart. Dan was het eerste wat die mensen gezegd hebben tegen die apostelen: *Wat moeten wij doen mannen broeders?* Het eerste wat die stokbewaarder zei in Handelingen 16, dat was ook: *Lieve heren, wat moet ik doen om zalig te worden?* Ze worden van stonde af aan allemaal zo ingewonnen dat ze alles willen doen voor hun eeuwig behoud. En al dat volk dat gaat aan het werk. En ze gaan aan het werk met grote opgewektheid. Allemaal, omdat God het waardig is. Maar ze moeten het gaan leren, gaan leren - en dat rapen ze ook niet van de straat op - ze moeten het gaan leren *dat uit de werken der wet geen vlees voor God gerechtvaardigd kan worden*. Ze moeten gaan werken! Waarom? Opdat ze in hun leven tot de wetenschap zullen komen: *Niet degene die werkt, maar die gelooft in Hem, Die de goddelozen rechtvaardigt, die wordt zijn geloof gerekend tot gerechtigheid*. Ze moeten gaan leren *dat het einde der wet Christus is tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft*.

Dat volk, al het volk dat door Gods Geest bewerkt wordt, wordt afgebroken in zichzelf. Al dat volk komt in een totale onmogelijkheid voor zichzelf. En dan zeggen ze: 'Heere vroeger was ik zo bereid en zo klaar om alles te doen. Dit kon ik doen en daar was ik mee werkzaam. En daar had ik mijn leven in. Ik had er alles voor over. En het schijnt hoe ouder dat we worden, hoe minder dat alles wordt. Niet meer kunnen bidden, niet meer kunnen zuchten. Geen gedachten meer kunnen vormen.'

Waarom dat alles komt? De Heere zegt in Zijn woord: *Dat Hij die kroon omgekeerd, omgekeerd en omgekeerd zal stellen*. We moeten in de totale onmogelijkheid komen, in de afsnijding gebracht worden, opdat God in die onmogelijkheid de mogelijkheid die bij

Hem is voor onze zielen, in Christus, zal ontdekken. Ik zou het vanmiddag in korte woorden wel kunnen zeggen. Als het niet meer kan, dán kan het nog!

*Als mij geen hulp of inkomst bleek
En mijn geest in mij bezweek
En ik overstelpt werd door ellend'
Hebt Gij, o God mijn pad gekend.*

De verzoening die is door God teweeggebracht, door Hem uitgewerkt en die wordt ook door Hem verklaard en ontdekt en toegepast in de harten van Zijn uitverkorenen. Hoe is het nu mogelijk, dat *God op Zijn volk niet meer zal toornen en niet meer zal schelden*. En vooral dat laatste woord *schelden*, dat heeft eigenlijk volgens de grondtekst van de Bijbel een heel bijzondere betekenis. In feite betekent het, zeggen de geleerden: stoten, afstoten, terugstoten, zoals u dat vindt in Zacharia 3:2, in Maleáchi 1 en Psalm 104:7. Daar wordt over dat *schelden* gesproken, in de zin van wegstoten, van afstoten en van *terugstoten*. En nu is hier de betekenis dat God op Zijn volk niet meer toornen zal. Dat wil zeggen, dat Hij Zijn toornig aangezicht niet meer op dat volk zal hebben, maar dat Zijn liefde-oog op dat volk zal zijn. En dat Hij ze niet meer verstoten zal en niet meer weg zal stoten. Maar zoals de vader van de verloren zoon, dat hij die jongen naar zich toe zal trekken. Dat hij die jongen omhelzen zal en dat hij die jongen zal kussen.

En hoe is het nu mogelijk dat die toorn gestild en die gramschap geblust wordt? Dat is geschied op Golgotha. En dat is bevestigd in de opstanding van de Heere Jezus, waar de Vader in die opstanding getuigenis heeft gegeven, dat Hij voldaan was, ten volle voldaan in het werk van Zijn geliefde Zoon, Die met Zijn hart Borg geworden is om tot God te genaken. Maar Die ook op Golgotha uitriep: *Het is volbracht!* En nu die Christus, en dat is een punt waar we wel eens over denken mogen, die Christus heeft in de drieëndertig jaar dat Hij op de wereld was, Die heeft niet alleen die toorn gedragen, maar heeft die toorn Gods *doordragen*. En doordragen dat betekent dat Hij er een eind aan gemaakt heeft. Als een mens onbekend zal sterven dan zal de toorn Gods op een mens blijven. Die zal nooit meer van een mens weggaan. Maar nu heeft Christus die toorn doordragen, dat betekent, *Die heeft het tot een einde gebracht*.

En dat was de reden zodra Christus opstond uit het graf en de Engel uitgezonden werd naar die vrouw, dat het eerste dat die Engel gezegd heeft tegen die vrouwen was: *Vrees niet, want Ik weet dat gij zoekt Jezus, Die gekruisigd was, Hij is hier niet, Hij is opgestaan en gaat u voor naar Galiléa*. De toorn is gestild en de gramschap is geblust, dat is de grote betekenis van de verzoening met God. De schuld is betaald, het recht dat is voldaan, de vloek van de Wet is weggenomen. En eeuwige gerechtigheid is door Christus aangebracht. Dat is de reden mensen waarom Gods volk, - ik kan dit nu maar aanstippen in dat korte moment - dat is de reden dat Gods volk in hun leven rechtvaardig verloren gaat, maar ook rechtvaardig zalig wordt. *Er is een ogenblik in Zijn toorn*, staat er, *maar een leven in Zijn goedgunstigheid*. Gods volk komt wel onder de toorn, maar die zullen onder de toorn van God nooit meer bezwijken. Dat volk wordt, als het onder die toorn komt, van die toorn verlost door Christus. En de Heilige Geest komt het verzegelen aan hun hart.

3. En nu in de derde plaats: ***De zalige ervaring van die verzoening door het bloed des Lams.***

En dat hebben we in de tekst, wanneer die zegt: *Want dat zal Mij zijn als de wateren van Noach, toen Ik zwoer dat de wateren van Noach niet meer over de aarde gaan zouden, also heb Ik gezworen, dat Ik niet meer op u toornen noch u schelden zal.*

Waarom is de eerste wereld vergaan? Vanwege de zonde. *Het berouwde God dat Hij de mens op de aarde gemaakt had*, staat er. Het berouwde God. Het ging van kwaad tot erger, het was een wentelen in de zonde. En het was als het ware een ondergaan in de zonde. En toen heeft God besloten, behalve de uitverkorenen, dat de wereld door water zou vergaan. Zou het dan alles afgelopen zijn? Zou dan alles weg zijn? Zou dan Gods Raad voor eeuwig worden vernietigd? Zouden dan de gedachten die God van eeuwigheid had, zouden die gedachten dan afgesneden worden? Zou dan die Middelaar, Die beloofd was in het paradijs, zou dat zaad der vrouw dan nooit geboren worden? Zou er dan nooit meer zaligheid en geen verlossingen en geen heil voor een verloren geslacht zijn?

Mijn geliefden, de zondvloed is gekomen, God heeft het veertig dagen en veertig nachten laten regenen. En vijftien meter boven de hoogste berg was het water gerezen. Wat een gedachte toch! En dat water is 150 dagen op de aarde geweest. Maar nu op die golven, geliefden, op de wateren daar heeft gedobberd de ark die Noach gemaakt heeft op Goddelijk bevel. En in die ark daar was Noach met zijn achten door God bewaard en door God beveiligd. Al de anderen die daar op de wereld waren, al die honderden en duizenden mensen, ook die zelfs aan de ark gewerkt hadden, die zelfs die ark opgebouwd hadden, die zijn allemaal verdronken, omdat de prediking van de gerechtigheid door hen niet werd aangenomen. Het is te dien opzichte, geliefden, een mens zijn eigen schuld dat hij verloren gaat. De Heere Jezus zei: *Hoe menigmaal heb Ik u willen bijeenvergaderen gelijkewijs een hen hare kiekens en gijlieden hebt niet gewild; ziet uw huis worde u woest gelaten*. Die mensen zijn voor die zondvloed, 120 jaar door Noach gewaarschuwd. En 120 jaar is door Noach de weg der verlossing in Christus geopend, in Zijn prediking. Want Noach is alleen geen prediker van de wet geweest, maar hij is ook een prediker geweest van de genade Gods in Christus Jezus. Maar ze hebben die genade vertrapt. Ze hebben er geen acht op geslagen. En daarom is Noach tenslotte op Goddelijk bevel in die ark gegaan en God Zelf heeft die ark achter Noach gesloten. En toen die ark gesloten werd, was er geen mogelijkheid voor die mensen meer om tot bekering te komen.

Ze hebben hun tijd gehad, geliefden, zoals elk mens op de wereld zijn tijd krijgt, de één langer en de ander korter. En daarom zegt Mozes in Psalm 90: *Leer ons de tijd des levens kostelijk achten*. Maar vanzelf, als het zover komt in ons leven dan zullen we wel gewaar worden dat het Goddelijk bevel persoonlijk een gebed en een behoefte in ons leven moet worden. Dat God het eens op mag binden en dat God ons er eens toe verwaardigen mag om de tijd des levens kostelijk te achten. Want wat er gebeurd is in de val van Adam, dat gaat vandaag aan de dag, dat gaat nog door met een mens. Dat is niet anders geworden, maar dezelfde zaak. Eva heeft de duivel geloofd en de waarheid Gods vertrapt. Wij doen hetzelfde van nature vandaag nog, al zitten wij in de kerk en al zitten wij onder de waarheid. En daar zal een eeuwig wonder van God moeten plaats hebben, zullen wij wat God in Zijn Woord zegt, eens gaan geloven. En anders gaat een mens door in zijn eigen weg. En sommige mensen zeggen: wat kunt je eraan doen, wat kan ik eraan doen? Ja, wat kan ik eraan doen?

- Ten eerste: Het zal tot de erkenning moeten komen in de mens dat het zijn eigen schuld is, dat hij er niets meer aan doen kan. Want hij heeft zichzelf van al de schatten en weldaden beroofd. Hij heeft zichzelf verwoest in het paradijs. En daar zal het een keer in ons leven toch terug moeten komen. Want God heeft ons niet geschapen zoals wij nu zijn. Nee, dat hebben we onszelf gemaakt.
- En daarom, mijn geliefden, wanneer Gods Geest komt werken in het hart van een zondaar dan gaat hij zijn schuld overnemen, maar hij gaat ook bukken onder de val

van Adam. En hij gaat het recht van God in zijn leven overnemen. En dan zegt hij: *Ik ben Uw gramschap dubbel waardig*. Als God met een mens begint, dan worden de wapens in de dadelijkheid ingeleverd en hij kan God niet meer beschuldigen van onrecht, maar hij valt aan de zijde van God. We hebben zo vaak gezegd mensen, als God een mens bekeert, dat betekent dat hij in de dadelijkheid zichzelf afvalt en dat hij God toe gaat vallen. Dat is de betekenis ervan. En dan gaat hij God recht en gerechtigheid toeschrijven. Dan krijgt hij een welgevallen in de straffen van Zijn ongerechtigheid.

- En zodra als een mens verwaardigd wordt om voor God te bukken dan komt God bij hem. En dan gaat de Heere aan dat volk betuigen: *Grimmigheid is bij Mij niet*. Dan wordt die weg van verlossing in Christus, die wordt zo ruim voor dat volk geopenbaard, dat hij zegt: 'Nu kan de grootste der zondaren nog zalig worden. En dat niet alleen met behoud, maar met verheerlijking van het Goddelijke recht.' Hij kan zalig worden en zo dat God er nooit enige schade bij hebben zal. Maar dat al de deugden worden verheerlijkt zoals de Kerk gezongen heeft in Psalm 138:

*Door al Uw deugden aangespoord,
Hebt Gij Uw Woord
En trouw verheven.*

En zoals de Kerk gezongen heeft in Psalm 85:1, Datheen:

*Gij zijt Heer' met Uw volk nu tevreden.
Jakobs gevangenen maakt Gij ook vrij.*

Of, zoals onze berijming zegt:

*Gij hebt Uw land, o Heer' die gunst betoond,
Dat Jakobs zaad opnieuw in vrijheid woont,
De schuld Uws volks hebt G' uit Uw boek gedaan,
Ook ziet Gij geen van hunne zonden aan.*

En nu heeft God gezworen staat er, dat de aarde niet meer door water zal vergaan. Dat is bevestigd met een Goddelijke eed. En die eed, mijn geliefden, met eerbied uitgedrukt, die eed heeft God af *moeten* leggen. Dat is maar geen willekeur in God geweest, maar dat is een Goddelijk moeten geweest. Waarom? De enige oplossing is, omdat God, *God* is. Daarom heeft Hij die eed moeten doen. *Ik, de Heere, worde niet veranderd, daarom zijt Gij, o kinderen Jakobs, niet verteerd*. Als nu die eerste wereld door water vergaan was, zelfs Noach met zijn gezin, als nu alles verdrongen was, dan was God ontrouw geweest aan Zichzelf. Dan had God met eerbied gesproken Zichzelf verloochend. En dat is onmogelijk, mensen. Dat is onmogelijk. Het is van eeuwigheid in Zijn hart geweest om Zijn volk te zaligen, om Zijn volk terug te brengen in de gemeenschap met God in en door Christus.

En nu staat er in deze tekst: *Want dat zal Mij zijn*. Die verzoening met God door het Bloed des Lams. "Want dát zal mijn zijn als de wateren van Noach, toen Ik zwoer dat die wateren van Noach niet meer over de aarde gaan zouden, *alzo heb Ik gezworen, dat Ik nooit meer op u toornen en nooit meer op u schelden zal*." En God heeft als een teken van die eed de regenboog in de lucht gegeven. En gedurig, mijn geliefden, gedurig na grote regen, dan ziet u dat teken nog in de lucht. En dat is daar sinds de dagen van Noach. En die boog in de lucht herinnert Gods Kerk aan Zijn eeuwige verbondstrouw.

*Zo min de hemel ooit uit zijnen stand zal wijken,
Zo min zal Uwe trouw ooit wankelen of bezwijken.*

Met andere woorden, geliefden, als God bij Zijn volk overkomt dan krijgen ze zulk een smart vanwege het wantrouwen van God. Vanwege het mistrouwen van God. En dan

zeggen ze: *Heere, wat een zonden waaraan ik mezelf schuldig maak!* Want Gods volk in de trein² van het leven, vooral in de bekommerde staat, wanneer God eens overkomt dan geloven ze het. Dan geloven ze. Is het weer donker, dan is er zoveel twijfel in hun hart en dan is er weer zoveel strijd. En dan al die kleine gedachten van God, verkeerde gedachten van God, vijandige gedachten! Och, ik durf het allemaal niet zeggen mensen. Ik durf het allemaal niet zeggen wat er soms tegenover dat Wezen in hun hart opkomt. Ik durf het haast niet te zeggen, want er kan zulk een vijandschap en zulk een verdenking van die God komen, dat ze net als in de dagen van Maleáchi zeggen: *Wat nuttigheid is het om God te dienen en om Zijn wacht waar te nemen?* Soms dan komt het zover van binnen dat ze zeggen: *wat zou ik nog langer op de Heere wachten?* Dat ze God van onrecht gaan beschuldigen. Maar ze vergeten mensen, ze vergeten dat hun zonden een scheiding maken tussen de Heere en hun ziel. En zij vergeten dat zij de Heere reden geven dat Hij Zijn aangezicht voor hen verbergt.

Maar weet u wat nu het geheim van dat leven is, geliefden? *Wij kunnen ons kindschap verzondigen, maar God kan Zijn Vaderschap nooit verloochenen.* Wij kunnen ons kindschap verzondigen. Lukas 15, daar zegt die verloren zoon, toen hij opstond en naar zijn vader zou gaan, dan zou hij tegen zijn vader zeggen: *ik ben niet meer waardig om Uw zoon genaamd te worden.* Hij wou zeggen: *ik heb het verzondigd dat ik nog langer Uw kind ben. Ik heb het verzondigd.* Maar kan God Zijn Vaderschap verloochenen? *Is niet Efraïm Mij een dierbare zoon, is hij Mij niet een troetelkind? Want sinds Ik tegen hem heb gesproken heb, denk Ik nog ernstiglijk aan hem. Ik zal Mij zijner zekerlijk ontfermen.* En waar hebben ze het bewijs in? Waar ze bewijs in hebben? Psalm 103: 7.

*Geen Vader sloeg met groter mededogen,
Op het teder kroost ooit Zijn ontfermend ogen,
Dan Israëls Heer' op ieder die Hem vreest.
Hij weet wat van Zijn maaksel zij te wachten;
Hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten,
En dat wij stof van jongsaf zijn geweest.*

Toepassing

Waar zouden ze het uit op kunnen maken, dat God Zijn Vaderschap nooit verloochent? Dat God als de Getrouwe en Onveranderlijke terugkomt in het leven van Zijn volk. Datheen zingt in de oude Psalmen: *Zonder troost zij niet sterven.* En dat doet dat volk nooit. Dat doet dat volk nooit. *Want dat zal Mij zijn als de wateren van Noach toen Ik zwoer dat de wateren van Noach nooit meer over de aarde gaan zouden, also heb Ik gezworen dat Ik nooit meer op u toornen en nooit meer op u schelden zal.* God kan Zijn aangezicht wel verbergen, dat gebeurt. Maar dat Hij op Zijn volk zal toornen en Zijn volk zal schelden ná de vrijmaking, dat kan nooit meer. *Dat kan niet, want er is geen verdoemenis voor degenen die in Christus Jezus zijn.* En de strijd kan zwaar zijn, maar het is geen strijd die leidt tot verdoemenis. Het is een strijd waar ze soms onder kunnen liggen. Maar het is geen strijd waarin de Kerk zal omkomen.

Daarom wordt die verzoening met God, die wordt *zalig* ervaren door Gods kinderen. Dat is zelfs in het begin van hun leven wanneer God een zondaar gaat aanslaan en bewerken. Daar komt wel een kinderlijke vreze tegenover die God. Maar de slaafse vreze die wordt in beginsel weggenomen. Waaraan kun je dat besluiten dat het zo is? Mijn geliefden, Kaïn die gaat weg van het aangezicht des Heeren. Gods volk kruipt naar God toe. Gods volk gaat aan Zijn voeten liggen. Gods volk gaat uitkijken dat de Heere

² gang

de scepter van Zijn genade dat volk zal toereiken. Dat volk in de grootste noden en in de zwaarste strijden, ze zullen hun knieën voor die God buigen. Ze zullen met David smeken: Verberg mij toch van Uw aangezicht niet en neem Uw Heilige Geest niet van mij. Zij worden verwaardigd zich te verlaten op de Goddelijke beloften. Ze zullen ogenblikken hebben dat ze met David zeggen:

*Gedenk aan het Woord gesproken tot Uw knecht,
Waarop Gij mij verwachting hebt gegeven,
Dit is mijn troost in druk mij toegezegd,
Dit leert mijn ziel U achteraan te kleven.*

En natuurlijk het vloeit allemaal uit het eeuwig welbehagen en uit het eeuwig verbond en uit de Borgstelling van Christus. Daar vloeit het alles uit voort.

Maar als u het nu recht mag zien, geliefden, Gods volk kan nooit bij God vandaan blijven. Waarom dat ze bij God niet vandaan kunnen blijven? Omdat God ze van eeuwigheid aan Zichzelf verbonden heeft. De Heere Jezus heeft het geprobeerd bij Petrus. Toen al die duizenden mensen wegliepen, heeft Christus gezegd: *Wilt gijlieden ook niet weggaan?* En wat was toen het antwoord van Petrus? *Heere, tot wien zullen wij heengaan, Gij hebt de woorden des eeuwigen levens.* En wat is nu de trekking die dat volk naar God trekt? Dat is Zijn liefde, dat is Zijn barmhartigheid, dat is Zijn genade, dat is Zijn gerechtigheid. Dat zijn de trekkingen waardoor dat volk naar God getrokken wordt.

Denk maar eens aan een Ruth. Het zwaarste examen dat die weduwe ooit gehad heeft in haar leven, dat is geweest op de grens van Moab, dat examen dat die oude Naomi ze afgenomen heeft, die ze heeft aangeraden om terug te gaan. Ze zei: al zou ik nog trouwen en er een kind geboren worden, u kunt uw jonge leven er niet aan spenderen je kunt er niet op wachten. Maar dan heeft Ruth gezegd: *Val mij niet langer tegen om van u achter en weder te keren. Want uw volk is mijn volk en uw God mijn God.*

God zal op Zijn volk niet toornen en schelden. Vanzelf, zolang als dat volk onder het recht niet is doorgedaan dan wordt er iets van die toorn en gramschap en van die scheldingen van de wet en van hun consciëntie waargenomen. Dan ligt er nog een scheiding, dan is er nog een berg en een muur tussen hen. Maar wanneer nu in de rechtvaardigmaking God de schuld vergeven heeft en ze een recht tot het eeuwige leven gegeven heeft, wanneer de schuld der zonde is weggefallen, wanneer de vloek voor dat volk is weggenomen, dan staat er, *dat Hij op dat volk niet meer zal toornen en niet meer zal schelden.*

Daar heeft die Heilige Geest de verzekering van gegeven in hun harten. En vanzelf wanneer ze de Geest der aanneming tot kinderen verkrijgen, waardoor ze roepen: *Abba Vader*, dan is er geen gedachte meer aan toorn en aan schelden. Dan is er een verzoende betrekking tussen God en dat volk en tussen de Vader en dat kind. Want er is vanzelf in de doorleving een verschil of we met *God* verzoend zijn dan of we met de *Vader* verzoend zijn, want de persoonlijke kennis van een verzoend Vader dat komt nader dan de ondervinding van de verzoening met God. Daarom er zijn zielen in de kerk die wel de verzoening met God deelachtig zijn, maar u zal ze zelden God horen aanroepen als Vader. Zelden. En wat is de reden ervan? De reden dat is dat ze de persoonlijke verzoening met de Vader voor hun eigen zielen niet bewust hebben leren kennen. Dat is de reden ervan. Want we moeten eerst Thuis gebracht zijn, om met vrijmoedigheid

Vader te kunnen zeggen, mensen. Want met de rechtvaardigmaking zijn we nog als een zwerver op de wereld. We zijn nog niet Thuis. We zijn nog niet Thuis, geliefden.

O, er zitten misschien wel mensen vanmiddag in mijn midden die zullen zeggen: och, waar zit toch de breuk in mijn leven dat ik die vrijmoedigheid in mijn leven toch zo mis. Als u zou vragen: komt de zonde die achter u ligt nog wel eens terug? Nee, niet tot verdoemenis en toch, en toch dat vrijmoedige toegaan tot het hart des Vaders dat missen ze. Maar het gemis dat is dit, geliefden, u hebt wel de verzoening met God doorleeft, maar niet de verzoening met Hem als uw Vader gekregen. En daarom is er nog een afstand tussen God en uw ziel en wordt die kinderlijke vrijmoedigheid, die alleen door de Geest der aanneming geschonken wordt in uw ziel gemist. En wat een voorrecht voor dat volk, wanneer de Heere dat komt te schenken uit vrije goedheid. En Hij geeft het Zijn beminden als in de slaap. Want mijn geliefden, we staan er zo lijdelijk tegenover dat ik er zelf niets aan doen kan, maar dat het me geschonken moet worden opdat God alleen de eer van Zijn eigen werk zal krijgen.

Ik zal niet meer op u toornen en niet meer op u schelden. Wat een weldaad wanneer we dat nu ervaren mogen voor onze eigen ziel. Want zullen we de troost ervan hebben, dan moet dat herhaalde malen en telkens vernieuwd worden in het hart, geliefden. Met ontvangen genade kunnen we de pad niet op en daar kunnen we niet werken. Nee, maar David zei: *"Bevestig toch aan Uw knecht den zegen, waarop Uw Woord hem blijde hope gaf."* En dat is de reden dat Comrie, gezegd heeft in één van zijn preken: *De beste verzekering dat is de laatste Godsontmoeting; dát is de beste verzekering.* Niet, wat er achter ons ligt, geliefden, dat kan ons zo vaak veroordelen. Zoals één van Gods knechten eens zong voor zijn sterven: *"Gij hebt als een Vader met mij gehandeld, maar ik heb nog nooit als Uw kind gewandeld."* Maar de beste verzekering is de gedurige openbaring van het leven en de uitlating van dat Wezen in uw hart, *dat Hij de mijne en Ik de Zijne ben.* En dat Hij ons liefgehad heeft met een eeuwige liefde, dat is de beste verzekering in uw ziel dat Hij nooit meer op u toornen en nooit meer op u schelden zal.

Och, dat het voor velen in dit middaguur nog tot lering, tot onderwijzing, tot bemoediging, maar ook tot opwekking zijn mocht om die genade deelachtig te worden. Het is daar te verkrijgen, in God door Christus, en de Heilige Geest wil het bevestigen in het hart van Gods gunstgenoten. En dat zal ons ook met blijdschap en met opgewektheid onze weg doen betreden door de woestijn van dit leven naar het Kanaän der eeuwige vrijmaking, waar geen vervloeking meer tegen dat volk zijn zal, maar waar de troon Gods en des Lams daarin zal zijn.

En mijn onbekeerde medereiziger, waar ge nu nog onder die toorn ligt, u kunt vandaag van onder die toorn nog verlost worden. De weg in Christus wordt nog verklaard, die wordt u nog verkondigd. Het wordt nog opengelegd en nog blootgelegd. Daarom haast u en spoed u om uws levens wil, opdat die toorn u niet zal verslinden. Daarom mijn laatste woord vanmiddag is: *"Kust de Zoon, opdat Hij op u niet toorne en gij op de weg zoudt vergaan, wanneer Zijn toorn maar een weinig zou ontbranden. Welgelukzalig zijn allen die op Hem betrouwen."* Amen.

Dankgebed

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

*De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes
zij met u allen. Amen.*

6. Rijk in God

Dankdagpreek

Psalm 68: 10
 Lezen Lukas 12: 1 - 26
 Psalm 17: 4 - 7
 Psalm 84: 6
 Psalm 119: 16

Hetgeen wij u uit Gods woord wensen voor te lezen, kunt u beschreven vinden in het Evangelie naar de beschrijving van Lukas en daarvan het 12^e hoofdstuk, vanaf vers 1 tot 26.

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God den Vader en Christus Jezus den HEERE, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.

GEBED

Geliefden.

Wat we daar samen hebben opgezongen uit Psalm 17 blijkt gedurig in het leven dat dát gevaar bestaat, en de bewaring zo noodzakelijk is voor ons hart. *Om door God bewaard te worden, bewaard gelijk de appel van Gods oog.* We moeten in ons leven voor niemand zo bevreesd zijn dan voor onszelf. *Arglistig is het hart, meer dan enig ding, ja, dodelijk is het, wie zal het kennen?* We liggen open en bloot voor alle gevaren en ellende. En er is nooit enige reden dat we stenen op anderen zullen werpen, geliefden. Nooit enige reden om ons boven anderen te verheffen. Wanneer we door Gods Geest levend gemaakt, overtuigd en ontdekt worden, dan zullen we wel gewaar worden dat alle zaden van boosheid en goddeloosheid in ons hart zijn. Dat er in ons geen kracht, is tegen die grote menigte, maar dat God Zelf ons bewaren moet opdat we onze ogen niet zullen laten gaan op hetgeen dat vergankelijk is, en straks bij de dood zullen verliezen. Daarom bidt David ook in vers 7:

*Red mij van hen, die 't ruim Genot
 Der wereld, voor hun heilgoed achten;
 Geen deel, dan in dit leven, wachten,
 En maken van den buik hun god.*

Toen onze Vaders in 1600 voor het eerst dankdag hebben gehouden in het veld, en in plaatsen waar ze met elkander samen kwamen (niet anders eigenlijk dan armoede) was er in de harten van die mensen een begeerte en behoefte om God te erkennen voor hetgeen dat God ze geschonken had. Het was niet zoveel wat ze hadden, want de ontberingen ware vele. Maar ze mochten erkennen wat God hen gegeven had. En er was een begeerte om met de weldaden in God te mogen eindigen.

We zijn het jaar dat straks bijna achter ons ligt, rijkelijk door God gezegend. Er zijn States geweest waar verwoestingen zijn aangebracht, ook door de vloed, waar de

mensen bij dagen en nachten moesten vluchten om ergens een onderdak te krijgen. Er zijn op sommige plaatsen velden verwoest, waar niets meer kon groeien vanwege het water. Wij zijn tot zover van dat alles nog bevrijd. Maar nu zegt de Heere in Zijn Woord: *Och, dat ze een hart hadden om Mij te vrezen!* En dat hebben we niet, tenzij dat God het ons uit genade om Christus' wil komt te schenken. Er zijn ook in het kerkelijke leven dagen waarin zo uit komt hoe arm en ellendig we zijn.

Geliefden, we zijn zó arm dat we onszelf nog geen gedachte kunnen geven van de weldaden en de zegeningen Gods, tenzij dat God Zelf het ons komt te geven. En een voorrecht aan de andere zijde dat we door Gods Geest inwendig ontdekt worden aan hetgeen we missen en toch niet missen kunnen, zal het wel zijn op weg en reis naar de eeuwigheid.

We wensen vanmiddag een enkel woord te zeggen oven *de rijkdom die niet vergaat, maar blijft tot in der eeuwigheid.*

Mijn tekst is in Lukas 12, vers 21, waar Gods Woord aldus luidt:

Alzo is het met dien, die zichzelf schatten vergadert, en niet rijk is in God.

Tot dusver.

RIJK IN GOD

- Ten eerste: hoe dat kan.
- Ten tweede: hoe dat gaat.
- Ten derde: waarin het bestaat

Dat zijn voor deze ure de drie gedachten.

1. Rijk in God, hoe dat kan.

Dat kan alleen geliefden door verkiezing, koping, verlossing, roeping, rechtvaardigmaking en heiligmaking.

Ten eerste, door verkiezing. We geloven in de predestinatie, dat is één van de grondzuilen van de waarheid die naar de Godzaligheid is. Door duizenden wordt die verkiezing gelasterd en bespot. Ze willen er zelfs niet meer van horen, en noemen het zelfs een vreselijke leer. Een harde leer, dat de één verkoren is en dat God anderen voorbij gaat. Maar uit kracht van onze val in Adam had God rechtvaardig alle mensen verloren kunnen laten gaan. Rechtvaardig. God heeft het werkverbond met Adam opgericht in de staat der rechtheid. En in dat werkverbond was een bevel, een belofte en een straf. Het doel van het werkverbond is geweest dat Adam zichzelf zou bevestigen in de staat waarin God hem geschapen had. God heeft Adam geschapen, versierd met Zijn Goddelijk beeld. Talenten, gaven en krachten verleend om God te gehoorzamen, te dienen, te vrezen en om in Zijn wegen te wandelen. Maar de Waarheid zegt: *En gelijk het hun niet goedgedacht heeft God in erkentenis te houden.*

En waar Adam gezondigd heeft is het gehele geslacht van Adam zonder onderscheid in de val begrepen. Adam was niet alleen ons aller vader, maar Adam was ook ons verbondshoofd. En hij heeft ons allen in dat verbond vertegenwoordigd. Was Adam staande gebleven dan hadden we nooit moeten sterven. Dan hadden we een onvergankelijk leven ontvangen. Maar helaas Adam is gevallen. En vanzelf die val lag in Gods besluit. Hoewel dat we altijd in het oog moeten houden dat God de val wel heeft besloten *maar nooit gewerkt heeft.* Want God is geen Auteur van de zonde. Dus de mens stond geheel verantwoordelijk voor alles wat hij doen zou, en voor alles wat hij gedaan heeft. Zoals de verantwoordelijkheid vandaag aan de dag nog niet weggenomen is. Want de eis Gods blijft voor de mens liggen.

En nu in dat eeuwig besluit dat Adam niet geweten heeft, wat dus geen invloed had kunnen uitoefenen op de daad van Adam. Nu lag in dat besluit van eeuwigheid dat God door de diepte van de val Zichzelf in en door Christus zou verheerlijken in de behoudenis van de uitverkorenen. De Waarheid zegt: *Want velen zijn geroepen, maar weinigen uitverkoren.* Het offer³ van de zaligheid, de bekendmaking van de zaligheid, en de aanbidding van de zaligheid ligt voor de mens, en komt tot allen die er onder leven, waarin God Zich vrijmaakt van elk schepsel. Maar de *belofte* van de zaligheid is voor de kerke Gods. De belofte is voor degenen die van eeuwigheid zijn verkoren. We zingen in Psalm 65: 2

*Welzalig, dien Gij hebt verkoren,
Dien G' uit al 't aards gedruis
Doet naad'ren, en Uw heilstem horen.
Ja, wonen in Uw huis.*

Dat is een wonder van Gods vrije en soevereine genade. En dat zal doorgaan tot aan het einde van de wereld. *"God zal Sion bouwen met Zijn hand krachtig."*

Daarom mijn geliefden, zijn we ook voor honderd procent, tegen abortus. Wij beschouwen dat niet anders als een kille moord van het leven wat God geven wil. En waar we te dien opzichte nooit van weten wat er in Gods verkiezing en in het besluit ligt. We hebben zondagavond nog iets gezegd over Hiskia. Dat is een kind geweest die is op de wereld gekomen zonder dat er ooit één gebed voor die man tot God is opgegaan. Achaz en zijn vrouw hebben dat nooit gedaan. Maar de vrijmacht Gods!

Dat wil niet zeggen dat een mens zomaar leven moet en zomaar in onverschilligheid zijn weg moet gaan. Och neen mensen, dat weet je wel beter. Als we onder de waarheid opgevoed zijn en we hebben nog een consciëntie en ouders die door de band des huwelijks aan elkaar verbonden zijn. Degenen die in verwachting zijn dat er een kind geboren zal worden op de bepaalde en bestemde tijd, wie zal dan niet eens zeggen: *"Heere dat het er eens één mocht zijn waar Gij Uw Naam in wilde verheerlijken.?"* Want we hebben een mond gekregen om aan God te vragen al hetgeen wat we nodig hebben voor tijd en eeuwigheid. En de Heere zegt Zelf in Zijn Woord: *Doe uw mond wijd open, en Ik zal hem vervullen.* En op een andere plaats: *Daarenboven zal Ik hierom van het huis Israëls verzocht worden, dat Ik het hun doe.* Er is gelukkig een verkiezing!

Want als er geen verkiezing was dan zonk de gehele wereld in de eeuwige rampzaligheid weg. Als er geen verkiezing was.... Er is niemand die naar God vraagt, en niemand die naar God zoekt. Het is er allemaal tegen, het is er allemaal tegen. Misschien zijn er wel van je kinderen die gezegd hebben: *Waarom moet het nu met dankdag een hele dag kerk zijn?* Dat is nu eens een dag dat we bij elkander kunnen komen, dat is eens een dag dat we een beetje plezier met elkander kunnen hebben. Dat is eens een dag dat we met elkander eens rustig kunnen eten en drinken, en dat we helemaal niet hebben te denken. En nu is 't om halfdrie en om zeven uur weer kerk.

Maar dan kan je zien mijn geliefden, wat een mens van nature is. Een mens heeft geen lust aan de kennis van Gods wegen. Dus als het nu in de hand van een mens gelegd wordt om zalig te worden, dan wordt er geen mens zalig. Daar moet je helemaal niet op rekenen. Want een mens heeft zichzelf niet alleen van God losgescheurd, maar hij is in zijn val een vijand van God geworden. Hij wil met God niet te doen hebben.

³ Engels; offer = aanbod

We hebben Lukas 12 voorgelezen. En die man waarvan gesproken wordt in de gelijkenis was rijk. Dat wil zeggen, die man was rijk in de natuur. Zijn land had wèl gedragen. Die man was door God gezegend. Maar het was een arme man. Waarom? Omdat hij nooit in zijn leven in de onwaardigheid is gekomen, en tot zichzelf is gebracht. Hoeveel landerijen die man heeft gehad staat allemaal niet opgetekend. Het is een gelijkenis. Maar die man heeft zoveel vruchten gekregen, zijn schuren waren te klein. Dus hij moest grote schuren gaan bouwen om het allemaal daarin te kunnen verzamelen. En toch was die man zo arm, zo doodarm, mensen. Die man heeft nooit in zijn leven één ogenblikje gehad dat, hij met David eens zeggen mocht, beleven mocht, en inleven mocht:

Wat zal ik, met Gods gunsten overlaân.

Dien trouwen Heer' voor Zijn genâ vergelden?

Die man heeft nooit één traan in zijn ogen gehad als hij een stukje brood at, als hij aardappelen at, als hij een stukje vlees kreeg. Wat een arme man ben je dan toch hé?

Je tranen brengen je er niet hoor mensen, tranen zijn geen grond voor de eeuwigheid, dat is alleen Christus. Dat is alleen Christus. De offeranden Gods zijn een gebroken geest. *Een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God, niet verachten.* Als een mens een oog mag krijgen dat God hem nog draagt, dat God hem nog verdraagt, dat God hem nog niet weggestoten heeft. Dat God met hem niet gedaan heeft naar zijn schuld en zonde. En als hij dan nog een huis mag hebben om in te wonen, nog kleren om aan te trekken, nog voedsel, van alle kanten gezegend. Zijn kinderen nog niet weggenomen door de dood, nog in het heden der genade. Dat we Zijn Woord nog mogen hebben, en zoveel weldaden..., wat is het een weldaad mensen als een mens er eens onder bukken mag. Ja, het zou elke dag wel moeten gebeuren. Het zou elke dag wel moeten gebeuren. Want hij heeft het leven verbeurd en de dood verdient. Zo is het!

Maar een mens is zo gedachteloos, zo beseffenloos, indrukkenloos. Zo gaat een mens over de wereld.

Maar nu Gods volk, bij ogenblikken, och dan voelen ze zich niet beter dan andere mensen. Och neen! Als het recht ligt veroordelen ze zichzelf maar. En dan zeggen ze: *O God het zal bij een ander wel anders zijn dan dat het bij mij is. Wat ben ik toch een ondankbaar, een ondankbaar schepsel.* Zoals er staat in Jesaja 1: 3: *Een os kent zijn bezitter, en een ezel de krib zijns heren; maar Israël heeft geen kennis; Mijn volk verstaat niet.* Dan grijpt dat het volk aan en dan is er op de bodem van hun hart iets dat zegt: *o God, verlos me toch.*

Die de vorsten, trots van moed.

Heeft doen smoren in hun bloed.

En het tweede: dat die koningen van hun troon zijn gestoten.

Looft Hem, die den Amoriet

Van zijn trotsten zetel stiet:

Want Zijn gunst alom verspreid,

Zal bestaan in eeuwigheid.

Psalm 136, Datheen

Daar krijgt Gods volk betrekking op, daar gaat hun hart naar heen. En dan zeggen ze: *o God breng me er toch eens, o God, breng me er toch eens waar ik mezelf niet brengen kan.* En als dat gemist wordt mensen, dan zitten ze als de ellendigste van de wereld een stukje te eten. Is 't waar of niet? Als de ellendigste van de ellendigsten. En dan zeggen ze: *Heere, wat zou ik moeten wezen, en wat ben ik!* "Zult gij dit den Heere vergelden, gij, dwaas en onwijs volk?"

Maar nu is er een verkiezing. *En er geloofden zovelen, als er geordineerd waren tot het eeuwige leven.* Daar staat God voor in.

*Ik wil ze fraai ende gezond
Uit des meers allersdiepsten grond
Trekken met mijn hand goedig.*

Psalm 68, Datheen

En die mensen die van God verkoren zijn, die zijn door God verkoren, niet omdat ze als een bekeerde man of vrouw over de wereld zouden gaan. Maar die zijn door God verkoren: *Opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen, Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht.* Die zijn door God verkoren om Hem al de eer en heerlijkheid te geven. Die zijn door Hem verkoren om hier in de tijd van Gods welbehagen, wel eens een ogenblikje te mogen zingen:

*Hoe groot, hoe vrees'lijk zijt G' alom.
Uit Uw verheven heiligdom.
Aanbidd'lijk Opperwezen!*

En al zou het maar één keer in hun leven zijn mensen, dat ze eens hartelijk verbroken en verbrijzeld waren. Dan is dat een onderpand van de zekerheid van de zaligheid. Want wie zal er in de hemel komen? Een gebroken hart en een verslagen geest. Dat volk komt er, ze zijn door God verkoren.

Ik zal het maar kort zeggen vanmiddag: maar de meeste tijd geliefden moeten ze naar de hel toe. Dat is Gods volk! Zelden dat we naar de hemel gaan, zelden. Een taal waar tegenwoordig om gelachen en gespot wordt. En dan zeggen ze: *Ik zou niet graag, ik zou niet graag onder zulk een man willen zitten. Je zou je verstand verliezen als je daar elke week naar moet zitten luisteren.* Dat zeggen ze hoor, dat zeggen ze. Maar het is de waarheid. Het is de waarheid, geliefden. En het zal een eeuwig wonder, een eeuwig wonder wezen als het anders zal mogen zijn. Zulk een eeuwig wonder als straks de dood komt dat de duivel je niet naar de hel zal slepen. Maar dat ze straks zullen horen: *Komt, gij gezegenden Mijns Vaders, beërft dat Koninkrijk, hetwelk u bereid is van de grondlegging der wereld.*

Rijk in God. Hoe dat kan? Omdat God van eeuwigheid in Zichzelf bewogen is, om Zijn Naam, om Zijn deugden, om Zijn eer te verheerlijken, door de koping, de verlossing, de roeping, de rechtvaardigmaking, de heiligmaking van de uitverkorenen in Christus, Jezus. Daar heb je de grondslag mensen. En die grondslag daar zingen we van in Psalm 111: 5:

*Het staat op recht en waarheid pal,
Als op onwrikb're steunpilaren.*

Het gaat door omdat God het wil. En nu zal er geen klauw van achterblijven. Daarom zal ik vanmiddag mijn eerste punt maar kort besluiten met de woorden: *Vreest niet, gij klein kuddeke want het is uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven.* God zal voor Zijn eigen werk instaan. Rijk in God. Maar nu, mijn tweede punt vanmiddag was:

2. Hoe dat gaat.

Hoe dat gaat is nodig om te weten, mensen. De tegenwoordige prediking in het generaal,⁴ is een prediking *wat Christus gedaan heeft voor een mens.* Maar wat God doet *in* een mens, dan laten ze je in het duister. Daar hebben ze het niet over. En daar zit dat volk op te wachten. Dan zeggen ze: *Ik zou zo graag eens willen horen hoe dat gaat?*

⁴ algemeen

Niet alleen waarin het bestaat, maar hoe dat gaat, opdat ik mezelf daar aan toetsen kan. Opdat ik mezelf daar eens bij neerleggen mag. Opdat ik mag weten of ik er ook een kruimeltje in mijn leven van mag kennen. *Rijk in God*, zegt de tekst.

Rijk in God. Hoe dat gaat? Dat gaat niet zoals die rijke man in de gelijkenis zijn weg bewandelde. Die man was rijk en zijn land had wèl gedragen en hij overlegt bij zichzelf: *Wat zal ik doen want ik heb niet waarin ik mijn vruchten zal verzamelen?* Dit zal ik doen. Dus die man was zijn eigen god. Allemaal *ik* en nog eens *ik*. Zo was het bij die arme man.

Als we genade van God krijgen dan krijgt een mens met God te doen. *De zondaren te Sion zijn verschrikt; beving heeft de huichelaren aangegrepen; zij zeggen: Wie is er onder ons die bij een verterend vuur wonen kan? Wie is er onder ons, die bij een eeuwige Gloed wonen kan?*

Als God in ons leven verschijnt, geliefden, dan moet een mens het voor God verspelen. Dan krijgt hij te zien zijn schuld en zonde, dan komt hij aan de weet wat hij kwijt is. En wat is een mens kwijt? Een mens is God kwijt. En dan gaat hij beseffen hoe ellendig en arm hij in zichzelf is. Dat heeft hij nog nooit gezien, dat heeft hij tevoren nog nooit opgemerkt. Het is of de mens wakker wordt. En dat een mens het gaat bezien, beseffen. Hij staat alleen op de wereld. Gods recht verdoemt hem, de wet vervloekt hem. Gods toorn moet hem voor eeuwig naar de hel zenden, want God kan van Zijn recht geen afstand doen. Tegen alle geboden Gods gezondigd, diep ellendig en rampzalig.

Die man zegt hier: *wat zal ik doen?* Dat wil zeggen: wat zal die man doen met al zijn gewas, met al zijn vruchten.

Dat volk zegt ook: *wat zal ik doen?* Die zeggen: *wat moet ik doen om zalig te worden.* Waarom gaan ze dat, vragen? Geliefden dat gaan ze vragen omdat ze zo rampzalig zijn, ze worden gewaar zó niet te kunnen sterven. Ze kunnen God niet ontmoeten. Daar gaan ze mee naar bed en daar staan ze mee op. Soms dan grijpt het hen zó aan, dat ze zeggen: *was ik maar nooit geboren.* Dan gebeurt het als ze een kat of een hond zien die blij zijn, - in hun ogen kun je het soms zien - dan zeggen ze: *Heere dat beest heeft niet gezondigd.* Dat beest heeft ook geen ziel voor de eeuwigheid, maar ik heb het. En nu zal straks de dag aanbreken dat ik opgeroepen zal worden en voor God zal moeten verschijnen. En dan geen Borg voor mijn schuld en geen God voor mijn hart! En dan voor eeuwig weggezonden te worden in die plaats van eeuwig ach en wee!

Deze man, die rijke dwaas wil stil gaan leven. En ik zal tot mijn ziel zeggen: *Ziel! gij hebt vele goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren, neem rust, eet, drink, wees vrolijk.*

Dat arme volk heeft niets! Ze staan met lege handen. Ze staan met lege handen. Wil je wel geloven dat zelfs wat ze krijgen, ze nog veroordeelt? Ze zijn zo bevreesd dat straks alles tegen hen zal getuigen. Ze zijn bevreesd dat ze zich rijp maken zullen voor het oordeel; en dan straks God ontmoeten. Rust? Nee!

*Rust, noch vrede wordt gevonden,
Om mijn zonden,
In mijn beend'ren, dag of nacht.*

Ze hebben geen rust. Ze zijn als een onrustige zee die voortgedreven wordt dag en nacht. En we hebben het u al zo vaak gezegd gemeente, als God een mens bekeerd dan kan hij niet bekeerd worden. Dan kan hij niet bekeerd worden. Dan kunnen alle mensen bekeerd worden, maar ik kan niet bekeerd worden. Het is voor mij onmogelijk. Ben je dan zoveel erger dan een ander mens. De Waarheid zegt: *Want wie van de mensen weet,*

hetgeen des mensen is, dan de geest des mensen, die in hem is? Ze worden zo teleurgesteld met zichzelf. Hun man is veel beter dan zij zijn. De vrouw is veel beter dan dat zij zijn. Zo gaat het. Ze zouden het voor geen geld van de wereld durven zeggen wat er allemaal in die stad mensenziel omgaat. Ze zouden het niet durven zeggen, want er zou geen mens op de wereld hen ooit meer aan willen kijken. De Catechismus zegt: tot alle boosheid geneigd. En de Heere Jezus heeft in het volmaakte gebed dat Hij op de lippen van Zijn discipelen gelegd heeft, even voor het laatst, gezegd: "Vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren." Dus dat wil zeggen dat ze tot het laatst van hun leven moeten zuchten om de vergeving der zonden. En nu laat God Zich voor dat volk niet onbetuigd. God is geen land van uiterste donkerheid.

*Gij verkwikt Uw volk goedertier.
En maakt dat een iegelijk dier⁵
Daar woont, zonder verderven.*

Ze krijgen wel eens een beetje moed, ze krijgen wel eens een beetje troost, ze krijgen soms wel eens een opening, maar ze missen God nog. Ze missen God. Het gaat soms zóver dat er door de Waarheid of Persoonlijk Christus in hun hart verklaard wordt. Want er is een openbaring van Christus aan ons en een openbaring van Christus in ons. *En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen de enige waarachtige God en Jezus Christus Die Gij gezonden hebt.*

Maar een *geopenbaarde* Christus is geen *toegepaste* Christus. Verkering te hebben is nog niet getrouwd. Toen Ruth ging trouwen in de poort, is dat geweest onder tien getuigen. Je moet daar helemaal niet meer over praten tegenwoordig, over het algemeen, mensen. Want er is bijna geen schepsel meer die het begrijpt, om getrouwd te raken. *Bekeerd* dat kan nog wel, maar *getrouwd*, dan weten de mensen bijna niet meer waar over je het hebt. Zo groot is de onkunde tegenwoordig.

Maar gelukkig als God met een mens doorgaat. Het is één van de zware oordelen en gerichten en tekenen van Gods ongenoegen over Zijn kerk in onze dagen, dat alles blijft hangen, en dat er geen doorbrekende genade is. Geen opwassen in de genade en in de genade van de Heere Jezus Christus. Voldaan met hetgeen we hebben, over het algemeen.

Maar nu, *rijk in God*. Hoe gaat dat? Dan moet een mens eerst buiten God geplaatst worden. Dan moet een mens in zijn leven van God afgesneden worden. Want zal een mens ooit ingelijfd kunnen worden, de afsnijding gaat vooraf. En dan met alles wat hij beleefd heeft een verloren mens voor God worden. Paulus zegt: *Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere, om Wiens wil ik alle dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen.*

Rijk in God. Een mens kan alleen maar een bestendige blijdschap hebben als hij God terug krijgt. Als hij God terugkrijgt. De voornaamste inhoud van het Verbond der genade is: *Ik God, ben uw God!* En dat hij in die verzekering mag delen waarvan de kerk gezongen heeft: *Want deze God is onze God, eeuwiglijk en altoos; Hij zal ons geleiden tot den dood toe.* Een buitenstaand mens wordt er door God ingesloten. En die wordt begiftigd met zaligmakende genade, dat God zijn Eigendom mag worden voor tijd en eeuwigheid beide. En dan hebben we genoeg. Dan zal ons ook niets meer scheiden van de liefde Gods welke is in Christus Jezus onze Heere. Dan zullen er voor

⁵ dier = van die, van hen

dat volk van God ogenblikken aanbreken in hun leven dat hun ziel in God verblijdt, door God versterkt en ondersteund mag worden. Dan zullen er ogenblikken zijn, dat ze de harpen van de wilgen mogen nemen en dat ze met de dichter van Psalm 84:6 mogen instemmen:

*Want God, de Heer', zo goed, zo mild,
Is 't allen tijd' een Zon en Schild;
Hij zal genaad' en ere geven;
Hij zal hun 't goede niet in nood
Onthouden, zelfs niet in den dood,
Die in oprechtheid voor Hem leven.
Welzalig, Heer', die op U bouwt,
En zich geheel aan U vertrouwt.*

Psalm 84 en daarvan het zesde vers.

3. En nu nog een ogenblikje: waarin het bestaat.

We hebben gehoord: hoe dat kan? Hoe dat gaat. Maar nu ook: *waarin het bestaat*. Die rijke dwaas overlegde bij zichzelf, wat zal ik doen? Dit zal ik doen....

Gods volk heeft wat anders. We hebben gezongen: *Die in oprechtheid voor Hem leven*. Als God een mens bekeert, waarachtig bekeert, die wordt aan God gebonden en verbonden. En dat betekend hier in dit leven: *Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?* Dat bestaat daarin: *Ken Hem in al uw wegen en Hij zal uw paden recht maken*. De belofte is aan dat volk gegeven in Psalm 32:8: *Ik zal u onderwijzen en u leren van de weg, die gij gaan zult; Ik zal raad geven. Mijn oog zal op u zijn*.

Er was een man die iets wilde kopen in de wereld. Die man werd gedwongen om te verzekeren, anders kon hij geen geld krijgen. Die advocaat zei: *aanvaardt u dat?*

Hij zei: *dat kan ik niet doen! Ik heb er Eén waar ik het aan vragen moet*. (Ja, waar ik het aan vragen moet.)

Die advocaat zei: je hebt er Eén waar je het aanvragen moet! De man begreep er vanzelf niets van.

Maar die man zei: 'Ik heb een Persoon in mijn leven Die mij voor tijd en eeuwigheid heeft overgenomen, en altijd voor mij gezorgd heeft. Hij heeft mij gedurig antwoord gegeven als ik Hem wat vroeg. Hij heeft mij nooit in de war laten zitten, maar altijd zo getrouw geholpen en bijgestaan. Hij zei: nu moet ik Hem gaan vragen wat ik doen moet. Mag ik daar even in dat kamertje?'

O ja, zei de advocaat, ga er maar in.

Die man ging zijn knieën buigen. En hij kwam terug en zei: *"Nee ik kan het niet aanvaarden, want die Persoon Die mij liefgehad heeft met een eeuwige liefde zal zo bedroefd zijn als ik zeg, ik vertrouw U niet meer, ik heb een ander nodig."*

God heeft voor die man gezorgd. Want het is een God voor de tijd en voor de eeuwigheid. Als Hellenbroek in dat vragenboekje spreekt over het genadeverbond dan zegt hij: *genade hier en het eeuwige leven hiernamaals*. En daar is nu alles in opgesloten.

*Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.*

Dat is een God, Die waakt aan alle zijden. Dat ellendige ongeloof vanbinnen, dat wantrouwen aan God, wanneer zal het eens aan een eind komen? Als we van onszelf verlost worden. Maar hier zit de duivel er altijd maar tussen met zijn klauwen. En dat

verdorven hart wat we omdragen is het eens met de duivel. En dat zoekt ons gedurig maar af te trekken.

Rijk in God. Hij zal hen nimmer om doen komen, in dure tijd en hongersnood. David zegt in Psalm 37:25: *Ik ben jong geweest, ook ben ik oud geworden, maar heb niet gezien de rechtvaardige verlaten, noch zijn zaad zoekende brood.*

Er was een leraar in Engeland die dit tegen zijn vrouw zei, maar die vrouw kon dat niet geloven. Zij had niet wat haar man had. Ze zei tegen haar man: *ga met dat geloof maar naar de markt toe.* Ze wilde zeggen: dat heeft geen betekenis. Buiten gekomen, liepen twee mensen die dominee te zoeken. Die gingen mee en verzorgde die man van alles, toen hij niets meer op de wereld had. Toen zei die dominee tegen zijn vrouw: *Ik heb een geloof waar je mee naar de markt kunt.* Een geloof waar je mee naar de markt kunt. Dat is een wereldoverwinnend geloof.

En dan om maar kort te zijn mensen, we gaan eindigen. *Die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid, die bereid is geopenbaard te worden in de laatste tijd.* Als dat volk straks gaat sterven...!

Die rijke man zat in de war met al zijn bezittingen. Wat zal ik doen? Dit zal ik doen; ik zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen en zal aldaar verzamelen al dit mijn gewas, en deze mijn goederen. En nu had die man wel gezorgd voor zijn gewas, maar voor zijn arme ziel nooit één minuut. Zijn ziel was niet geborgen. Maar God zeide tot hem: *Gij dwaas! In deze nacht zal men uw ziel van u afeisen; en hetgeen gij bereid hebt, wiens zal het zijn?* Hij moest voor God verschijnen. En daar had die man nooit zorg over gehad, nooit enige bekommering in heel zijn leven.

Maar Gods volk heeft wat anders.

Maar na den dood is 't leven mij bereid.

God neemt mij op in Zijne heerlijkheid.

Dan zullen ze beërven wat bestendig is en God zal al hun schatkamers vervullen. Dan zullen ze straks aanzitten met Abraham Izak en Jakob, aan de bruiloft des Lams. Geliefden, dát is rijk in God! Een God waar ze naartoe kunnen, voor tijd en eeuwigheid beide. Een God Die hen niet begeeft en Die ze nooit verlaat. En voor dat volk wordt het straks eeuwig dankdag. En dan zijn ze van dat ondankbare hart voor eeuwig verlost. Daarover zullen ze in de hemel niet meer klagen. Daar zullen ze ook Christus niet meer nodig hebben, Die ze hier wel nodig hadden. Maar die bediening komt tot een einde straks, als Hij het Koninkrijk aan God en de Vader zal overgeven.

De Heere mocht het zegenen aan onze arme harten. De wereld is arm, Gods volk is rijk. En als een mens tot de wereld behoort dan wordt hij nog veel armer straks als hij gaat sterven. Want dan zinkt hij voor eeuwig weg. Dan is er nooit hoop meer om bekeerd te kunnen worden. Dat kan hier aan deze zijde van het graf nog, dat kan ook op dankdag nog. De Heere staat en wacht nog om genadig te zijn. Och, dat we nog om God verlegen mochten worden. Nu is het eten en drinken als de wereld, en geen gedachten over dood en eeuwigheid. Maar dat we bekommerd mochten worden vanwege onze zonden, dat we om God verlegen mochten worden! En geen rust voordat we die God tot ons deel mochten krijgen in een weg van recht en gerechtigheid. Zoals Gods volk daar kennis aan krijgt in hun leven. Sion zal door recht verlost worden, en haar wederkerenden door gerechtigheid. En dan straks als ze dit leven gaan verlaten: *Al ging ik ook in een dal der schaduw des doods, ik zou geen kwaad vrezen. Want Gij zijt met mij. Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.* Amen.

Dankgebed.

Onze slotzang is uit Psalm 119: 16

*Mijn hart kleeft vast aan waarheid en aan deugd;
Het zal op Uw getuigenissen hopen;
Beschaam mij niet; wil mij, in U verheugd,
Tot Uwe vrees, o Heer, gestadig nopen.
Als Gij mijn hart verwijdt door ware vreugd,
Zal ik het pad van Uw geboden lopen.*

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

*De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes
zij met u allen. Amen.*

7. Een vrijmoedig antwoord

Psalm 1: 1
 Romeinen 8
 Psalm 2: 6-7
 Psalm 84: 1
 Psalm 4: 4

Hetgeen wij u uit Gods woord wensen voor te lezen, kunt u beschreven vinden in de brief van de apostel Paulus aan de Romeinen en daarvan het 8^e hoofdstuk.

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken en vermenigvuldigd van God den Vader en Christus Jezus den HEERE, in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.

GEBED

Geliefden.

Wij lezen in Jesaja 14: 32: *Wat zal men dan antwoorden de boden des volks?* U weet het verband waarin die tekst voorkomt. De koning Achaz was gestorven. Hiskia nauwelijks vijftig jaar oud, zou de regering over moeten nemen. De toestand waarin het land verkeerde was van alle kanten treurvol.

En nu zijn de gezanten van Babel gekomen naar de stad om een onderzoek in te stellen, naar de toestand waarin het land verkeerde. Ze kwamen eigenlijk om te condoleren. Ze kwamen eigenlijk (zoals wij dat zouden zeggen) voor rouwbeklag. Om hun deelneming te betuigen in de slag die het land getroffen had. Maar in de grond van de zaak zijn ze daar niet voor gekomen. Ze kwamen eigenlijk eens kijken hoe diep treurig het land er bijstond en hoe ze straks het land in konden vallen en het overwinnen.

En nu staat er: *Wat zal men dan antwoorden den boden des volks?* Die staatshoofden in Juda in die dagen, wisten eigenlijk niet wat voor antwoord ze moesten geven. Want ze waren ervan overtuigd dat de toestand uitwendig verschrikkelijk was. En hun ogen waren gesloten voor hetgeen dat God voorhad met Zijn kerk in de regering van Hiskia. Schijnbaar hadden ze daar helemaal geen verwachting van. En het is ook wel mogelijk dat de toestand zo erg was dat ze uitwendig dachten: *het is een verloren zaak. Wat zal men dan antwoorden den boden des volks?* Zij wisten het niet. Want als die mensen nu eens zouden moeten zeggen tegen die groten van Babel hoe het er eigenlijk bijstond dan zouden ze misschien een week later in oorlog zitten. Ze waren beschaamd om een antwoord te geven.

Maar toen dat volk geen antwoord had, heeft God ze een antwoord gegeven. *Wat zal men dan antwoorden den boden des volks?* En het Goddelijke antwoord dat was: *Dat de Heere Sion gegrond heeft, opdat de bedrukten des volks een toevlucht daarin hebben zouden.* Dat antwoord was anders dan dat de liedslieden en de oversten van het volk ooit hadden kunnen geven. Maar God gaf aan die mensen een antwoord. En dat antwoord was voldoende. Dat antwoord was genoeg.

Wat ik vanmiddag daaruit nemen wil dat is alleen dit: dat de meeste tijd Gods volk hun smader niet kan antwoorden. Dat Gods kinderen de meeste tijd als stommen over de wereld moeten gaan. We hebben vanmorgen gesproken over die Grote Voorspraak aan de rechterhand des Vaders, en de noodzakelijkheid om Hem te kennen, en om Hem te bezitten. Maar hoe weinigen van Gods volk zullen er met vrijmoedigheid een antwoord geven kunnen dat die Voorspraak ook hún Voorspraak is? Want om dat te kunnen zeggen moet er bewuste genade in ons hart zijn. En wat een voorrecht wanneer God Zelf in ons leven - zoals hier in Jesaja 14:32 - wanneer God Zelf ons een antwoord geeft.

Vanmiddag wensen we ook te spreken over een antwoord dat Gods kerk geeft, temidden van al de bestrijders, en temidden van al hun belagers. Onze tekst voor vanmiddag is in Romeinen 8, en daarvan het 37^e vers, waar Gods Woord aldus luidt:

Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, Die ons liefgehad heeft.
Tot dusver.

We hebben hier in onze tekst vanmiddag:

EEN VRIJMOEDIG ANTWOORD.

1. Ten eerste, *door wie* dat antwoord wordt gegeven.
2. In de tweede plaats, *wanneer* dat antwoord is gegeven.
3. In de derde plaats, *met welke bewustheid* dat antwoord gegeven is.

Dat zijn onze drie gedachten.

1. Ten eerste, *door wie* dat antwoord wordt gegeven.

Dat alle mensen zulk een antwoord niet kunnen geven is duidelijk genoeg. We kunnen dat met weinig woorden bevestigen. Vooral onder ons, omdat we de predestinatie leren, de verkiezing en verwerping. En nu is het wel opmerkelijk dat de Apostel deze tekst in het meervoud spreekt. Hij zegt niet: "in dit alles ben *ik* meer dan overwinnaar", maar hij zegt: "Maar in dit alles zijn *wij* meer dan overwinnaars." De apostel mocht door genade voor zichzelf weten dat hij een overwinnaar was. Die man wist dat er een tijd in zijn leven gekomen was dat God hem overwonnen had. Dat was gebeurd op weg naar Damaskus. En dat hij nu een overwinnaar was door de genade des Heiligen Geestes in de vereniging met Christus. Dat bewustzijn mocht de Apostel in zijn eigen hart en ziel hebben. Wat een onuitsprekelijk en rijk voorrecht!

Want het is wel mogelijk dat we genade van God hebben ontvangen, maar dat we toch maar weinig kunnen en durven zeggen. Denk maar eens aan die zielen die van verre staan. Denk maar eens aan die zielen die zo vaak in de strijd zijn of het Gods werk is, of dat het hun eigen werk is. Denk maar eens aan die zielen die zo bestreden worden. Aan die zielen die zoveel te kampen hebben in hun leven, aan die zielen waar het meer duister voor is dan dat ze in het licht wandelen. Denk maar eens aan die zielen die er zoveel mee geslingerd worden, dat ze van binnen zeggen: *gij hebt geen heil bij God!* En die zijn er meer in Gods kerk, en inzonderheid in onze dagen, dan degenen die met bewustheid en met zekerheid getuigenis kunnen geven van de hoop die in hen is.

Maar nu zegt Paulus in deze tekst: *Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars.* *Wij*, en daar bedoeld hij niet alleen zichzelf mee, maar daar bedoeld hij ook de gehele kerke Gods mee. Daar gaat de Apostel de gehele kerk insluiten. Want al Gods kinderen zijn overwonnen. En al Gods volk ze zullen overwinnen door het bloed des Lams. *Er zal geen klauw van achterblijven.* Exod. 10:26. Al zijn er hier in hun leven nog zoveel

bittere rampen, al zijn er hier in hun leven zoveel vijanden. Doodsvijanden, verbonden vijanden die van alle kanten hun leven benauwen, en hun leven bemoeilijken. Maar toch dat volk zal eenmaal beërven dat bestendig is, en God zal al hun schatkamers vervullen. Er is te dien opzichte als je ziet op de grondslag die er ligt in het welbehagen Gods, dan is er voor niet één van Gods volk enige twijfel. Je leest in een zekere plaats van het volk van Israël in de dagen van David, dat ze *allen* over de rivier kwamen, over de Jordaán, *vóór het vallen van de avond*.⁶ Dat is, vóór de donker waren ze allen aan de andere kant. En zo is het nu met de ganse kerke Gods, geliefden! Wanneer we van God gekend zijn, en door God geliefd en bemind, wanneer het werk Gods in onze zielen verheerlijkt is dan zal het einde zeker vrede zijn. *Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen, die de Zijnen zijn; en: Een iegelijk die den Naam van Christus noemt, sta af van ongerechtigheid.* 2 Tim. 2:19. De Heere Jezus heeft in Johannes 20: 28 gezegd: *En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken.* En er staat ook in hetzelfde hoofdstuk: 29: *En niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders.*

Dus wanneer de vraag vanmiddag gedaan wordt: *door wie wordt dat nu geantwoord in onze tekst?* - *Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars.* - Dan zeggen we met alle vrijmoedigheid, ja dan zeggen we met alle vrijmoedigheid, dat is nu het antwoord *van de kerke Gods.* Voor degenen, - de Apostel begint er mee in dit hoofdstuk: - *Zo is er dan nu geen verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vlees wandelen maar naar den Geest.* Al degenen die in Christus zijn begrepen. En dat is de hele kerk, geliefden! Dat is niet alleen de bevestigde, maar dat is ook de bekommerde kerk. *Want hun leven is in Christus verborgen met God.* En ze hebben allen het leven ontvangen dat door Christus is verworven, dat door Christus is geschonken, en dat ook door Christus wordt onderhouden. Daar is Hij Borg voor. Want wij lezen in Johannes 14:19 dat Christus zegt: *Want Ik leef, en gij zult leven.*

Dus dat vrijmoedige antwoord, wordt *door Gods kerk* hier gegeven. En het is een voorrecht, een groot voorrecht wanneer Christus nu aan ons hart is toegepast. En dat wij door de vrijmoedige Geest, zulk een vrijmoedig antwoord kunnen geven. David zegt in Psalm 51:14: *En de vrijmoedige Geest ondersteune mij.* En als nu de vrijmoedige Geest hem geschonken wordt, dan heeft hij ook de vrijmoedigheid om hier met de Apostel Paulus in te stemmen: *Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars.* Het is immers zoals u leest in 2 Korinthe 3:17: *En waar de Geest des Heeren is, aldaar is vrijheid.* En die vrijheid kunnen we krijgen, en hebben, en kan in oefening zijn wanneer Gods Geest is ons hart is. Dus dat geldt hier de gehele kerke Gods. Het heeft ook wel plaats dat er in het leven van Gods bekommerde volk ogenblikken zijn dat ze eens overal bovenuit kijken en dat ze overal doorkijken, en dat er niets meer in de weg is. Dat gebeurt voor dat volk, zowel als voor Gods bevestigde volk, wanneer de Heere maar ruimte en opening in hun ziel komt te geven.

Ik zal het nog een beetje anders zeggen. Zo menigmaal als een kind van God verwaardigd wordt, om het net aan de rechterzijde van het schip te werpen, dat wil zeggen in het welbehagen Gods, in het volbrachte werk van de Middelaar, door de kracht van de Heilige Geest, dan is er die vrijmoedigheid waarvan de kerk zegt in onze tekst: *Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars.*

2. Wanneer dat antwoord is gegeven.

Nu gaan we een ogenblikje verder onderzoeken, *wanneer* dat vrijmoedige antwoord gegeven wordt. En wat ermee verband houdt wat Paulus zegt: "*Maar in dit alles zijn wij*

⁶ Vóór het morgenlicht, 2 Sam. 17:22.

meer dan overwinnaars." En wat bedoeld de Apostel daarmee? De Apostel ziet hier terug op hetgeen wat hij gezegd heeft in het vorige. Hij is al begonnen om te zeggen: *Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?* En dan heeft hij verder gezegd: *Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus?* En dan spreekt hij van verdrukking, vervolging, honger, naaktheid, gevaar of zwaard. En dat zijn nu allemaal zaken geliefden, waar Gods volk in hun leven mee te maken krijgen. Geen wonder dat de Apostel Paulus zegt in 1 Korinthe 15:19: "Indien wij *alleenlijk in dit leven* op Christus zijn hopende, zo zijn wij de ellendigste van alle mensen." Want als je de weg van Gods kerk bekijkt en je legt de weg van de wereld er naast, dan moet je tot de conclusie komen zoals David in Psalm 34: 20: *Vele zijn de tegenspoeden der rechtvaardigen.* We kennen allemaal de voorbeelden uit Gods getuigenis. Wat een verdriet, wat een ellende, strijd, moeite in het leven van Abraham, Izak, Jakob Job, David, van een Asaf. En daar is nu het gehele leven van Gods kerk in getekend. Zodra als God ze bekeerd heeft dan krijgen ze de duivel tegen, ze krijgen de wereld tegen, en het ergste is, ze krijgen zichzelf tegen. *Want hun vlees onderwerpt zich der wet Gods niet en het kan ook niet,* zegt de Apostel. En het is van de ene dag in de andere dag maar vervolging en verdrukking, honger, naaktheid, benauwdheid en zwaard. Zo is het in het leven van Gods volk. In het vorige vers staat: *Gelijk geschreven is: Want om Uwentwil worden wij den ganzen dag gedood; wij zijn geacht als slachtschappen.* Romeinen 8:36. Wat dat nu allemaal inhoudt geliefden, in het leven van dat volk, dat is met geen pen te beschrijven, en dat is met geen woorden uit te drukken. Een mens is zó dwaas in zijn leven, in het natuurlijk leven denkt hij hier een paradijs te krijgen, dat denkt een mens. Een jong mens haast zich om te trouwen en dan zal hij het wel gevonden hebben. En nu heeft God vele zegeningen en weldaden in het natuurlijk leven, maar toch met dat alles geliefden, is er geen vervulling te vinden, in alles waar God in gemist wordt. Laat hij dat in zijn leven maar onthouden. En nu zoekt hij het wel, maar hij kan het nergens vinden. . En als u nu eerlijk bent, wat het natuurlijk leven betreft, dan zal je met me in moeten stemmen, dan grijpt een mens naar hetgeen wat hij nooit in zijn leven krijgt. Nooit! En het is allemaal zo anders mensen, dan dat een mens zich voorgesteld heeft. Toen Petrus werd hersteld door Christus ná zijn val, hersteld als kind en apostel, wat was toen het woord dat Christus tot Petrus sprak? *Voorwaar, voorwaar, zeg Ik: Toen gij jonger waart gorde gij uzelf, en wandelde alwaar gij wilde; maar wanneer gij zult oud geworden zijn, zo zult gij uw handen uitstrekken, en een ander zal u gorden en brengen, waar gij niet wilt.* En dat zag op de kruisdood die hij straks sterven zou.

Maar nu in het leven van Gods volk, ze worden ook gebracht op plaatsen waar ze geen zin in hebben. Want Gods volk, (we hebben dat wel eens meer gezegd) neemt zijn weg op in het licht, maar het moet in de donker uitgeleefd worden. In de donker uitgeleefd. En als het nu in de donker uitgeleefd moet worden, wat komt er dan niet kijken? "Dan worden we de ganze dag gedood en geacht als slachtschappen." En we hebben gedacht en gehoopt in ons leven dat we al maar bekeerder zouden worden, en almaar heiliger en gelukkiger zouden worden, en al maar deugdelijker zouden worden, volkomener zouden worden. We hebben gehoopt dat we met rasse schreden de hemel in zouden gaan. Dat is wat we onszelf voorgesteld hadden. En als je dan vroeger las in Psalm 119:32: *Ik zal den weg Uwer geboden lopen, als Gij mijn hart verwijdt zult hebben.* O, dan dachten ze met zulke teksten (ja, dat dachten ze) o, straks dan lopen we zo hard dan is er geen stuiten meer aan, dan kan geen mens ons meer tegenhouden, dan vliegen we zo naar de hemel toe.

En nu komt er een tijd mensen, nu kunnen we onze benen niet meer voorbij elkander krijgen. Nu komt er een tijd dat we zomaar neerliggen. Een tijd dat onze benen

gebroken worden. Nu komt er een tijd voor ons dat we het niet meer bekijken kunnen. Nu komt er een tijd in ons leven dat we de ganse dag gedood worden. Dat de pijlen des satans, die scherpe pijlen in onze zielen worden gestoken. Daar komt een tijd in ons leven dat de vijandschappen van de wereld, van de goddeloze wereld en van de vrome wereld ons benauwd. En er komt een tijd dat de verdorvenheid van ons eigen hart en leven ons gedurig verwoesten en ons gedurig neerdrukt, omdat we kennis krijgen aan wegen en gangen en zaken waar we nog nooit gedachten over gehad hebben. Want je zou zeggen, het zal toch wel anders worden. Nee, veel erger, hoor! En die natuur en dat karakter van een mens wordt almaar ellendiger en almaar ongelukkiger. Werkelijk, geliefden. En dan het verschrikkelijkste van alles dat is de lusteloosheid en de behoefteeloosheid. Er komt een tijd in ons leven mensen, dat we geen twee woordjes meer bij elkander kunnen brengen om nog een gebed te doen. Met fatsoen geen twee woorden meer. En dat zelfs de lust gaat ontbreken om God te zoeken. De lust gaat ontbreken. David zegt in Psalm 38:9: (Datheen)

*Mijn begeerten,
Heere krachtig
En almachtig,
Zijn voor U gans openbaar.*

Eén van onze ontslapen leraars preekte jaren geleden eens in een stad over de woorden: *Ik verlang naar Uw heil*. Er zat onder die preek een oude geoefende man. (Ik heb hem nog gekend) En toen die dominee van de preekstoel kwam, zei die oude man: *maar als ik nu niet meer verlang, wat dan?* Als ik nu niet meer verlang! Die dominee zei: *daar hoop ik een volgende keer eens over te preken*. Maar die man zei: *Nee, dat had ik vanavond wel verwacht dat u er wat van zeggen zou*. Ja, dat had ik vanavond verwacht. Nu, als je zulke luisteraars onder je gehoor hebt, dan ben je niet zonder.... Dat kun je wel begrijpen, mensen. En dat is nu al vijfendertig jaar geleden, of misschien wel veertig jaar geleden gebeurd. Maar ik kan het nog wel herinneren toen dat gebeurde. En nu ga ik er nog veel meer over denken, mensen. *Als ik nu eens niet meer verlang*, als ik nu eens niet meer verlang ..., wat dan? En die man was ook al bij de tachtig toen hij dat uitdrukte, en er misschien wel in.

Maar in dit alles; in dit alles. En wat dat nu allemaal inhoud, in dit alles? Dat wordt hier verder niet omschreven. Maar er staat: *"In dit alles, zijn wij meer dan overwinnaars!"* In dit alles. En alles wat er hier opdoet mensen, en alles wat er zich voordoet ..., o soms is het: *De afgrond roept tot den afgrond*. Soms dan zou een mens het opgeven. Soms zou een mens zeggen: 'Ik bedank overal maar voor, want ik denk dat het allemaal mijn eigen werk maar geweest is. En ik denk dat er nooit een zuiver en waarachtig beginsel van God in mijn hart en leven geweest is.' Want een mens wordt onbekeerd in zichzelf, geliefden. Onbekeerd. En wat betekend het nu onbekeerd in zichzelf? Duisternis, vijandschap, verderf, omkomen, allerlei ellenden, geliefden, waar zijn hart en leven vol van is. Maar die hoofdman in Mattheüs 8 kon zeggen: *Heere, ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak zoudt inkomen*. En dan zegt de Heere Jezus: *Ik heb zelfs in Israël zo groot een geloof niet gevonden*. Niet onder mijn dak inkomen, vanwege de onwaardigheid. En dat zijn nu allemaal zaken die God ons leren moet. Want van onszelf mijn geliefden, dan is het onmogelijk. Dan is het allemaal zo gesloten voor een mens dat hij er helemaal geen gedachten over heeft.

Maar nu zegt de Apostel: *Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars*. In al die strijd, in al die druk, in al die vreze, in al die benauwdheid, in al dat gevaar, in al die

onthoudingen. Ja zelfs in het inleven van ons verdorven bestaan. Maar in dit alles zijn wij overwinnaars? Nee! Maar hij zegt: "Maar in dit alles zijn wij *meer* dan overwinnaars." En nu moet gij maar eens een vraag gaan stellen, wat dat nu eigenlijk betekent? Hoe is dat nu mogelijk om méér dan overwinnaars te zijn? Méér dan overwinnaars. Als je de tekst hier leest dan zou je zeggen: zou dat toch niet een beetje te hoog gesproken zijn? Want als die man zou zeggen: 'ik geloof, ik mag geloven dat ik in de overwinning deel, dat ik daar kennis aan heb, dat ik daar hoop op gekregen heb!' Dan zou je zeggen, daar kan ik wel met mee stappen. Maar hoe kan nu een mens meegaan met een persoon, en met mensen die zeggen: zijn wij méér dan overwinnaars. Hoe is dat mogelijk geliefden? Dat is mogelijk!

Ten eerste: Ze zijn in Christus begrepen. Ze zijn begrepen in Zijn ontvangenis. Ze zijn begrepen in Zijn lijden, sterven, ze zijn begrepen in Zijn overwinning. Want Christus heeft aan het kruis getriomfeerd over alle machten en heerschappij. Hij heeft ze allemaal overwonnen en onder Zijn voeten gelegd. Allemaal! Dus ze zijn (de kerk) in de overwinning van Christus begrepen. Daar is geen vreze voor. En we hebben ook niet te twifelen. Nee, want dan zouden we moeten komen tot de ontkenning van de volkomenheid en de algenoegzaamheid van de Middelaarsbediening van Christus. En dat is onmogelijk. De gehele kerk is er in begrepen, en de gehele kerk is er in gerekend.

Maar nu: *méér dan overwinnaars*. Hoe is dat mogelijk? Hoe kan dat? Misschien heb je er toch wel eens over gedacht in Gods Woord. Hoe kan nu toch zulk een arme toberd die de meeste tijd maar zeggen moet: "*Duizend zorgen, duizend doden, kwellen mijn angstvallig hart.*" Hoe kan die dat nu toch ooit zeggen? Méér dan overwinnaars. Omdat ze onder al de zwarigheden die in hun leven opdoen uit- en inwendig de overwinning steeds voortzetten. Ik hoop daar iets van te zeggen mensen, uit het leven van Gods volk. Er staat in Psalm 84:1

*Welzalig hij, die al zijn kracht
En hulp alleen van U verwacht.
Die kiest de we welgebaande wegen;
Steekt hen de hete middagzon
In 't moerbeidal, Gij zijt hun bron.
En start op hen een milde regen,
Een regen, die hen overdekt,
Verkwikt en hun tot zegen strekt.*

Voor het bewustzijn van een kind van God dan gaat het gedurig achteruit. Dan wordt het gedurig maar minder. Dan wordt het gedurig maar afgebroken. Ze krijgen een hekel aan zichzelf. En dan moeten ze zeggen: Heere, waartoe besla ik nog onnuttig langer de aarde? En soms dan beven ze wel eens als ze aan zichzelf denken. Dat ze zeggen: waar zal het nog op uitlopen. Waar zal het nog op uitlopen? Zo lusteloos, behoeftelocs, zo onvatbaar voor God en Goddelijke zaken. Maar toch geliefden, de dichter zegt in Psalm 84:3:

*Putten te graven zijn genegen;
Die worden gemaakt waterrijk,
Door den regen alle gelijk.*

Ten tweede. *Gods volk zet de overwinning voort*. Want hoe zwaar dat de strijd ook is, en hoe bitter dat de wegen zijn die God hier met dat volk houdt:

In 't kruis geeft Gij hun goeden moed,

Zonder troost zij niet sterven.

God zorgt ervoor. En als ze nu eens een ogenblikje terugkijken, dan moeten ze zeggen: *Heere, wat een wonder dat het nog is, wat het is.* Want ik heb in mijn leven zo vaak gedacht: het is omkomen, het is schipbreuk lijden. Het is in de wanhoop wegzinken. Dat hebben ze zo menigmaal gedacht. Geen moed om te leven soms. Geen vooruitzicht door het leven.

Maar nu zegt het geloof, vanmiddag: *Maar in dit alles zijn wij méér dan overwinnaars.* Want dat volk bezwijkt niet onder al de tegenheden. En ze moeten het gedurig opmerken dat Gods rechterhand hoog verheven is. En dat de rechterhand des Heeren sterke daden doet. Want dan zeggen ze: *Heere dat ik nog ben die ik ben, is nog een eeuwig wonder.* En dan die overwinning! Ja, ze zeggen: méér dan overwinnaars. Want in hun overwinning, en in de doorgang van hun leven straalt meer en meer voor dat volk uit de grootheid en de uitnemendheid *van de overwinning van Christus.* Want de vijanden die ze hebben zijn machtiger als dat zij zijn. Jósafath zei: *in ons is geen kracht tegen die grote menigte.* En ze worden in hun leven gewaar wanneer de duivel komt, wat kunnen ze er tegen doen? Als de vijandschap van de wereld openbaar wordt dan zijn ze zó moedeloos. Dan liggen we zó tegen de grond. Van een zuur gezicht soms, een zuur gezicht. En dan tegen al wat zich inwendig opdoet. En tegen al hetgeen wat inwendig zich komt te verheffen tegen de kennis van Christus. Hebben wij de macht om één zondige gedachte uit te roeien? Hebben wij het vermogen om onszelf één goede gedachte te geven? Nee!

Maar dat volk zegt: *Maar in Hem zijn wij méér dan overwinnaars.* Want de overwinning van Christus straalt er in uit. Christus staat achter hen. Christus staat naast hen, en zij mogen de voetstappen van Christus drukken. De Heere Jezus zei tegen Petrus: *Simon, Simon, ziet, de satan heeft ulieden zeer begeerd, om te ziften als de tarwe; maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude.* Lukas 22:31-32. En dat is het nu alleen, dat Zijn kracht Gods volk in stand houdt. Want als dat volk eens terug kijkt in hun leven, och, dan moeten ze wel zeggen: *Hoe menigmaal hebt Gij ons Uw gunst betoond.* Duizend maal zijn ze gered geworden; en waarom? Omdat het niet hun zaak was, maar het was de zaak van God. Het was Gods werk dat in hen was, en Christus' bediening gaat in het hart en leven van dat volk gedurig maar voor. "*In Hem zijn ze meer dan overwinnaars.*"

- *En méér dan overwinnaars.* Ja, want er zijn zelfs ogenblikken dat ze hun beulen vrijmoedig aanspreken. En dat ze die beulen die zij hebben zelfs gaan aftakelen. Als je eens denkt aan David en Goliath. Toen David kwam met die stenen uit de beek in zijn tas, heeft Goliath er mee gespot. Hij keek op die verachte David. En dan zegt Goliath: *tegen mij opkomen, wat denk je toch wel van jezelf?* En David, het was maar een handjevol ten opzichte van die grote reus Goliath. Maar het geloof zegt: *Maar ik kom tot u in de Naam van den Heere der heirscharen, den God der slagorden van Israël, Dien gij gehoond hebt.* 1 Sam. 17:45. Die onbesneden Filistijn! En gij weet geliefden dat hij een van die stenen slingerde in het hoofd van Goliath, en daar lag hij neer. Daar lag hij neer.
- En als je dan eens denkt aan Gideon toen de Engel kwam en zei: *De Heere is met u, gij, strijdbare held!* Als de Heere mét ons was, zou ons dan al dat kwaad overkomen zijn? Straks dan gaat hij al de bossen van Baäl uitroeien. Alles neerwerpen. Want het is in de kracht Gods als dat volk overwint.

- De drie jongelingen van Babel ze gaan de oven in: *Onze God, Dien wij eren, is machtig ons te verlossen uit de oven des brandenden vuur, en Hij zal ons uit uw hand, o koning, verlossen!* We zijn in dit alles méér dan overwinnaars.
- Want Gods volk verliest nooit wat, Gods volk wint álles in de strijd. Kan Gods volk in de geestelijke strijd dan nooit iets verliezen? Nee, nee! Gods volk wint in de geestelijke strijd. Het is met Gods volk hetzelfde als met goud dat geworpen wordt in de smeltkroes. Wat gaat er over de kroes? Alleen het schuim, maar het goud blijft erin, geliefden. Het goud wordt gezuiverd. Dus dat volk verliest wel hun eigen kracht en sterkte. Want ze krijgen in hun leven hoe langer hoe meer God nodig. Waar ze vroeger nog zoveel dachten van zichzelf, en waar ze met zichzelf zoveel op pad waren. Maar dat wordt in het verdere leven, wanneer ze door de druk geoefend worden allemaal zo anders. Ze krijgen God veel meer nodig dan dat ze Hem ooit nodig gehad hebben. Ze gaan David meer en meer verstaan, wanneer hij zegt in Psalm 119:18: *Schraag op dat spoor mijn wankelende gangen.* Ze gaan het veel meer begrijpen. En dat kost soms wel dertig, veertig, vijftig jaar eer dat we begrijpen, wat het eigenlijk inhoud, wat David in dezelfde Psalm zegt:

Geef mij verstand, met Godd'lijk licht bestraald.

Ai, zoek Uw knecht, schoon hij Uw wetten schond;

Want hij volhardt naar Uw geboôn te horen.

Dat volk wordt in zichzelf al maar kleiner, dat wordt in zichzelf al maar meer afhankelijk. Dat wordt in zichzelf als maar meer kinderlijker. Dat volk komt hoe langer hoe meer te gevoelen dat in hen geen kracht is, dat ze niets kunnen en niets vermogen. Maar dat nu de nood hoe langer en groter wordt opdat Christus een gestalte in hun harten zal krijgen. En dat de taal van hun ziel wordt, wat we zingen uit het laatste vers van Psalm 3:

*Sta op, verlos mij, HEER,
Gij hebt, o God, weleer
Getoond voor mij te waken,
Mijn haters onderdrukt
En mij 't gevaar ontruikt:
Gij sloegt hen op de kaken,
Verbrekend onverwacht
Hun tanden door Uw macht;
'k Heb d'overhand verkregen.
Gij, HEER, alleen, Gij zijt
Verwinnaar in den strijd.
En geeft Uw volk den zegen.*

3. Met welke bewustheid dat antwoord gegeven is.

En nu de grondslag voor dat antwoord, voor dat antwoord dat met zoveel bewustheid gegeven wordt: "Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, *door Hem, Die ons liefgehad heeft.*" Dus mijn hoorders, Gods volk behaald de overwinning niet in of door hun eigen kracht, maar het is *alleen door Christus. Door Hem* waarvan de tekst hier zegt: *Die ons liefgehad heeft.* En dat in vierderlei betrekking mensen, in vierderlei betrekking. *Hem, Die ons liefgehad heeft.*

- Ten eerste: in de eeuwigheid.
- Ten tweede: in de tijd.
- Ten derde: Die bestendig Zijn volk liefheeft.
- Ten vierde: Die Zijn volk lief heeft tot het einde toe.

Die ons liefgehad heeft. En als je nu eens een ogenblikje met aandacht beschouwd mensen, dat ónze liefde een begin heeft, maar onze liefde is zo vaak liefdeloos en is zo vaak koud. Soms dan zou een kind van God wel eens zeggen, zou er wel eens ooit vurige, waarachtige, enige liefde in mijn hart geweest zijn? Soms dan zou hij er aan gaan twijfelen. Want hij vindt in zichzelf niets anders dan verderf, niet anders dan vijandschap, en niet anders dan ellende. En als je nu zou vragen aan dat volk: ben je het daarmee eens? Dan zeggen ze: *nee*. Maar de behoefte zelfs dat het veranderd mag worden, kan ook al zo slap en zo zwak zijn. Och, je leest in Gods woord dat er geen kracht is om te baren. Zo is het ook hier met dat volk. En dan zeggen ze: *o God zal het nog ooit anders worden?* Maar wat antwoordt de Heere? *Ik, de Heere, worde niet veranderd; daarom zijt gij, o kinderen Jakobs niet verteerd!* En dat volk overwint door Hem die hen liefgehad heeft. Christus heeft Zijn kerk van eeuwigheid liefgehad. *Ja, Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde.* En Christus is gestorven voor Zijn volk. Er staat in Romeinen 5:8, als *wij nog zondaars waren.*

Want als je nu eens vraagt vanmiddag mensen, en dat is de zuivere gereformeerde leer, en de praktijk der Godzaligheid: *waar heeft God Zijn volk gevonden?* Toen ze lagen te bidden: *Och, dat Gij de hemelen scheurde?* Toen ze kermden: *O God! wees mij zondaar genadig?* Nee, nee! Maar toen ze dóód lagen in zonden en de misdaden op het vlakke des velds, vertreden in hun bloed. Hun vader is een Amoriet, en hun moeder een Hetitische. God heeft Zijn volk gevonden midden in de dood, en midden in de vijandschap. Maar dat eeuwig wonder: *door Hem. Die ons liefgehad heeft.*

En nu in ons leven mensen dan moeten we gedurig maar zeggen: wat valt het toch tegen, wat valt het toch tegen! Er zijn ogenblikken dan zou een mens God wel vast willen grijpen. Dan zou hij met de Bruid Zijn voeten wel willen kussen, de handen wel willen kussen, de mond willen kussen. Maar er zijn ook tijden mensen dat het schijnt alsof er nergens geen besef meer van is in zijn leven, en dat hij zelfs de behoefte er naar niet meer op kan wekken. Onmogelijk aan zijn kant, mensen! Maar de Heere zegt: *Ik zal ze vrijwillig liefhebben.* Vrijwillig. En dat is nu nooit omdat er wat in dat volk was, of dat er wat komen zou, maar dat is nu vrij en soeverein. *Al had gij met vele boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de Heere.*

Hem, Die ons liefgehad heeft. En och, wij denken wel eens hoe is het mogelijk! Hoe is het mogelijk dat God nog terug kan komen? Hoe is het mogelijk? Maar dat is mogelijk mensen, omdat God, God is. Omdat God, Gód is. Als God was gelijk een mens dan kwam Hij nooit terug. Dan was het al zoveel jaar afgedaan mensen. Er schreef pas een man uit Zeeland: *ik had al zestig jaar in de hel kunnen liggen, maar ik mag nog een plaats op de wereld hebben.* Nog een plaats op de wereld. En Gods volk komt niet in de hel, dat gaat wel door de hel maar die gaan toch de hemel in.

*Dan ga ik op tot. Gods altaren,
Tot God, mijn God, de Bron van vreugd;
Dan zal ik, juichend, stem en snaren
Ten roem van Zijne goedheid paren,
Die, na kortstondig ongeneugt',
Mij eindeloos verheugt.*

En nu kunnen het hier lange, donkere tijden zijn, mensen. In de dagen van Elia regende het niet in drie jaar en zes maanden. De hemel bleef gesloten. Er zijn hier zielen die

jaren onder een gesloten hemel en onder een bedekkende wolk hun pad moeten reizen. *Maar bij het naderen van de dood, staat er, zal God volkomen uitkomst geven.* Want Hij zal nooit laten varen het werk van Zijn handen. Wat Hij éénmaal begonnen is zal Hij voleindigen tot op den dag van Jezus Christus. En daarom: *Vrees niet, gij wormpje Jakobs, gij volkje Israëls! Ik heb u bij uw naam geroepen, gij zijt Mijne. En wanneer gij zult gaan door het water, dan zal Ik bij u zijn, en door de rivieren ze zullen u niet overstromen. En door het vuur, en de vlam zal u niet verteren.* "Gij blijft mij bij in alle tegenspoeden." En waar zou je dat nu uit kunnen weten dat God nabij u is? Al bent u zover van God af dat je de afstand niet meer bekijken kunt. Waar zou je dat nu uit kunnen opmaken? Waaruit geliefden?

Dat er bij ogenblikken van de hemel nog een indruk van Zijn goedheid, macht, majesteit en van Zijn gewilligheid in je hart komt, en dat je nog een zucht tot God slaakt: *Heere help mij!* Dat is een bewijs dat God niet ver bij u vandaan is. U kan wel ver van God afwezen, en ik kan ver van God afwezen, dat we soms in ons gebed uitdrukken: *Heere nog verder dan het oosten van het westen, en het noorden van het zuiden.* Maar,

*Hij is nabij de ziel, die tot Hem zucht;
Hij troost het hart, dat schreiend tot Hem zucht.
Dat ongeveinsd, in 't, midden der ellenden.
Zich naar Gods troon met zijn gebeên blijft wenden;
Hij geeft den wens van allen die Hem vrezen;
Hun bede heeft Hij nimmer afgewezen.*

Och, dat Gods woord in deze middag tot sterkte mocht zijn, volk van God. *Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars.* Heft uw hoofden eens op, en ziet op de Overste Leidsman en Voleinder des geloofs Jezus Christus. Als je op je eigen blijft zien dan zak je weg, mensen. Maar als je op Hem mag zien, o dan is het:

*Want God, de HEER', zo goed, zo mild,
Is 't allen tijd een zon en schild;
Hij zal genaad' en ere geven.*

Hij zal Zijn erve niet begeven, en Hij zal ze nooit verlaten. En al zit u nu in duisternis in ongelooft in twijfel en in druk en kruis, Eén is er, geliefden, Die altijd op u let. De Bruid zegt: *Ziet, Hij staat achter onzen muur, kijkende uit de vensteren, blinkende uit de traliën.* En als je denkt, dat je gaat bezwijken, dan komt Hij er achter vandaan om je op te richten en om je te bemoedigen, en om je ziel te vertroosten en te versterken. *Méer dan overwinnaars.* Straks, straks, dan zal de maan onder uw voeten zijn. Straks dan zullen alle veranderingen geëindigd zijn. *Dan zal geen inwoner meer zeggen: Ik ben ziek. Want het volk dat daarin woont zal vergeving van ongerechtigheid hebben.*

Och degenen die dat nog missen en er van vervreemd zijn, dat dit kerkgebouw vanmiddag verlaten mocht, met de bede of God het u nog schenken mocht. Daarvoor wordt het nog verkondigd, het wordt nog voorgesteld, het wordt nog aangeboden, het wordt nog voor uw voeten neergelegd. En gij hebt, geen gebed van een half uur te doen, mensen! Maar vraag of God nog eens aan u denken wil. Vraag maar of God u nog bekeren wil. Vraag maar of God nog eens op u neer wilt zien. Vraag maar eens of Hij u nog verlossen wil, of Hij u uit de banden verlossen wilt; en die genade mocht schenken noodzakelijk om getroost te leven en eenmaal zalig te sterven. En om dan met Paulus te zeggen: *Die God, Die ons uit zulk een grote nood verlost heeft, en nóg verlost, op Welke wij hopen, dat Hij ons nog verlossen zal.* "Maar in dit alles zijn wij méer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft." Amen.

Dankgebed.

We zingen het laatste vers van Psalm 4.

*Gij hebt m' in 't hart meer vreugd gegeven,
Dan and'ren smaken, in een tijd
Als zij, door aards geluk verheven,
Bij koorn en most wellustig leven,
In hunnen overvloed verblijd.
Ik zal gerust in vrede slapen,
En liggen ongestoord terneer;
Want Gij alleen, mijn schild en wapen,
Schoon 't onheil schijnt voor mij geschapen,
Zult mij doen zeker wonen, HEER'.*

Psalm 4:4

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

*De genade van onze Heere Jezus Christus,
de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes
zij met u allen.
Amen.*

8. De geloofsverwachting van Abraham

Psalm 84:2
 Lezen Openbaring 21
 Psalm 122: 1-2
 Psalm 130: 3
 Psalm 48:5-6

Wat wij u uit God Woord wensen voor te lezen, kunt u opgetekend vinden in de Openbaring van Johannes en daarvan het 21^e hoofdstuk.

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

***Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken
 en vermenigvuldigd van God den Vader
 en Christus Jezus den HEERE,
 in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.***

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.

GEBED

Geliefden.

Er worden in Gods woord wonderlijke getuigenissen gegeven van het volk van God. De Apostel Paulus schrijft in zijn brief aan de Corinthiërs: *als niets hebbende en nochtans alles bezittende.* (2 Korinthe 6:10) Voor de wereld onverklaarbaar, en menigmaal onverklaarbaar ook voor zichzelf. Maar er is toch een wonderlijk geheim in het leven van al degenen die God vrezen. Het is God Zelf Die ze getrokken heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Het is God Zelf die het leven in de wereld en het vermaak in de zonde tot een einde gebracht heeft. En soms is het jaren lang dat het volk niet weet waar ze nog ooit terecht zullen komen. Maar er is één opmerkelijk ding in hun leven, dat bij al de donkerheid en bij al de duisternis en bij al de strijd en bij al de aanvechtingen en beroeringen die er zijn in hun leven, dat er toch niet één van dat volk is die ooit terug zou willen. Die ook niet meer terug kan. Er wordt inwendig menigmaal veel gepraat, veel meer dan de mensen ooit tegen hen kunnen doen. En veel meer dan wij ooit in woorden kunnen uitdrukken. En wat er op één dag en in één uur soms door hun gedachten en hun hart gaat... Het is werkelijk onbeschrijflijk. Het moet persoonlijk gekend worden om er over te kunnen spreken. Maar het wonderlijk geheim dat verklaard ligt in het hart en in het leven van de ware kerke Gods, dat is dit, dat toch hun ziel betrekking heeft gekregen op het eeuwige, en op de eeuwigheid. Bij al de vrezen die gedurig hun hart en ziel vervullen. En in het bijzonder als God Zijn volk tot meer klaarheid en tot meer opening en licht gaat brengen, dan wordt vanzelf in hun hart de hoop verwakkerd en verlevendigd, op hetgeen God Zelf hun beloofd en toegezegd heeft.

Zoals we daar een ogenblik over wensen te handelen uit Hebréeën 11, en daarvan het 10e vers, het eerste gedeelte, waar Gods woord aldus luidt:

Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is.

Tot dusverre.

We hebben de vorige week gehoord over het geloofsleven van Abraham, dat hij een inwoner geweest is in het land der belofte, als in een vreemd land. En dat hij in tabernakelen gewoond heeft met Izak en Jakob, die mede-erfgenamen waren van dezelfde belofte.

Nu wens ik iets te zeggen met de hulpe Gods over de GELOOFSVERWACHTING VAN ABRAHAM

1. Die verwachting, die God Zelf in zijn hart had gewerkt.
2. Die verwachting, die in zijn heerlijkheid ons wordt ontdekt.
3. Die verwachting, die in zijn waarborg ons verklaard wordt.

1. Die verwachting, die God Zelf in zijn hart had gewerkt.

De geloofsverwachting van Abraham. Het is werkelijk een raadsel hoe sommige bijbelverklaarders, de verwachting van Abraham hebben kunnen vastknopen aan het aardse Kanaän, en aan het aardse leven. Want het karakter van het zaligmakend geloof, dat is niet dat het zich vastklemt en dat het zich grondt op hetgeen wat vergaat en wat aan de vergankelijkheid onderworpen is. Het zaligmakend geloof is gegrond in Christus Die voor de ganse kerk de *Hoop der heerlijkheid* is.

Wanneer we dan ook lezen in onze tekst: *Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft.* Dan hebben we hier te denken aan de verwachting van Abraham, die zich uitstreckte tot een beter en tot een ander vaderland als wat hem beloofd was met betrekking tot het aardse Kanaän. Het is inwendig de eigenschap van het ware leven Gods, dat zodra God komt werken in het hart van een zondaar, dat de dingen van de tijd en van de wereld voor een mens wegvallen. Abraham een rijke herdersvorst, die zag de weg voor zich geopend dat hij steden kon bouwen, dat hij burgerrecht verkrijgen kon hier op de wereld. Dat hij een groot en voornaam mens zou worden geacht en geëerd en geprezen door de groten der wereld. Maar niets van dat alles heeft Abraham in zijn leven begeerd. Dat was ook onmogelijk want God had in zijn hart een andere verwachting gewerkt. Een verwachting die zich uitstrekt, niet tot het tijdelijke en vergankelijke leven, *maar tot die stad die fundamenten heeft.* God snijdt in het leven van dat volk de verwachting die ze hebben van de wereld geheel en al af. David zegt in Psalm 39:8 *En nu, wat verwacht ik, o Heere? Mijn hoop die is op U.*

En zodra God werkt in het hart van een zondaar dan valt de hele wereld ten enenmale weg. En wanneer God met Zijn volk doorgetrokken is en ze een grond voor hun ziel hebben leren kennen in een Drie-enig God, dan is het de taal van hun hart:

*Weg wereld, weg schatten,
Gij kunt niet bevatten;
Hoe rijk ik wel ben,
Ik heb alles verloren;
Maar Jezus verkoren,
Wiens eigen ik ben.*

En zelfs in de bekommering van Gods volk, dan is er niet één die begeert om hier altijd op de wereld te blijven. Hun genegenheden en verlangens gaan naar wat anders uit dan naar de dingen van de wereld. Dan komt in hun hart zoals David zingt in Psalm 42:1,

*Als een hert gejaagd, o Heere,
Dat verse water begeert,*

*Alzo dorst mijn ziel ook zere
Naar U, mijn God hoog geëerd.* (Datheen)

Er komt in de waarachtige bekering een verbintenis tussen de hemel en de aarde. En ook een verbintenis tussen de aarde en de hemel. Jakob zag die ladder, die verbinding had tussen de hemel en de aarde, en de aarde met de hemel. En die ladder zag, zoals je weet op niemand anders, dan op de Heere Jezus Christus. Het is waar, Gods volk bestaat uit twee delen. Ze bestaan uit vlees en geest. En ons vlees dat onderwerpt zich der wet Gods niet, en het kan ook niet. Dat vlees begeert niet om God te vrezen, en God te dienen, en in Zijn wegen te wandelen. Maar het leven dat God zelf gewerkt heeft, dat krijgt bij tijden en ogenblikken in hun leven toch de overhand. En het is een bijzondere verbondsbelofte, die de Heere aan Zijn kinderen gegeven heeft, (het is wel hard om het als een belofte te aanvaarden) maar toch, het is een Goddelijke belofte voor dat volk, waar de Heere zegt in Hosea 2:5 *Ik zal Uw weg met doornen betuinen, en Ik zal een heiningmuur maken, dat zij haar paden niet zal vinden.*

Je zou zeggen als nu God een mens met alles tegenkomt, kunt u dat als een belofte aanschouwen? Ja, dat is een belofte opdat we ons maar niet te vast *in* de wereld en *aan* de wereld zullen verbinden. En opdat ons oog en hart maar gericht zou zijn op God als het Allerhoogste Goed, om Hem te zoeken met ingespannen krachten.

Het is een verwachting die God Zelf, zoals eenmaal ook bij Abraham, en bij al Zijn volk in hun hart gewerkt heeft. Natuurlijk er komt tegen die verwachting alles op. En inzonderheid, misschien hebt u er wel eens op gelet, het geloof van Noach dat is beproefd, maar het geloof van Abraham dat werd veel dieper beproefd, dan dat van Noach. Er kwam een vloed die de hele wereld zou overstromen. Maar Noach kreeg tegelijk het bevel om een ark te gaan bouwen, en straks is hij met heel zijn gezin in die ark opgenomen. En de ark was een zichtbaar bewijs en waarteken van hem en zijn huisgezin ter behoudenis. Dat was iets dat Noach voor zijn ogen had, ook toen hij daar dobberde op de golven en op de grote wateren.

2. Die verwachting, die in zijn heerlijkheid ons wordt ontdekt.

Maar nu staat er van Abraham: *dat hij verwachtte de stad die fundamenten heeft, Welker Kunstenaar en Bouwmeester God is.* Wij spreken van de wolkenhemel, van de sterrenhemel, en van de derde hemel, van de Hemel der hemelen. Kunnen wij nu in die hemel inblikken? Ik heb u straks Openbaring 21 voorgelezen, dat is iets dat nu voor ons mensen boven ons verstand, en boven onze gedachten gaat, al de heerlijkheid van die hemelstad ons beschreven. En ik zal er niet zoveel van zeggen, want de macht van de hel in de aanvallen en beroeringen van Gods volk zijn hier in dit leven zo ontzaggelijk groot en veel. Wanneer ik van deze preekstoel u zou moeten vertellen wat een aanvallen dat er gedaan worden soms in de harten van Gods kinderen, op de eeuwigheid, op de hemel en op de hel. Om ons aan het twijfelen te brengen, en ons zo te doen schudden en slingeren op de wereld, dat we met Pilatus gaan zeggen: *wat is waarheid?* O, vanzelf er zijn wel eens ogenblikken in het leven van dat volk, dat ze hun hoofden wel eens op mogen steken, en met David mogen zeggen in Psalm 3:2:

*Gij heft mijn hoofd omhoog,
En doet m' Uw gunst aanschouwen.*

Wanneer God Zijn volk het geloof doet beoefenen, dan is er in dat geloof geen twijfel. Dan zien ze door dat geloof overal doorheen. Ze klemmen zich vast zegt de Apostel in Hebreëen 11:27: *Want hij hield zich vast, als ziende den Onzienlijke.* Maar Gods kinderen, die hebben ellende waar de wereld nooit een ellende mee heeft. De wereld

gaat hun weg en pad als *in een beeld* daarheen. Ze hebben geen strijd en worden met andere mensen niet gemoeid en hebben geen banden tot hun dood. Maar bij Gods volk zijn de bestrijders er alle morgen. En het is zelfs niet om te geloven mensen, maar als we over een tekst zullen gaan preken zoals deze, dan komt het er in het bijzonder wel opaan, om te smeken:

Twist met mijn twisters, Hemelheer;

Ga mijn bestrijd'ren toch te keer. (Psalm 35: 1)

Want om te geloven dat er een hemel en een hel is, en om te geloven dat er een God is, dat is maar geen zaak van ons verstand mensen, maar dat zal praktijk in ons hart moeten worden. En dat zal God Zelf door Zijn Geest in ons hart moeten werken, Want er is in ons geen kracht tegen deze grote menigte die tegen ons opkomt. Ge zoudt er werkelijk van verslagen staan, als u eens een kind van God hoorde meedelen, wat er hier in het hart inwendig afspeelt. Wat een strijd dat ze menigmaal in hun ziel hebben ook in betrekking op de verwachting die God in hun ziel heeft gegeven.

Ik heb in mijn leven wel eens onverschillige mensen (zo zal ik ze maar noemen) die eigenlijk over God en Zijn gebod zich niet bekommerden, wel eens horen zeggen als het over dood en eeuwigheid ging: *er is nog nooit een mens teruggekomen*. Ja, dat zeggen ze van binnen ook. Er is nog nooit een mens teruggekomen. Er zijn zoveel dingen die we vergeten moesten, maar die we niet vergeten. En woorden soms die de duivel onder de toelating gebruikt om onze ziel te beroeren en te benauwen, werkelijk! En als er dan een ánder is die zegt: *dood is dood*, dan is dat hetzelfde als vanbinnen, geliefden. Soms dan wordt ons gehele leven zomaar een bespottung, werkelijk! En als God zelf er bij Zijn volk niet aan te pas kwam en ze tegenover al die aanvallen en bestrijdingen niet ondersteunde, ze waren al lang in hun druk vergaan, werkelijk! Hier in de kerk zelfs. Ge zult zeggen dat is een afgezonderd plaatsje daar men s' zondags samenkomt? Ja maar die deuren staan net zo wijd open voor de duivel als voor de mensen. En als gij uzelf nu eens neerzet in die bank, rechts en links, voor en achter, dan zijt ge door de duivel zomaar omringd. Want werkelijk, als elk mens die dan niet slaapt, en nog een beetje attentie bij de waarheid mag hebben eens op zou schrijven wat er allemaal ingeworpen wordt van binnen. Wat ze allemaal van binnen gaan vertellen soms ook ten opzichte van de eeuwigheid, *en van die stad die fundamenten heeft*.

Want ge moet denken het geloof dat is een wonderlijk iets. Het geloof dat is: *ja en amen zeggen op hetgeen God in Zijn woord geopenbaard heeft*. En het geloof, ja, dat heeft een wonderlijke eigenschap. Het geloof, als het in oefening en werking is, dan redeneert het niet, maar als het geloof niet in zijn oefening is, dan redeneren we. En dan gaan we met de oude Zacharia zeggen: *Waarbij zal ik dat weten?* (Lukas 1:18) Dan gaan we vragen: *hoe zal dat zijn?* Dan wil ik voor mijn ogen wat aanschouwen. Want werkelijk, in het paradijs geliefden, daar is een mens de duivel toegefallen. En wel zó, dat hij zich voor honderd procent in zijn klauwen heeft overgegeven. En als u nu in de kerk zit, zelfs op de preekstoel komt; dan laat hij je nog niet met rust. Ik heb in mijn leven wel eens over het Godsbestaan moeten preken en dat ze anderhalf uur in mijn hart zeiden, *dat er geen God bestond*. Dat ik geen raad wist om er tegenin te komen, en dat ik het verliezen moest en als een godloochenaar de preekstoel af moest. Als een godloochenaar, werkelijk! Want de kerk zingt in Psalm 3:4: (Datheen)

*Gij, HEER', alleen, Gij zijt
Verwinnaar in den strijd,
En geeft Uw volk den zegen.*

En al wat de wereld zegt, en al wat de filosofen je vertellen, en al wat de geleerde wereld naar voren brengt; och, geliefden daar komen ze hier van binnen ook allemaal mee aandragen. Het is zomaar een opengebroken stad hier in het hart, zonder muur. En geen wapens om er ons tegen te verweren. Het is God alleen, Die ons maar sterken kan in de geestelijke strijd en Die ons hart kan verlevendigen om te geloven wat God ons in Zijn woord verklaard heeft.

Er staat van Abraham: *Hij verwachtte de stad die fundamenten heeft*. En dat had God in Zijn hart gewerkt, en het was gegrond in de Goddelijke beloften. En die verwachting was ook de kracht van zijn geestelijk leven. De Goddelijke beloften zijn in *Christus ja en amen* Gode tot heerlijkheid. En de Heere Jezus zegt tegen Zijn discipelen in Johannes 14:1-3: *Uw hart worde niet ontroerd, gijlieden geloofd in God, gelooft ook in Mij. In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen; anderszins zo zou Ik het u gezegd hebben; Ik ga heen om u plaats te bereiden. En zo wanneer Ik heen zal gegaan zijn en u plaats zal bereid hebben, zo kom Ik weder en zal u tot Mij nemen, opdat gij ook zijn moogt waar Ik ben*. En in die tekst wordt tegen die discipelen gezegd wat ze gekregen hadden, maar ook wat ze misten. Het geloof in God dat hadden ze in de wedergeboorte gekregen, maar nu in de doorleiding moesten ze ook geloof krijgen in de Heere Jezus Christus. Daarom vroeg de Heere Jezus telkens aan Petrus: *wie zegt gij dat Ik ben?* En toen als de eerste van de Apostelen zegt hij in Mattheüs 16:16: *Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods*. En dan zegt de Heere Jezus in vers 17: *Want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is*.

Want hij verwachtte de stad die fundamenten heeft. God had het beloofd aan Abraham. God had hem veel meer beloofd, oneindig veel meer dan dat aardse Kanaän O, dat was wel een land vloeiende van melk en honing, dat land Kanaan was wel een wonderlijk land. Maar het is hier het land der ruste voor dat volk niet. Welke plaats dat ze op aarde ook mogen innemen, het geeft geen voldoening. Het geeft geen rust voor hun vermoeide ziel, het is hier alles maar ledig en onvolkomen. *Maar Abraham verwachtte de stad die fundamenten heeft*. Op die stad was zijn verwachting gericht, geliefden. En nu heeft die man zijn leven lang niet anders gedaan als verhuisd. Zo maar van de ene plaats gezworven naar de andere. En u weet wel wat er nog voorgevallen is ook op verschillende plaatsen met hem. Hij was wel de vader der gelovigen, maar hij is ook de vader van *ongelovigen* geworden. En voor een klein windje, voor het ritselen van een blad ging hij ook nog vallen.

Maar die Abraham heeft het nooit op de wereld kunnen vinden, hij heeft er ook geen zin in gehad om het hier te vinden. En Gods volk wat het nieuwe leven betreft, die hebben ook geen begeerte om het hier te vinden. Ze zijn bij ogenblikken verblijd dat het hier op de wereld niet altijd zal duren. O, dan zijn ze wel eens verblijd, dat er eenmaal een einde aan zal komen. Al is de meeste tijd hun hart vol angst en zorgen, en dat ze van binnen zeggen: *wat zal het einde wezen, en hoe zal het nog vallen?* Maar als ze nu toch hier altijd en eeuwig zouden moeten blijven.... Want och, wat is het leven, mensen? Vol van wederwaardigheden en het is vol van strijd en vol van teleurstellingen en onrust. En men zal het op de wereld nooit en nooit vinden. En als het ene voorbij is, dan staat het andere weer voor de deur. En de grootste teleurstelling is met zichzelf.

In het eerst van zijn leven kan hij dat heel niet bekijken. Want dan denkt hij van kracht tot kracht, en van deugd tot deugd voor te gaan, en dan zó voor God in Sion te verschijnen. Maar dat er nog zoveel in zijn leven naar voren zal komen, dat hij moet zeggen: *O, Heere nu is er zelfs geen begeerte meer om U te zoeken, er is zelfs geen*

uitgang in mijn hart naar U. En dan dat zelfde volk dat in hun leven zo menigmaal betuigd heeft: hartelijk zal ik U liefhebben, Heere mijn Sterkte. En dat het nu zo laag afloopt dat ze soms moeten zeggen: Heere als nu straks de dood komt zal er dan nog wat over wezen? Of zal alles weggevallen en weggezonden zijn?

*Abraham verwachtte de stad die fundamenten heeft. God heeft Zijn volk zoveel ellende en ballast Zijn volk met zoveel wederwaardigheden, dat ze maar gedurig naar God uitgedreven worden. En dat ze hier niet kunnen vinden wat ze zoeken. En dat ze gedurig bij God terecht moeten komen. Zó goed is God nog voor Zijn volk. Het worden allemaal zwervers hier. De één valt weg, en de andere valt weg, en zelf vallen ze helemaal weg. En er blijft totaal niets over geliefden, als Psalm 51:1: *Genâ, o God, genâ, hoor mijn gebed.* Dat is nu ál wat er overblijft. En als er nu geen biddende Hogepriester in de hemel was, en als het nu geen wáár was, wat er in dat lieve versje van Psalm 103:7 staat:*

*Geen vader sloeg, met groter mededogen,
Op teder kroost ooit Zijn ontfermend' ogen,
Dan Israels HEER' op ieder, die Hem vreest.*

Och, ze zouden God vergeten, en ze zouden nooit meer aan God denken mensen; nooit meer. En aan geen dood en eeuwigheid meer denken, als God het Zelf niet levendig hield, werkelijk! Maar dan wordt het ook waar, *dat Hij Die in u een goed werk begonnen heeft, dat voleindigen zal tot op den dag van Jezus Christus.* (Filippenzen 1:6) En nu hier in ons leven, God breekt alles zo maar af: uw lichaam wordt afgebroken, uw verstand wordt afgebroken, en heel uw leven wordt afgebroken, ja er blijft niets van over. Maar: *hij verwachtte de stad die fundamenten heeft.*

De stad die fundamenten heeft. En wat zijn nu de fundamenten van die hemelse stad, van die hemelstad die God voor Zijn volk bereid heeft? En waar God eenmaal Zijn volk in op zal nemen voor eeuwig? Wat is nu dat fundament? Dat ik bekeerd ben? Dat ik zoveel ervaringen heb? Dat ik zulk een goed christen ben? Och nee, mensen!

- Maar het fundament dat ligt in de eeuwige raad en *in het eeuwig voornemen Gods*, geliefden! Daar ligt het fundament. Psalm 89:1:

*Ik weet, hoe 't vast gebouw van Uwe gunstbewijzen,
Naar Uw gemaakt bestek, in eeuwigheid zal rijzen;
Zo min de hemel ooit uit zijnen stand zal wijken,
Zo min zal Uwe trouw ooit wank'len of bezwijken.*

- Het fundament ligt in de eeuwige en *onveranderlijke wil* van een Drie-enig God, Vader, Zoon, en Heilige Geest.
- Weet ge nog een ander fundament? Dat ik zo geschreid heb in mijn leven? Dat ik zo hartelijk voor God ben ingevallen? O, nee! Er is nog een ander fundament. Dat is het *eeuwig verbond*. Psalm 87:1:

*Zijn grondslag, Zijn onwrik'bre vastigheden
Heeft God gelegd op bergen, Hem gewijd.*

David, toen die man ging sterven getuigt in 2 Samuël 23: 5: *Hoewel mijn huis alzo niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wèl geordineerd en bewaard is; voorzeker is daarin al mijn heil en alle lust, hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten.* Er was van ons nog geen gedachte mensen, maar toen was de Zoon met de Vader al aan het onderhandelen om een weg uit te denken met opluistering van Zijn deugden. Om Zijn liefde aan hellewichten te openbaren, te verklaren, en te bevestigen, om ze een plaats in die stad te geven. En de Vader is

overeengekomen met de Zoon. En de Zoon heeft een contract met de Vader gemaakt. En met een eed is het bevestigd, en het is onmogelijk dat God liegen kan.

- *Een stad die fundamenten heeft.* Och, zou u nog meer fundamenten weten dan de eeuwige raad en het eeuwige verbond? O ja, *het volbrachte Borgwerk* van de Heere Jezus Christus, Die betuigd heeft in Johannes 17:4: *Ik heb U verheerlijkt op de aarde; Ik heb voleindigd het werk, dat Gij Mij gegeven hebt om te doen.* Wij hebben niets gedaan dan ellende teweeggebracht. Maar Zijn werk is volkomen.
- Zou u nog een ander fundament weten? Ja, ik weet nog een ander fundament: *Verzégeld geworden met den Heilige Geest der belofte, Die het Onderpand is van onze erfenis, tot de verkregen verlossing, tot prijs Zijner heerlijkheid.* Dus een Drie-enig God, Dát is het fundament.

Een stad die fundamenten heeft. En mensen, al bent u nu zuiver van God bekeerd, en al kunt u met Paulus en Manasse het plaatsje aanwijzen waar God u te sterk geworden is en geen leed dat ooit uit uw geheugen zal kunnen wissen. En kunt u de plaats aanwijzen, waar ge in de vierschaar gerechtvaardigd zijt. En al is met medeweten voor uzelf God, uw God geworden; en dat is wat, dat u *God* in uw leven terug gekregen hebt!

*Want deze God is onze God;
Hij is ons Deel, ons zalig Lot,
Door tijd nog eeuwigheid te scheiden;
Ter dood toe zal Hij ons geleiden.* (Psalm 48: 6)

Maar in dat heiligdom kan de duivel nog indringen, daar kan de duivel indringen. Hij kan zelfs gaan spotten hier met al wat er in ons leven gepasseerd is. Hij kan onder de toelating zoveel stof er over werpen, dat in de stand van ons leven er zulk een ellende en donkerheid is, dat onze staat voor de eeuwigheid bedekt ligt. En dat we aan alles gaan wanhopen, aan alles.

Maar nu, dát Fundament, dat ligt boven zijn bereik, geliefden. Daar kan de duivel niet bijkomen.

*De booswicht zal 't geweld nooit tegen hem gelukken,
Noch in- nog uitlands vorst zijn zetel onderdrukken.* Psalm 89:10.

De grondslag in de liefde des Vaders, de verlossing des Zoons, en in de gemeenschap des Heilige Geestes. Naar ons steekt de duivel zijn vingers nog uit. Maar naar God de Vader, de Zoon, en de Heilige Geest daar kan hij zijn vingers niet meer naar uitsteken. Dat zal hij wel laten. En de grondslag van de kerk, de fundamenten van Sion liggen boven het bereik van alle machten van de hel. En de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen, Mattheüs 16:18. *Evenwel het vaste fundament Gods staat, hebbende dit zegel: De Heere kent degenen die Zijne zijn,* 2 Timótheüs 2:19.

3. Die verwachting, die in zijn waarborg ons verklaard wordt.

De stad die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Hij is de Architect geliefden! En Hij heeft van eeuwigheid het bestek gemaakt. *Jeruzalem zal dorpsgewijze bewoond worden vanwege de veelheid der mensen en der beesten, die in het midden derzelve wezen zal,* Zacharia 2:4.

*De Filistijn, de Tyriër, de Moren
Zijn binnen u, o Godsstad, voortgebracht;
Van Sion zal het blijde nageslacht
Haast zeggen: "Deez' en die is daar geboren."* (Psalm 87: 3)

En het wordt aan ons niet gevraagd of we er zin in hebben mensen, want dan werd er niet één bekeerd. Maar zoals we al zo vaak gezegd hebben: God stapt zo maar in bij dat

volk, en dan zegt Hij: *Ik wil en zij zullen*. Want Hij komt uw wil te buigen en de vijandschap te breken. En Hij komt uw ziel in te winnen en te overwinnen voor dat Koninkrijk.

De stad die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. En och, dat fundament dat is Christus en Die gekruisigd. En nu gaat Hij al Zijn volk als geestelijke stenen op dat fundament leggen en bouwen. Als de Tempel te Jeruzalem gebouwd werd mensen, toen is er geen hamerslag bij gehoord. Want Hiram had een verbond met Salomo. En in dat andere land werd alles klaar gemaakt en met schepen naar Jeruzalem vervoerd. Geen hamerslag werd er gehoord. En als God Zijn volk bekeert, hoort u ook geen hamerslag, o nee geliefden. Psalm 68:11 Datheen zegt:

*Het is Góð, die in stukken breekt
Den kop, ja in de grond versteekt
't Getal onzer vijanden.*

Hij komt ze door inwinnende en overwinnende genade te overwinnen, en ze liggen daar voor Zijn voeten.

*Ja, elk der vorsten zal zich buigen,
En vallen voor Hem neer;
Al 't heidendom Zijn lof getuigen,
Dienstvaardig tot Zijn eer.* (Psalm 72: 6)

En nu, die stad zal vol worden! O ja. De Heere Jezus heeft eens een gelijkenis uitgesproken in Lukas 14:15-24. Zijn knechten moesten uitgaan om te nodigen. Maar die mensen hadden geen zin. Maar dan zegt Hij in vers 22-23: *en nog is er plaats*. En dwing hen in te komen, opdat mijn huis vol worde.

Er is vandaag ook nog plaats. Ge kunt er nog bij geliefden, u kunt er nog bij. En de deuren van die stad zijn zo wijd, de grootste en snoodste der zondaren kan er door. O ja, er is nog gelegenheid om bekeerd te worden. Als er hier soms een tussen zit die wijs gemaakt wordt van binnen: *u kunt niet meer bekeerd worden!* Zeg dan maar: *duivel dat zegt God niet*. Maar dat Hij geen lust heeft in de dood der goddelozen, maar daarin dat de goddeloze zich bekere en leve.

En de deur is nog niet op het nachtslot geliefden! *Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven*, Mattheüs 11:28. Er is voor de Heere niets te wonderlijk. En het is zo eenvoudig, het is zo eenvoudig.

*Wie Hem need'rig valt te voet,
Zal van Hem Zijn wegen leren.* (Psalm 25: 4)

O, wat een eeuwig wonder, wat een eeuwig wonder! *De stad die fundamenten heeft*.

*God zal ze zelf bevestigen en schragen,
En op Zijn rol, waar Hij de volken schrijft,
Hen tellen, als in Isrel ingelijfd,
En doen de naam van Sions kind'ren dragen.* (Psalm 87: 4)

En zoals we thans nog zingen uit Psalm 130:3:

*Ik blijf den HEER verwachten;
Mijn ziel wacht ongestoord;
Ik hoop, in al mijn klachten,
Op Zijn onfeilbaar woord;
Mijn ziel, vol angst en zorgen,
Wacht sterker op den HEER,*

*Dan wachters op den morgen;
Den morgen, ach, wanneer?*

Toepassing

En geliefden, dat Abraham verwachtte de stad die fundamenten heeft, dat was de oorzaak waarom hij van de ene plaats naar de andere ging en dat hij in tenten gewoond heeft, zijn leven lang. Dat hij het nooit op de wereld heeft kunnen vinden. Maar die verwachting die God in zijn hart gewerkt had, en die hem ondersteunde in al zijn druk, en tegenheden, dat God een stad voor hem bereid had; welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Hij zag uit naar wat God hem beloofd had. En nu zou de dag straks aanbreken, (hij heeft wel lang moeten wachten 175 jaar oud geworden), maar o de tijd is toch gekomen dat God hem in heerlijkheid opgenomen heeft. Toen hij stierf, was er tussen God en zijn ziel niets meer. De weg was effen en vlak, hij kon God ontmoeten. En toen bij dat ingaan in die stad, daar heeft hij mogen ondervinden:

*Maar 't vrome volk, in U verheugd,
Zal huppelen van zielevreugd,
Daar zij hun wens verkrijgen;
Hun blijdschap zal dan, onbepaald,
Door 't licht, dat van Zijn aanzicht straalt,
Ten hoogsten toppunt stijgen. (Psalm 68: 2)*

Nu we gaan eindigen. Maar och geliefden, het is de vraag maar: *verwachten we ook de stad die fundamenten heeft?* Of loopt u zomaar te zwerven? Och, zijn er hier nog zielen die zeggen: *Gij weet, o God, hoe 'k zwerven moet op aard'?*

Maar als ge uw leven nog hebt op de wereld mensen dan staat het er nog treurig bij. O wat zal het einde straks verschrikkelijk zijn om met de wereld straks voor eeuwig om te komen. Want de gedaante dezer wereld gaat voorbij. O, jong en oud: Zoekt den HEERE, terwijl Hij te vinden is; roept Hem aan, terwijl Hij nabij is. (Jesaja 55:6) Voor de wereld is er geen toekomst, dan om straks eeuwig weg te zinken in de buitenste duisternis waar weinig is en knersing der tanden.

Zit er nog een volk in ons midden dat het in en bij de wereld niet kan vinden, en bij Gods volk zich niet durven voegen? Die zomaar tussen hemel en aarde hangen. Die soms moeten zeggen: *o, God aan de wereld heb ik niets, en aan God heb ik ook niets, en aan mijzelf heb ik niets, dan ellende.* O zitten er hier nog die soms wel eens een ogenblik om God verlegen zijn? Die wel eens zeggen: 'O God kom er toch eens aan te pas. O God, breekt toch mijn banden eens, geef mij toch eens een grondslag. O, spreek toch eens tot mijn ziel:

*Vertroost mijn ziel in haar gewezen,
En zeg haar: „'k Ben uw heil alleen". (Psalm 35:1)*

Dat de Heere Zich nog erbarmen mocht ook in deze dag, over dat bedrukte en beproefde, dat geplaagde volk. Maar het mocht uw ziel geschonken worden om die verwachting in uw hart te ontvangen met licht en klaarheid, en dat ge geloven mocht dat God eenmaal de poorten van die stad zal openen waar Hij alle uitverkorenen zal vergaderen. God mocht Zijn volk er meer betrekking op geven en om het zat te worden op de wereld, en om er zichzelf niet in te wortelen. Om meer en meer te verlangen om met hun woonstede die uit de hemel is overkleed te worden. Daar zal geen nacht meer zijn, geen tranen, geen druk, geen zonde of scheiding. Maar eeuwig verenigd met al de verlost, rondom de troon Gods en het Lam. In de stad die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is. Amen.

Dankgebed.

Slotzang Psalm 48:5 en 6

*Dat Sions berg weergalm' van vreugd;
Laat Juda's dochters zijn verheugd;
Wijl Gij haar vijand sloegt in 't strijden.
Gaat Sion rond aan alle zijden;
Telt al de vestingwerken
En torens, die 't versterken;
Ja, ziet met een oplettend oog,
Paleizen steig'ren hemelhoog,
En stout verduren al 't geweld,
Opdat gij 't aan uw kroost vertelt.*

*Want deze God is onze God;
Hij is ons Deel, ons zalig Lot,
Door tijd noch eeuwigheid te scheiden;
Ter dood toe zal Hij ons geleiden.*

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

*De genade van onze Heere Jezus Christus,
de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes
zij met u allen. Amen.*

9. Een wenende Johannes

Grand Rapids middagdienst 5 juli 1971

Ps. 119: 62

Lezen: Openbaring 5

Ps. 68: 15, 16

Ps. 141: 9

Ps. 68:17

Wat wij u uit God Woord wensen voor te lezen, kunt u opgetekend vinden in de Openbaring van Johannes en daarvan het 5^e hoofdstuk.

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

***Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken
en vermenigvuldigd van God den Vader
en Christus Jezus den HEERE,
in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.***

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.

GEBED

Geliefden.

Wij lezen in het laatste van Handelingen 8, de historie van de kamerling van Candacé. Die man was door God uit zijn land vertrokken. Die is gereisd naar Jeruzalem met de hoop en in de verwachting dat hij daar zou vinden de vervulling van zijn hart, en van zijn leven. Maar dat verblijf in Jeruzalem, dat is voor die man een grote teleurstelling geworden. Het enige dat hij daar gevonden heeft dat was de boekrol van de profeet Jesaja. Hij is tenslotte, ten einde raad weer terug gekeerd naar zijn land. Maar eerst terechtgekomen, zoals de waarheid zegt, op de weg naar Gaza, die woest was. En toen heeft God Filippus gezonden, opdat hij zich bij die wagen voegen zou. En toen Filippus bij die wagen kwam, toen hoorde hij dat die man las uit de profeet Jesaja. Die man heeft overluide gelezen, zodat een ieder het horen kon. Toch heeft die man niet verstaan wat hij las. Het was voor die man een open vraag of de profeet dat nu zei van zichzelf, of van een ander. Vanzelf het was opmerkelijk dat die man las. En dan lezen, hetgeen dat hij eigenlijk niet verstond. Wanneer wij een boek ter hand nemen waar we de inhoud niet van verstaan, dan leggen we dat boek spoedig neer, vanzelf. En dan, wanneer andere mensen zouden zeggen: *waarom leg je dat nu neer?* Dan zouden we ten antwoord geven, eenvoudig: *omdat ik het niet verstaan kan.*

Maar dat was bij die man anders. Die man kon er geen verklaring van geven. En toch bleef hij maar door lezen. En toen was het een uitkomst dat Filippus zei: *verstaat gij ook hetgeen gij leest?* En toen heeft die man niet gezegd: *ik versta het en ik begrijp het.* Neen, maar die man zei: *Hoe zou ik het verstaan als er niet iemand is die me onderwijst?* Ja, en ge weet Filippus is op de wagen geklommen.

Daar zat een witte naast een zwarte. Die hebben niet veel ruzie gehad met elkander, die mensen, dat kun je wel geloven. Want die zwarte heeft over geen ras gedacht, o nee. Die

man die schreeuwde van binnen of er nog een weg was dat hij de welverdiende straf ontgaan kon om wederom tot genade te komen. Die man die wist geen weg. En als wij geen weg weten, dan weet God nog een weg voor ons.

*Als mij geen hulp of uitkomst bleek,
Wanneer mijn geest in mij bezweek.
En overstelpt was door ellend',
Hebt Gij, o Heer', mijn pas gekend.* Psalm 142: 2

We wensen vanmiddag met de hulpe Gods, daar iets over te zeggen. Onze tekst die is in Openbaringen 5, het 4e en 5e vers. Waar Gods woord aldus luidt:

En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was, om dat boek te openen, en te lezen, noch het zelve in te zien. En een van de ouderlingen zeide tot mij: ween niet; zie, de Leeuw, Die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen, om het boek te openen, en zijn zeven zegelen open te breken.

Tot dusver.

Wij hebben hier: EEN WENENDE JOHANNES, EN EEN OUDERLING DIE ZIJN ZIEL VERTROOST.

Er zijn in het eerste deel van dit hoofdstuk, drie zaken verklaard. En dat is:

- Ten eerste: de uitverkorenen en hun toebrenging.
- Ten tweede: de noodzakelijkheid van een Middelaar voor de uitverkorenen.
- Ten derde: de ontdekking van Christus als Trooster door Zijn overwinning.

Ten eerste: de uitverkorenen en hun toebrenging.

Johannes was verbannen naar het eiland Patmos. Dat eiland Patmos dat is wel eens genoemd: *een duivels oord*. Dat eiland dat was bijna onbewoond. Het schijnt dat er maar enkele mensen gewoond hebben. Het was een land vol van rotsen. Het was uitwendig een onherbergzaam oord. En daar is nu, onder de toelating, Johannes verbannen. Verbannen opdat hij van geen nut voor Gods kerk meer zijn zou. Met andere woorden: opdat die man onschadelijk gemaakt zou worden. Waar hij zoveel jaren reeds in het midden van Gods kerk tot een zegen was geweest. Daar, op dat eiland Patmos kon Johannes niet preken. En vanzelf daartoe was hij geroepen, en dat was zijn lust en leven. Dus voor die man een grote beproeving. Maar aan de andere kant, wat een wonderlijke voorzienigheid Gods ten opzichte van Johannes en ten opzichte van de kerk. Want die man heeft daar op dat eiland Patmos, Goddelijke openbaringen gekregen voor de kerke Gods. En die is vermaand geworden, en die is opgewekt geworden om al wat God hem geopenbaard heeft, te gaan beschrijven. Wat we allemaal nog terugvinden vandaag aan de dag in de Openbaring aan Johannes. Dus de duivel heeft zijn doel niet bereikt. En het is voor Gods kerk in deze dag nog een oorzaak van grote blijdschap dat Johannes op Patmos geweest is.

In ons teksthoofdstuk heeft Johannes gezien in de rechterhand Desgenen Die op de troon zat, een boek, geschreven van binnen en van buiten. En verzegeld niet met één zegel, maar met zeven zegelen. Wanneer hier gesproken wordt van een boek, dan hebben we vanzelf naar de taal en betekenis van de Bijbel in die dagen te denken aan een rol. En aan verschillende vellen waarop geschreven was aan de voorkant en aan de achterkant. En nu was elk van die vellen verzegeld met een zegel. Daar waren dus zeven vellen en zeven zegelen. Maar vanzelf nu was er niemand die dat boek kon openen en de zeven zegelen kon openbreken. Er was een sterke engel uitroepende staat er, met een

grote stem: *Wie is waardig het boek te openen en zijn zegelen open te breken?* Een sterke engel, met een grote stem. Dat wil zeggen, die stem van die engel moest zo sterk zijn dat hij gehoord werd in de hemel. Dat hij gehoord werd op de aarde. Maar dat het ook gehoord werd in de hel. Want er staat: *En niemand in den hemel, noch op de aarde, kon het boek openen noch hetzelfde inzien.* Dus het gaat hier over: de hemel, over de aarde en over de hel. In de hemel zijn de engelen. Op de aarde zijn de mensen. En in de hel zijn de duivelen.

Die engel heeft geroepen met een *grote* stem. Met andere woorden: om de gelegenheid te openen, dat er in de hemel of op de aarde of in de hel, dat er toch ergens iemand zou gevonden worden; die dat boek zal nemen uit de rechterhand van Hem die op de troon zat. Dus uit de rechterhand van die gezegende Heere Jezus Christus. En dat Hij de zegelen zou verbreken. Om dan in te zien in de inhoud, en om dan de inhoud bekend te maken.

Nu is vanzelf de eerste vraag: *Wat was nu eigenlijk de inhoud van dat boek, dat in de hand van Christus was?*

We lezen in Gods getuigenis dat al het oordeel aan Christus is gegeven door Zijn Vader. De Vader heeft alle dingen geschapen en verordineerd, maar dan ook in verbinding met Zijn Zoon, met de Heere Jezus. En dat is ook ten opzichte van het wereldgebeuren. Maar dat is ook ten opzichte van de kerke Gods. Dat is ook ten opzichte van de volkeren der aarde. Maar dat is ook ten opzichte van de predestinatie, van de verkiezing en van de verwerping.

De zaligheid van de uitverkorenen die vloeit uit het hart des Vaders. En het is een troost, het is een grote sterkte dat er een predestinatie is. Een verkiezing en verwerping. Want als God geen mensen verkoren had van eeuwigheid dan zou er nooit, nooit iemand zalig worden, nooit. Duizenden en tienduizenden leggen de zaligheid in de hand van een mens. En van de vrije wil van de mens. Dan word het aan de mens zelf overlaten om te beslissen. De remonstranten hebben gesproken van goede werken, en van een voorgezien geloof. En dat op grond daarvan de verkiezing is gekomen. Maar vanzelf wij weten dat wel beter. En niet alleen dat we dat wel beter weten uit kracht van de geopenbaarde waarheid, maar ook ten opzichte van ons leven. Want de waarheid zegt in Romeinen 3:11-12 *Er is niemand, die verstandig is, er is niemand, die God zoekt. Allen zijn zij afgeweken, tezamen zijn zij onnut geworden.* Daar is niemand op de wereld die lust heeft om God te vrezen.

Dat we hier nog zitten mogen, dat is een gunst van God. Hoé een mens er zit, voor zijn eigen rekening. Daar zal een mens eenmaal rekenschap van af moeten leggen. Daar zijn er die door hun ouders er gebracht zijn, en uit kracht van hun consciëntie die er niet vandaan durven blijven. Want het is niet dat ze allemaal daar zulk een betrekking op hebben, en zulk een verlangen naar hebben, o nee. Daar zitten er zoveel als een Gallio die zich geen van deze dingen aantrekken. Daar zitten er zoveel die het nooit raakt. Er zitten er zoveel die het minste belang er bij hebben. En wat zal het getal gering zijn van degenen die met hun ganse hart kunnen zeggen met David, in Psalm 27:4: *Eén ding heb ik van den Heere begeerd, dat zal ik zoeken: dat ik al de dagen mijns levens mocht wonen in het huis des Heeren, om de lieflijkheid des Heeren te aanschouwen en te onderzoeken in Zijn tempel.* En degenen die dat voorrecht nu hebben, en die dat nu bezitten mogen die hebben dat niet uit zichzelf gekregen. Maar dat is door de Heilige Geest in hun harten geschonken en gegeven. In dat boek zijn al de namen van degenen die verloren gaan, en van degenen die behouden worden. Maar in dat boek - dat in de rechterhand van Christus is - staat ook verklaard de waarborg en de zekerheid van de eeuwige zaligheid van Gods kerk.

Maar vanzelf geliefden, die engel heeft geroepen met een sterke stem, *of er iemand was, waardig om dat boek te openen en om zijn zegelen open te breken*. En dan het einde van alles was dat er niemand was die het kon inzien. Zelfs Johannes kon dat boek niet nemen en de zegelen niet openbreken. Zelfs Johannes niet? En Johannes de apostel der liefde dat was een man, met grote genade van God bedeed. Johannes die éénmaal lag aan de borst van Christus, en zei: *Heere ben ik het?* Toen Christus verklaarde dat er een uit hun midden, Hem verraden zou.

En nu staat er in onze tekst: *En ik weende zeer*; ik weende zeer. Waarom zou die Johannes nu geweend hebben? Johannes heeft geweend, ten

1e, vanwege zijn onkunde.

En ten 2^e, vanwege zijn onwaardigheid.

Vanwege zijn onkunde. Johannes is teruggebracht naar de val van Adam. In de val van Adam daar is een mens God kwijtgeraakt. Daar is hij Zijn beeld kwijtgeraakt. Daar is hij al de heerlijkheid Gods verloren. In de val van Adam daar is hij een slaaf, en een dienstknecht van de duivel geworden. In de val van Adam is een mens alles verloren. De apostel Paulus zegt in Romeinen 3:23. *Want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods*. Wanneer je die tekst uitwendig leest, dan zou de vraag kunnen rijzen: *zou Johannes niet geweend hebben over de ellende waarin hij zat?* Want die man zat daar van alles verstoken. Geen vriend die hem omringde. Geen gemeente die hij kon dienen of stichten. Wat is nu een mens die alleen daar op de wereld zit. In de grootste ellende; van alles afgesneden. Uitwendig in de grootste ellende.

Maar, daar heeft Johannes niet over geweend. Daar heeft hij niet over geschreid. Daar heeft hij niet over getreurd. Maar die Johannes heeft getreurd over de val van Adam, waarin hij besloten lag. En dat hij zichzelf met alle mensen overal uitgezondigd had. Daar heeft die man bewustzijn van zijn ziel en in zijn leven gekregen. Want vanzelf de val van Adam, dat is uiteindelijk de oorzaak van al onze ellende mensen, van al onze ellende. En van nature dan beseft een mens er totaal niets van. Als nu vandaag aan de dag tegen een natuurlijk mens - let wel wat ik zeg - gezegd zou worden: *nu kun je een miljoen gulden verdienen, maar dan moet je eens een half uur gaan schreeuwen omdat je God kwijt bent. En omdat je tegen God gezondigd hebt*. Zou het kunnen? O nee, mensen, want de mens is nog harder dan die steen aan de muur.

De apostel Paulus die zegt in Romeinen 7:18: *Want ik weet, dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont*. Ga nu maar eens zoeken mensen, of er van binnen in je hart wat te vinden is.

Ik zal het maar heel kort zeggen vanmiddag. Gods volk gaat met een strop om hun hals over de wereld. Gods volk - en dat is een eigenschap van het waarachtig leven - zal in de praktijk van hun leven niet anders doen dan zichzelf veroordelen en God rechtvaardigen. Dan ken je daar wat van in je leven mensen, o al ben je er zover vanaf als van het oosten naar het westen en het noorden naar het zuiden; maar dan ken je wat in je hart en leven van dat regeltje, geschreven in Psalm 63:2 *"Och, wierd ik derwaarts weer geleid!"* Derwaarts weer geleid, naar dat ogenblikje, naar die tijd in je leven dat je de zonden betreurt hebt. En dat je over de diepte van je val geschreeuwd hebt. Dat het wel eens gebeurd is dat je ogen rood waren vanwege de smart en de droefheid. God zal je droefheid veranderen in blijdschap.

En ik weende zeer; zegt Johannes. En je moet denken mensen, die val van Adam dat is iets, dat in ons leven tot de dag van onze dood, zal terugkomen. Tot de dag van onze

dood. Daar staat geschreven in Job 26: 6b: *En geen deksel is er voor het verderf.* En dat wil zeggen, dat het gedurig in ons leven maar naar voren komt hoe diep ellendig dat we zijn. En vanzelf, de mens is zelf de oorzaak. Hij is de smid van zijn eigen ellende.

Ik zal maar één puntje noemen mensen, dan heb je al genoeg vandaag. Dat hij hier in de kerk zit en op de preekstoel staat, soms zo koud, zo dood en zo hart als een steen. Dat hij nergens bij kan komen. En al zou hij zeggen: *o God wat is het toch ellendig gesteld!* Dan zijn er wel eens tijden geweest, Psalm 84:1

*Hoe branden mijn genegenheên,
Om s' HEEREN voorhof in te treên!
Mijn ziel bezwijkt van sterk verlangen;
Mijn hart roept uit tot God, Die leeft,
En aan mijn ziel het leven geeft.*

En dan tijden mensen, dat er totaal niets te vinden is. En ik zal het nog erger zeggen, ik zal nog een beetje dieper grijpen. Er kunnen tijden in ons leven wezen mensen, of hij nu naar de hemel of naar de hel gaat, dat het hem net zo koud laat als een steen. Zo koud als een steen. David heeft in zijn leven eens een ogenblikje gehad dat hij zei, Psalm 116: *De banden des doods hadden mij omvangen, en de angsten der hel hadden mij getroffen; ik vond benauwdheid en droefenis. Maar ik riep den Naam des Heeren aan, zeggende: Och, Heere, bevrijd mijn ziel!* Dat hij niet durfde slapen omdat hij dacht, wellicht vannacht, dan snijdt God me af. En dan word ik voor Zijn rechterstoel gedagvaard. En nu ligt hij te slapen als een os. Is het de waarheid, of zijn het leugens? En het is allemaal eigen schuld, geliefden. Want een mens heeft zich vrij- en moedwillig van al die schatten en gaven beroofd. We kunnen het op geen ander steken. En we kunnen niet zeggen: die man of die vrouw! O, nee. *Wij hebben God op het hoogst misdaan.*

En nu staat er: *En ik weende zeer, dat niemand waardig gevonden was, omdat boek te openen, en te lezen, noch hetzelfde in te zien.*

- Ten 1e: ten opzichte, van mijn eigen behoudenis, en van mijn eigen zaligheid. Dat een mens niet weet of hij er bij behoort, of dat hij er bij behoort.
- Ten 2e: ten opzichte, van al de wegen Gods hier in dit leven en het einde van zijn leven. Job die zei in zijn diepe ellende, Job 19: 25-27: *Want ik weet, mijn Verlosser leeft en Hij zal de laatste over het stof opstaan; En als zij na mijn huid dit door-knaagd zullen hebben, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen; Denwelken ik voor mij aanschouwen zal, en mijn ogen zien zullen, en niet een vreemde; mijn nieren verlangen zeer in mijn schoot.* Die man was er bewust van, en toch mijn geliefden; in het 23e hoofdstuk het 3e en 4e vers dan zegt hij: *Och, of ik wist, dat ik Hem vinden zou; ik zou tot Zijn stoel komen; Ik zou het recht voor Zijn aangezicht ordentelijk voorstellen en mijn mond zou ik met verdedigingen vervullen.* Maar zelfs die man is in zulk een diepte gekomen!

Niemand werd er gevonden om dat boek te openen en te lezen, noch het in te zien. En, het *in te zien*, dat gaat veel dieper nog als het openen en het lezen. Om het eens in te zien, om het eens in zijn eigen handen te mogen krijgen. Om het eens mee te nemen, waar dat hij ook zwerft en doolt op de aarde. Dat het zijn eigendom eens wordt, dat hij er over beschikken kan. *Maar er was niemand waardig*, staat er. Al de engelen hebben gezwegen. Niemand op de wereld heeft zijn mond opengedaan. In de hel heeft ook niemand zijn stem verheven. Nee, niemand is waardig geacht om het in te zien. En mijn

geliefden, dat wil zeggen, dat Johannes daar ook in het donker verkeerde. Die stond daar als voor een muur. Die wist het ook niet. Die wist het niet ten opzichte *voor zichzelf*. Die wist het niet ten opzichte *van de toekomst*. Het was alles, alles verborgen. En het was alles in de dood. Wat een toestand voor die man, wat een toestand! En dan zichzelf er in gebracht. Dan niet anders te kunnen zeggen dat het rechtvaardig is, als God hem nooit een lichtstraal van de hemel meer zou geven. En dat God hem in eeuwige duisternis zou laten wegzinken. *In eeuwige duisternis*, wat een gedachte!

En ik weende zeer, staat er. Maar vanzelf, wanneer een mens er nog over wenen mag dan ligt daar een belijdenis in van zijn schuld. Maar dan ligt er ook in een heimwee en een behoefte en een nood, dat de Heere het zal veranderen. En dat God hem eens uitkomst geven zal.

Johannes die weende zeer, staat er. Die Johannes heeft bitter geweend. En waarom nu? Het scheen voor die man alles hopeloos. En de teleurstelling die was zo groot, en het was zo bitter voor zijn ziel, dat hij zeer weende. Het was bij die man hetzelfde als éénmaal met David, zoals hij zong in Psalm 141:9.

*Doch op U zien mijn schreiend' ogen;
Op U betrouw ik in 't verdriet;
Verlaat, ontbloot mijn ziel toch niet,
O HEER, o eeuwig Alvermogen.*

En toen Johannes weende, zeer weende dat niemand waardig gevonden was dat boek te openen en te lezen, noch in te zien, heeft één van de ouderlingen tot hem gezegd: *ween niet! Zie, de Leeuw, die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen, om het boek te openen, en zijn zeven zegelen open te breken*. Eén van de ouderlingen. Daar zijn er vierentwintig. In het oude Testament worden ze genoemd: *oudsten*. En in het nieuwe Testament worden ze genoemd: *ouderlingen*. En nu één van die vierentwintig ouderlingen heeft persoonlijk tot Johannes gesproken: *ween niet!* Die ouderling heeft het wenen van Johannes als zodanig niet afgekeurd, want in het wenen van Johannes lag een belijdenis. Daar lag een erkenning van schuld. Maar daar lag ook in het wenen van Johannes, een verlangen dat het voor zijn ziel mocht worden opgelost. Een van onze ontslapen leraars die zei vroeger zo vaak: 'het is in mijn leven benauwd omdat het niet benauwd is. En ik veroordeel mezelf, omdat ik me niet recht veroordelen kan.' En zulke tijden geliefden, die zijn er zoveel in het leven van Gods volk. Wanneer een mens geen genade kent dan zal hij geen tranen schreien zoals Johannes die geschreid heeft. Daar worden op de wereld veel tranen geschreid. Meestal tranen uit medelijden met zichzelf. Tranen uit vijandschap omdat een mens zijn zin niet krijgt. Omdat hij boos op God is. Tranen over uitwendige teleurstellingen. Tranen over druk die hem overkomt in zijn leven. Maar weinig tranen zoals Johannes geweend heeft. En die tranen worden in Gods fles vergaard. Dat zijn rechte tranen.

En nu worden we in dit middaguur bij twee dingen bepaald geliefden.

- Ten 1ste de diepte van des mensen val waar hij zichzelf overal uitgezondigd heeft. En dat hij nu uit en van zichzelf nog geen traan in zijn ogen kan brengen, dat hij tegen God gezondigd heeft. En dat hij gedaan heeft dat kwaad is in Gods ogen. Duizenden en tienduizenden die gaan koud en gevoelloos naar de eeuwigheid. Daar zijn er bij duizenden wiens ogen nooit rood zijn, nooit. En die wandelen zomaar naar de eeuwigheid, en straks dan vallen ze er in. Straks dan is het voor eeuwig te laat. Want terwijl dat een mens hier in dit leven is dan word hem een tijd van voor en voorbereiding gegeven om God te ontmoeten. Maar we worden het in ons leven

wel gewaar mensen dat God zelf het op moet binden, en het aan moet binden. En anders, dan is het een totaal onmogelijke zaak.

- Ten 2^e. God bedeeft Zijn volk met een ware droefheid. Er staat in Jeremia 31:9: *Zij zullen komen met geweën, en met smekingen zal Ik hen voeren; want Ik ben Israël tot een Vader en Efraïm is Mijn eerstgeborene.* En Paulus zegt in 2 Korinthe 7:10: *Want de droefheid naar God werkt een onberouwelijke bekering tot zaligheid; maar de droefheid der wereld werkt den dood.* En dat is nu iets wat God je kan schenken, maar wat je zelf nooit kunt bewerken. Maar de weg om het aan God te vragen die staat voor een mens open, ook vandaag nog. *Zoekt Zijn aangezicht geduriglijk.* En we worden verwaardigd, geliefden, om onder dat evangelie, en onder de aanbidding van dat evangelie nog te zitten, het wordt ons nog voorgehouden. En dat kan niet genoeg gewaardeerd worden. *De goddeloze verlate zijn weg en de ongerechte man zijn gedachten; en hij bekere zich tot den HEERE, zo zal Hij Zich zijner ontfemen, en tot onze God, want Hij vergeeft menigvuldiglijk.*

Van de week - Zaterdag - werd er in Zeeland een man begraven, die we in onze jeugd ook gekend hebben. Die meer dan dertig jaar in een gesticht gezeten heeft, meer dan dertig jaar. En zijn leven zomaar door moeten brengen in ellende. Wat onderscheidt dan een mens dat hij nog in- en uitgaan mag. En dat God hem nog een plaats op de wereld geeft. Maar gelukkig dat er voor God niets in de weg staat. O nee, want ook zulke mensen zullen eenmaal juichen voor Gods troon. Ze zijn niet buiten het koninkrijk Gods, geliefden. Daar zullen er in de hemel zijn, mensen, die zo hard zullen zingen van de wegen des Heeren, terugziende op het leven dat achter hen ligt. Omdat er voor God niets te wonderlijk is. Durham die heeft in één van zijn predikaties geschreven over zulke gevallen: *voor ons is het verborgen door welke wegen God met dezulke gaat.* Maar er zullen er zijn geliefden, die eeuwig zullen zingen. Ik kan uit mijn jeugd een man herinneren die zijn verstand niet helemaal had. Hij heeft zijn leven lang zomaar geleefd. Geen plaats op de wereld. Soms dan kwam die man nog wel eens in de kerk. Dan werd hij meegenomen. Maar ik kan me nog herinneren, als de leraar die daar was, in de toepassing sprak *over de hemel en over wat Gods volk te wachten staat*, dan sloeg die man met zijn hand op zijn knieën. Ja, met zijn hand op zijn knieën. Het is een grote God, mensen. En een wonderlijk God. Die eeuwigheid, eeuwigheid, eeuwigheid!

2. Ten tweede: de noodzakelijkheid van een Middelaar voor de uitverkorenen.

In de 2^e plaats, wat ik vanmiddag even aan wil stippen - we hopen nog een keer verder te gaan - dat is de oplossing voor de kerk ligt in Christus. Die ligt in Christus. Niet in Johannes, niet in een apostel. Ook niet in die ouderling uit de vierentwintig ouderlingen. Want die ouderlingen zijn ook wel vertegenwoordigers van de kerk, maar die kunnen ons niets geven. Daar staat in Johannes 1:16 van Christus: *En uit Zijn volheid hebben wij allen ontvangen, ook genade voor genade.* Uit Christus, en Hij is het alleen Die onze ziel vertroosten kan. Hij is het Die de zaak voor ons kan oplossen.

En als we nu genade krijgen van de hemel, worden we hier in ons leven gedurig voor een muur geplaatst, waar we niet door- en niet overheen kunnen zien. Dan zal het gebed gedurig ook in onze harten zijn:

Och, dat ik klaar en onderscheiden zag,

Hoe 'k mij naar Uw bevelen moet gedragen.

En u moet er maar over denken mensen, dat God in Zijn woord zegt: *Die meent dat hij wat is, of dat hij wat weet, die heeft nog nooit wat gekend.* Nog nooit. En het is een gelukkig mens voor wie het in zijn leven - zoals hier bij Johannes - gedurig vast mag lopen. Dat is een gelukkig mens.

Johannes die weende zeer, staat er. Maar er kwam een oplossing.

Och, volk van God in mijn midden, wat is de reden, dat er in ons leven zo weinig een oplossing is? De rede ligt daar; dat we niet wenen, zoals Johannes weende. Johannes weende zeer, staat er. En op 'zeer' daar valt de nadruk op. Was het maar eens meer nood. Was het maar eens meer een behoefte. Was het verlangen maar eens zo sterk, dat er dag en nacht een uitgaan tot God was. Dag en nacht een schreeuwen: *Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen van Uw aangezicht vervloten*, Jesaja 64: 1. En als dat waar is, dan komt God, als dat waar is in ons leven. God die komt wel op Zijn tijd, dat is de waarheid. Want we lezen in Psalm 66:10:

*Die nimmer mij heeft afgewezen,
Noch mijn gebed gehoor ontzeid.*

Dus als het waar is, dan staat God over ons op. En nu is het ook een strijd gedurig, vooral in de harten van Gods bekommerde volk, of het wel waar is. Of het wel waar is. En als je dat preekje zult lezen, dat u van de week ontvangen hebt van Engelbertens, over *De bijna-Christen ontdekt*, en je gaat al die punten eens lezen wat die man daar verhandeld; - het is maar een klein gedeelte ervan, want er is een heel boek over. Maar als je nu al die punten leest, dan zal je er eerst wel eens buiten tuimelen. Dan zal je er eerst wel eens buiten tuimelen. En dan zullen ze van binnen wel zeggen: *man, dat ben jij!* Een bijna-Christen. En als dat niet gebeurt dan is het maar een vraag of je wel waarachtig leven kent, als je zichzelf nog op de been kan houden. Maar als je door je knieën zakt dan ben je gelukkig. Dan ben je gelukkig. En als het ons uitdrijft tot de hemel, om een oplossing in Christus te vinden. In Hem, die de oplossing is des Vaders. Maar ook de oplossing van Zijn kerk. *In Hem zijn gerechtigheden en sterkte, en tot Hem zal men komen Amen.*

Dankgebed.

Slotzang Psalm 68:17

*Hoe groot, hoe vreeslijk zijt G' alom.
Uit Uw verheven heiligdom,
Aanbidd'lijk Opperwezen!
't Is Israels God, Die krachten geeft,
Van Wien het volk zijn sterkte heeft,
Looft God; elk moet Hem vrezen.*

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

***De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes
zij met u allen. Amen.***

10. De troost voor Gods kerk in het openen van het boek

Grand Rapids, zondagmiddag 5 september 1971

Ps. 68:13
 Hebreëen 2
 Ps. 2: 6, 7
 Ps. 138: 4
 Ps. 147: 3

Wat wij u uit God Woord hopen voor te lezen, kunt u opgetekend vinden in de brief aan de Hebreëen en daarvan het 2^e hoofdstuk.

Onze hulp is in de Naam des HEEREN, Die hemel en aarde gemaakt heeft.

*Genade, vrede en barmhartigheid worde u allen rijkelijk geschonken
 en vermenigvuldigd van God den Vader
 en Christus Jezus den Heere,
 in de gemeenschap des Heiligen Geestes. Amen.*

Zoeken we nu te samen het aangezicht des Heeren.
 GEBED

Geliefden.

Het woord van onze overdenking dat kunt ge bij vernieuwing vinden in de Openbaring aan Johannes. Openbaring aan Johannes 5, het 5^e vers, waar Gods woord aldus luidt:

En een van de ouderlingen zeide tot mij: ween niet; zie, de Leeuw Die uit den stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen, om het boek te openen, en zijn zeven zegelen open te breken.

Tot dusver.

We hebben de vorige maal stilgestaan, geliefden, bij *een wenende Johannes en een ouderling die zijn ziel vertroost.*

Er zijn in deze tekst twee zaken verklaard.

- Ten eerste: de uitverkorenen en hun toebrenging.
- Ten tweede: de noodzakelijkheid van een Middelaar voor de uitverkorenen.
- **Nu ten derde: de ontdekking van Christus als Trooster door Zijn overwinning.**

Johannes op Patmos, verbannen vanwege de waarheid. En die Johannes heeft niet geweend over zijn uitwendige ellende waarin hij zich bevond. Maar de oorzaak dat hij weende was, dat er in de hemel en op de aarde en onder de aarde niemand gevonden werd die dat boek kon nemen uit de rechterhand van Hem Die op de troon zat, om dat boek te openen en om de zeven zegelen te verbreken. Johannes heeft zeer geweend. En Johannes is vertroost geworden. vertroost niet door een engel, maar hij is vertroost geworden door *een ouderling*.

Er word in de Openbaring aan Johannes gesproken van vierentwintig ouderlingen. Twaalf die het Oude Testament vertegenwoordigen. En twaalf het Nieuwe Testament.

En nu is er één van die *vierentwintig ouderlingen, die Johannes getroost heeft. En nu is het de vraag vanmiddag waarmee heeft die ouderling nu Johannes getroost?*

Als nu die ouderling eens tegen Johannes gezegd had: 'er is geen reden voor je om te wenen, want je gaat straks toch naar de hemel toe. Het werk van God dat is in je ziel verklaard en verheerlijkt. Dus bekommer je zelf er nu maar niet verder over dat er niemand waardig geacht word om dat boek te nemen en om de inhoud van dat boek bekend te maken.' Met andere woorden, die ouderling zei niet tegen Johannes: 'je komt er toch wel. En bekommer jezelf nu maar niets meer op de wereld. Hoe het in je leven verder gaan zal en in het leven van de kerk en ook ten opzichte van de wereld, het is toch alles wèl met je.' Maar dat heeft die ouderling niet gedaan. Die ouderling heeft die wenende Johannes gewezen *op de Leeuw die uit de stam van Juda is, de Wortel Davids, Die overwonnen heeft om het boek te openen en zijn zeven zegelen open te breken.*

Het derde punt wat we vanmiddag te overdenken hebben is: ***De vertroosting die voor Gods kerk in Christus ligt.***

Christus word hier genoemd in onze tekst: *de Leeuw uit de stam van Juda.* Gedurig lezen we van Hem in Johannes 1: 29 - *Zie, het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt.* Maar ook als dat Lam dat geslacht is. Hier word gesproken van Christus, als de Leeuw. Wat nu een roos is onder de bloemen. En wat een arend is onder de vogelen, dat is een leeuw onder het gedierte des velds. Er is geen beest dat zulk een grote plaats in neemt in het rijk der natuur, als een leeuw.

Ten 1e: vanwege zijn openbaring. Een leeuw dat is een beest dat voor niemand bevreesd is. Dat is een beest wanneer hij gaat brullen, dat alles beeft en dat alles siddert. Het is een beest waar al de andere beesten in het veld, maar ook alle mensen op de wereld bevreesd voor zijn. Het is een beest wanneer we zijn naam maar horen, dat schrik inboezemt, in de harten der mensenkinderen. Christus wordt hier genoemd *een Leeuw.* En dat is omdat Christus een Persoon is Die bekleed is met de majesteit en heerlijkheid Gods. We lezen van Daniël in hoofdstuk 7:15 "Mij, Daniël, werd mijn geest doorstoken in het midden van mijn lichaam, en de gezichten mijns hoofds verschrikten mij." Toen hij Christus aanschouwde en de Zoon des mensen zag, kwam er verrotting kwam in zijn beenderen. Er staat zelfs in Daniël 8:17 *En als Hij kwam, verschrikte ik, en ik viel op mijn aangezicht.* Zodat hij neerviel vanwege de diepe ontroering toen hij Christus daar aanschouwde. En hetzelfde lezen we ook van Johannes op het eiland Patmos in Openbaringen 1:17 *En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten.* En we lezen van de discipelen toen ze Christus aanschouwden in Johannes 1:14: *En wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader, vol van genade en waarheid.* Want Hij is niet alleen God bovenal te prijzen tot in der eeuwigheid. Maar Hij is ook wat we lezen in Psalm 45:3: *Gij zijt veel schoner dan de mensenkinderen; genade is uitgestort in Uw lippen.*

Wat is de mens en wat is in Hem te prijzen! We hebben allen gezondigd en we derven de heerlijkheid Gods. En we zijn krachtens onze val, geliefden, in zulk een positie gekomen, in zulk een toestand, dat vele beesten die ons zien bij ons vandaan vluchten. En andere beesten die willen ons verscheuren als ze ons zien. En dat is alles omdat een mens het beeld van God verloren is in het paradijs. Een mens is God kwijt. Een mens is Gods beeld en Gods heerlijkheid kwijt. En nu vertoont hij niet anders dan de gedaante van de duivel. En als God zijn ogen gaat openen dan is het geen wonder geliefden, dat een mens schrikt van zichzelf. En dat hij zegt: *o God, waar ben ik toch toe gekomen! Het ellendigste voorwerp van de gehele wereld.* Hellenbroek zegt in zijn vragenboekje, *dat naast de duivel er geen ellendiger schepsel is als een onbekeerd mens.* Och ja, een

mens is dood in zonden en in misdaden. Een mens beseft het niet tenzij dat God zijn ogen gaat openen. Tenzij dat een mens gewaar wordt dat hij tegen God gezondigd heeft en dat hij God kwijt is. En nu heeft een mens een Persoon nodig in zijn leven die hem verlossen zal van het grootste kwaad en die hem brengen zal tot het hoogste Goed.

Johannes weende zeer; staat er. Johannes werd er buiten gezet met alles wat die man doorleefd had. Ten opzichte van de verwerving van de zaligheden ten opzichte van de toepassing der zaligheid, stond hij er geheel en al buiten. En nu zijn er twee afgronden in ons leven, geliefden.

- En dat is ten 1e: dat God van Zijn recht geen afstand doen kan.
- En ten 2e: dat wij onze hemelhoge schuld nooit kunnen betalen.

En nu staat er bij Amos 3:3: *Zullen twee tezamen wandelen, tenzij dat zij bijeen gekomen zijn?* En wanneer ge nu vraagt geliefden, waar de hoop ligt voor Gods kerk? Dan is het enige antwoord dat daar op gegeven kan worden. *Dat ligt in het hart des Vaders. Dat ligt in de Borgtocht van de Zoon. En dat ligt in de bediening van God de Heilige Geest.* Want toen de Vader gevraagd heeft: *hoe zal Ik U onder de kinderen zetten? En hoe zal Ik U geven het gewenste land?* Is er niet één schepsel geweest die zijn mond heeft kunnen openen. Maar toen is de Tweede Persoon, eenswezens met de Vader en de Heilige Geest, op de voorgrond gekomen. En Die heeft gezegd, Psalm 40: "Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen; en Uw wet is in het midden Mijns ingewands."

En nu die Tweede Persoon is met Zijn hart Borg geworden om tot God te genaken. En Hij heeft de pers alleen getreden en niemand van de volkeren was met Hem. Gods kerk heeft een volkomen Zaligmaker. Maar ze hebben ook een Zaligmaker die volkomen zalig maakt. Te dien opzichte; dat Hij niet alleen hun schuld verzoend en hun ongerechtigheid weg neemt, maar die ze ook terug brengt in de gemeenschap met God.

En nu word er een mens teruggebracht die voor zichzelf beseft, zover bij God vandaan te staan, dat het een onmogelijke zaak wordt aan zijn kant. Christus heeft alleen maar waarde voor mensen die totaal in zichzelf waardeloos zijn geworden. Zonder enige rechten, mensen die alles verspeeld hebben. Daar staat van geschreven in Psalm 142:4

*En alle hoop mij gans ontviel,
Daar niemand zorgde voor mijn ziel.*

De Leeuw uit de stam van Juda. De leeuw dat is de koning onder de dieren des velds. Die leeuw heeft niemand die hem gelijk is. Zo is het ook met Christus. In de oude psalmen van Datheen staat in Psalm 89:3

*Niemand is er zoo hoog geklommen, 't heeft gebleken,
Die bij U in sterkheid kan wezen vergeleken.
Die bij U in sterkheid kan wezen vergeleken.*

En in een andere psalm:

*Daar is niemand zo koen,
Die Uw grote werken kan nadoen.*

Als God een mens bekeert dan begint hij te werken. Dan begint hij van alles te doen wat in zijn vermogen is om God te bevredigen. Maar ge weet, geliefden, - we zullen er niet zo diep op ingaan vanmiddag, vanwege de korte tijd - dat alles uitkomt op een grote teleurstelling. Op zulk een grote teleurstelling, dat hij tot de beleving komt in zijn leven dat het een onmogelijke zaak is. En dat hij alle hoop en verwachting ten enenmale opgeeft.

Maar als een mens het door genade opgeven mag - als hij daartoe verwaardigd wordt in zijn leven - dan word Christus, als de enige Naam die onder de hemel tot zaligheid gegeven is, die word daar aan dat volk geopenbaard. En dan worden ze door God opgewekt, maar ook door God bekwaamd en bevoorrecht en beweldadigd om van zichzelf af te zien en alleen te zien op dat Lam dat de zonde der wereld wegneemt. Dat hun zielsogen naar Hem getrokken worden. En dan staat er: *de ogen die eens gezien hebben die zullen niet meer terugzien*. En waarvoor worden nu hun ogen geopend? Daarvoor, dat nu in die Christus, alles ligt wat tot het leven en de Godzaligheid van node is. Dat die Christus niet alleen verordineerd is van de Vader en bekwaamd door de Vader, maar dat ook Christus tot den bloede toe gestreden heeft. Dat die Christus, zoals er hier staat *overwonnen heeft*. Dat die Christus volkomen voldaan heeft aan het Goddelijke recht.

En nu heeft Johannes op Patmos Christus tevoren gekend in de staat van Zijn vernedering. Die heeft Christus gekend aan het kruis op Golgotha. Die heeft Hem gekend in Zijn opstanding. Die heeft ook aanschouwd dat Hij van de Olijfberg ten hemel is gevaren, om te zitten aan de rechterhand des Vaders.

Er zijn twee punten geliefden, die in bijzonder onze aandacht vragen en dat is dit: de zaligheid die is *volbracht*, maar de zaligheid is ook *voltooid*. Van de week hopen we dat nog nader als de Heere ons het leven spaart te gedenken.

- a. Christus riep uit op Golgotha: *Het is volbracht!* En toen moest er aan het werk van die Middelaar niets meer toegevoegd worden. En daar moet ook nooit een zucht of traan van ons toegedaan worden, nee.
- b. Maar het volbrachte werk, is nog niet het voltooide werk. Het werk der zaligheid is voltooid, *daar waar de Middelaar in de staat van Zijn verhoging met Zijn bloed is ingegaan in het binnenste heiligdom, een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende*. Want toen Christus ten hemel voer heeft Hij de kerk met Zich meegenomen. En die kerk gezet aan Zijn rechterhand. Dat wil zeggen, dat er nu nooit enige vreze voor die kerk meer is.

Dat wil niet zeggen dat ze geen strijd meer zullen hebben. De strijd voor Gods kerk zal ten einde duren, zolang als ze hier op de wereld zijn. En het gemis van die kerk zal in het standelijk leven blijven. Het zal hier voor Gods kerk blijven een leven blijven van op en neer. Het zal een leven blijven, dat ze het ene ogenblik er in staan, en het andere ogenblik er buiten staan. Dat zal hier blijven zolang als dat volk van God hier op de wereld is. Maar nu wordt dat volk ontbloot. Dat volk dat word ontdekt. Dat volk wordt van alles afgesneden opdat ze de grond van hun zaligheid, maar ook het leven van hun ziel alleen in die Christus zullen vinden. Voor ons vlees en bloed is het geen begeerlijke weg. Een mens wil leven uit zijn bekering. Een mens wil leven uit zijn ervaringen. Hij probeert om alles vast te houden, maar God die komt het alles van hem af te nemen. De weg die God met Zijn kerk houdt, dat is? Dat ze met al de ontvangen weldaden een verloren mens voor God moeten worden! Dat ze met alles wat ze hebben om moeten komen. Er komt een tijd zelfs in hun leven mensen, dat ze niet meer denken kunnen dat God ze ooit bekeerd heeft. Je zal zeggen: *hoe is dat toch mogelijk?* Er zijn mensen die elke dag hun bekering kunnen vertellen. Maar dan zal het wel de vraag wezen of God ze bekeerd heeft!

Want Gods volk, die kunnen veel beter praten over hun onbekeerlijk hart en onbekeerlijk bestaan, dan dat ze over hun bekering kunnen praten. En het leven word weggenomen uit alles wat ze gehad hebben. Het gaat in ons leven - laat ik het zomaar zeggen - veel meer veroordelen dan dat het ons verblijd. Het gaat veel meer tegen ons

getuigen, dan dat we het als een ruststoel kunnen nemen om er op te kunnen rusten. En waarom dat nu alles? O de enige oorzaak dat is, opdat dat volk in Christus alles zal vinden wat tot de verheerlijking Gods, en wat tot de zaligheid van hun hart en leven noodzakelijk is.

Ik heb straks bij het begin gezegd, dat een leeuw is bekend vanwege zijn majesteit, zoals hij zich openbaard in de natuur. Christus die openbaard Zich als de eeuwige Zone Gods. Als je denkt mijn geliefden, toen de Heere Jezus kwam uit de hof van Gethsémané, en Judas met die grote schare daar klaar stond om Hem te vangen; toen heeft Hij gevraagd aan die mensen: *Wien zoekt gij?* En toen zijn al die mensen allemaal achterover gevallen. Allemaal achterover gevallen. Christus heeft daar Zijn majesteit geopenbaard. En als Christus gewild had - maar vanzelf Hij moest de dood in - hadden al die mensen dood blijven liggen op de grond. Dan was er nooit een meer van opgestaan. Maar Christus heeft Zichzelf overgegeven voor een dood en voor een helwaardig volk. Om ze op te rapen van de bodem der hel. En om ze terug te brengen in de gemeenschap Zijns Vaders.

En nu heeft Hij Zijn Goddelijke majesteit en heerlijkheid ook in Zijn opstanding geopenbaard. Toen Hij begraven werd is er een steen gewenteld voor dat graf, die steen is verzekerd geworden. Daar is een wacht van soldaten rondom gekomen, opdat ze dat Lichaam niet stelen zouden. Opdat ze er voor zorgen zouden dat Christus in het graf bleef. Maar aan de morgen van de derde dag wordt van de hemel een engel gezonden en die heeft de steen van dat graf afgewenteld. Die heeft de deur van de gevangenis geopend en Vorst Immanuël als, de Leeuw uit Juda's stam is te voorschijn gekomen.

Dan staat er van de wachters in Mattheüs 28:4 en 11: *en ze werden als doden*. Enige van de wacht kwamen in de stad. En als nu Christus Zijn majesteit openbaard, dan is Hij precies eender als een Leeuw. Een leeuw die verscheurt, een leeuw die is grimmig in zijn openbaring. Voor een leeuw beeft een ieder. De moed van een leeuw en de dapperheid dat is spreekwoordelijk geworden. Er is geen dier op de wereld die zulk een kracht en sterkte heeft als een leeuw. Al wat in zijn poten en klauwen komt, dat komt er nooit en nooit meer uit.

En dat is nu een Persoon geliefden, Die het volk van God van node heeft. Die ze van node heeft in de waarachtige bekering. Die ze van node heeft in de doorleiding. En die ze van node heeft ook straks in de ure van de dood. Als God niet sterker was dan een mens, zou er nooit een mens tot God bekeerd worden. Nooit. Maar:

*Het briesend paard moet eind'lijk sneven,
Hoe snel het draav' in 't oorlogsveld.*

Psalm 33: 9

En dat is de enige hoop mensen ook voor de toekomst. Als een mens op alles ziet dan zegt hij: *och we konden de kerk wel sluiten*. We zullen met alles maar ophouden, met alles. Want er is toch geen doen aan. Een mens van nature wil naar de hel, anders niets hoor! En al zou hij de vlammen van de hel voor zijn ogen zien, dan gaat een mens nog door. De Heere Jezus zegt in Lukas 16:31: *Al ware het, dat er iemand uit de doden opstond, zich niet laten gezeggen*. En nu moet je maar eens denken mensen, over je eigen leven, en wat Job zegt in Job 14: 4? *Wie zal een reine geven uit den onreine? Niet één.*

Och, ik lees in de waarheid van een jongen die geboren is in de vreze Gods. En wie was die jongen? In de vreze Gods op de wereld gebracht. Dat was Samuël. Maar hoe zijn onze kinderen op de wereld gekomen? Meer uit lust dan uit de vreze Gods. En wat is er nu te wachten, mensen? Wat is er nu te wachten? Een mens heeft een verbond gemaakt, en een voorzichtig verdrag met de hel. Een mens zal nooit, nooit voor God bukken.

Tenzij dat de Leeuw uit de stam van Juda er aan te pas komt. Tenzij dat God ons neerwerpt. En dan, als dat gebeurt, dan is het ook zo, wat er staat in Psalm 110:3: *Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft, in heilige sieradiën.* En dat volk dat door God overwonnen wordt en dat voor God mag bukken, dat zal er nooit spijt van krijgen.

En ik zal er nog wat bijvoegen, vanmiddag. Die mensen moeten nooit meer terug. Die gaan nooit meer terug. Ze zijn er wel benauwd voor; o, ja. Ze zijn er bang voor. Als je dat eens wist mensen, hoe vaak dat ze van binnen aangevallen worden, dat het nog voor eeuwig mis zal wezen. En dat ze straks zullen gewaar worden dat ze bedrogen uit zijn gekomen. En nog veel meer, mensen. Nog veel meer. Het is zo anders dan met dat christendom van onze dagen, die zo gemoedigd naar de eeuwigheid reizen. En die altijd zo vast geloven dat Gods werk in hen is. En dat ze straks God in vrede zullen aanschouwen.

Maar bij dat volk van God is het zo vaak anders. David de man naar Gods hart zei in Psalm 25:8

*Duizend zorgen, duizend doden.
Kwellen mijn angstvallig hart.*

En in Psalm 42:6

Daar mij spotters durven vragen: "Waar is God, dien gij verwacht "? En aan Wien g' uw zaak vertrouwd?

En als God nu begint, dan begint het. "Vertrouwende ditzelve, dat Hij, Die in u een goed werk *begonnen heeft*, dat voleindigen zal tot op den dag van Jezus Christus", Filippenzen 1:6. Maar nu voor onze waarneming mensen, dan staat een mens *aan het begin*. En hoe zal het nu verder in zijn leven gaan? Want zijn schuld komt hoe langer openbaar. Zijn val wordt hoe langer hoe meer blootgelegd. En daar staat hij; en dan wat hij zelf is geliefden, en wat hij zelf blijft. Hij heeft er zulke andere gedachten over gehad. Hij heeft niet gedacht dat hij in zichzelf terecht zou komen. Hij heeft niet gedacht mensen dat hij zijn eigen leven terug krijgen zou. Hij heeft nooit kunnen denken dat er nog een tijd in zijn leven zou aanbreken dat hij nog zou moeten gaan vragen en gaan bidden. Jeremia 31:18 "Bekeer mij, zo zal ik bekeerd zijn". Hij heeft nooit kunnen denken dat hij zo lusteloos, behoefteloos, betrekkeloos en goddeloos zou worden.

En dan al de machten van de hel die er tegenop komen, bij dagen en bij nachten! En waar dat je bent mensen, of je nu aan het einde van de wereld bent, die vijand gaat met je mee. Die gaat met je mee als je op de knieën gaat liggen. Dan staat hij er bij dan staat hij er bij, geliefden. En als je naar bed gaat, hij gaat met je mee. Altijd is hij daar, altijd. En dan zegt de apostel Petrus in 1 Petrus 5:8: *de duivel gaat om als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden.* Maar nu staat er in 1 Petrus 1:5: *Die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid, die bereid is om geopenbaard te worden in den laatste tijd.*

En tegenover die briesende leeuw, daar staat nu de Leeuw uit de stam van Juda. Er word over een leeuw veel gesproken, er is veel over geschreven. Ze zeggen dat een leeuw zeer vriendelijk is tegen kleine kinderen en weerloze mensen. Daar doet een verhaal al jaren de rondte dat er ergens een leeuw uitbrak, en dat daar op een zekere plaats een klein kind lag. En alles schreeuwde en kermde, velen werden verscheurd. Doch dat die leeuw, aan dat kleine kind niet kwam. En dat die moeder zichzelf wierp voor die leeuw

en schreeuwde om dat kind te sparen. En die leeuw heeft dat kind gespaard. Of het waar is, ik weet het ook niet, het staat er van beschreven.

Maar, *die Hem need'rig valt te voet*, namelijk die Leeuw uit de stam van Juda, *zal van Hem Zijn wegen leren*. En dat je in je leven verwaardigd mag worden als een schreeuwend mens aan Zijn voeten te mogen liggen. Ga er maar niet vandaan, mensen. Ga er maar niet vandaan. Blijf er maar liggen, blijf er maar liggen. David bleef er ook liggen. In Psalm 130:3 zegt hij:

*Ik blijf den Heere verwachten;
Mijn ziel wacht ongestoord;
Ik hoop, in al mijn klachten,
Op Zijn onfeilbaar woord.*

En een leeuw, ze zeggen dat hij slaapt met zijn ogen open. En als hij slaapt, dat hij nog stil zijn staart roert. Dat zeggen ze ook van een leeuw. Maar van die Leeuw uit de stam van Juda daar staat van geschreven in Psalm 121:4: *Zie, de Bewaarder Israëls zal niet sluimeren, noch slapen*. En Datheen die zegt in de oude psalmen: *Maar waakt aan alle zijden*. En nu de zorg van Christus over dat volk dat Hij uit de hand van Zijn Vader ontvangen heeft. Hij zegt Zelf tegen dat volk in Lukas 12:32: "Vrees niet, gij klein kuddeke, want het is uws Vaders welbehagen, ulieden het Koninkrijk te geven." En wat er nu tegen dat volk opkomt en aankomt in hun leven, die Christus zorgt er voor.

*Die voor ons zorgt tot ons behoed.
Opdat we niet vallen noch beven,
Ja dat niet slibber onze voet.* Psalm 66:4. Datheen

En nu kan de strijd zwaar zijn en die is zwaar, en die wordt steeds zwaarder in ons leven. Het wordt niet makkelijker, maar het wordt al maar moeilijker naar de mate dat we naar het einde gaan reizen. Want het zal er maar op aan komen mensen of het waar geweest is. Of het ooit waar geweest is, en of God van ons afweet. En of God wel eens ooit in waarheid tegen onze ziel gesproken heeft. Of Christus voor mij gestorven is? Of dat Hij voor mij opgestaan is? En dat Hij voor mij opgevaren is in de hemel? Dat is de vraag, geliefden. Maar God verlaat de Zijnen nooit, neen. En hoe hoog dat de nood soms ook rijzen mag en hoe zwaar dat de strijd moge zijn in het leven van dat volk, Christus zegt: *Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude*. En dat geloof wanneer dat nu geoefend mag worden, ook in de zwaarste strijd en in de bitterste aanvechtingen, dan is dat een geloof dat de wereld overwint. En een geloof dat in de diepste wegen met David mag zingen uit Psalm 138:4:

*Als ik, omringd door tegenspoed.
Bezwijken moet,
Schenkt Gij mij leven;
Is 't, dat mijns vijands gramschap brandt.
Uw rechterhand
Zal redding geven.
De HEER is zo getrouw, als sterk;
Hij zal Zijn werk
Voor mij volenden;
Verlaat niet, wat Uw hand begon,
O Levensbron,
Wil bijstand zenden.*

Toepassing

En nu staat er, *dat Christus de Leeuw, uit de stam van Juda is, de Wortel Davids, heeft overwonnen, om het boek te openen, en zijn zeven zegelen open te breken.* Hij is uit de stam van Juda. Wat dat betekent, mijn geliefden, dat is duidelijk genoeg. Juda was de koningsstam. Juda voerde in de banier een leeuw wanneer ze optrokken door de rode zee naar Kanaän. En Jakob die heeft zo menigmaal van Juda gesproken als van een leeuw. Op zijn sterfbed verklaart hij zo duidelijk, wat ge opgetekend vindt in Genesis 49:9. *Juda is een leeuwenwelp, gij zijt van den roef opgeklommen, mijn zoon. Hij kromt zich; hij legt zich neder als een leeuw en als een oude leeuw; wie zal hem doen opstaan?* Hij is uit de stam van Juda. We hebben het samen gezongen uit Psalm 68:13. *Waar Juda's stam die glorie won.* En dat ziet op Christus. Op Zijn heerlijkheid, op Zijn majesteit, op Zijn vrijmoedigheid. En op Zijn onverschrokkenheid. Want Hij is van de duivel niet benauwd, van de wereld niet bang, en van niemand.

*Wat vijand tegen hem zich kant',
Mijn hand, Mijn onweeraanb're hand,
Zal hem bekleen met schaamt' en schand';
Maar eeuwig bloeit de gloriekroon
Op 't hoofd van Davids groten Zoon.*

Psalm 132: 12

Hij is de Leeuw uit de stam van Juda. Hij is de Wortel Davids. En dat ziet op Zijn Goddelijke natuur, want Christus was Davids Zoon. Maar Hij is ook naar luid van Mattheüs 22:43 Davids Heere. *Hij zeide tot hen: Hoe noemt Hem dan David, in de Geest, zijn Heere?* David was er omdat Christus er was. En Hij is de Wortel Davids, daarom is het ook dat de wortel der zaak in de harten van al Gods kinderen door Gods Geest gewerkt wordt. En Huntington zei: *dat is nu een Plant die nooit verwelkt.* Dat is de Wortel Davids, en dat is die Wortel die in het hart van dat volk geplant is. Het kan ver wegzakken, en het kan donker worden, stikdonker. Dat ze van binnen zeggen: *'wat zal ik nog langer op de Heere wachten?* Ik zal het maar opgeven, ik zal het maar opgeven.'

Maar de Leeuw uit de stam van Juda heeft overwonnen, geliefden. En hoe heeft die Leeuw overwonnen? Die heeft in die weg overwonnen wat ge leest in Jesaja 53:7: *Als een Lam werd Hij ter slachting geleid, en als een schaap, dat stom is voor het aangezicht zijner scheerders, also deed Hij Zijn mond niet open.* Christus heeft overwonnen door Zichzelf over te geven aan Zijn Vader. Door Zich te stellen onder de vloek van de wet. Onder de toorn en gramschap Gods. En onder al de schulden en zonden van Zijn kerk.

Er zijn verschillenden zaken geliefden in het leven van die Borg, die onze aandacht gedurig vragen. Christus *vóór* de strijd. Christus *in* de strijd. Maar ook Christus *boven* de strijd. Psalm 68: 9 "Gij zaagt Uw strijd bekronen." In Gethsémané werd Zijn zweet als grote druppelen bloed die op de aarde afliepen. Op Golgotha in de drie-urige duisternis: *Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten,* Mattheüs 27: 46. Losgelaten van God, losgelaten van God. Omdat wij God losgelaten hebben in ons verbondshoofd Adam.

Maar om nu bij die God terug gebracht te worden. Die kerk die hier door de strijd gaat, die hier door de hel gaat. Want daar gaan ze door. Maar opdat die kerk tot hun vertroosting hier in dit tranendal zal vernemen van die God des eeds en des verbonds van die Vader van onze Heere Jezus Christus. *Zie, Ik heb u in de beide handpalmen ge-*

graveerd; uw muren zijn steeds voor Mij, Jesaja 49:16. Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Jesaja 49:15. Wij hebben de overwinning niet te bevechten, och nee. Christus heeft aan het kruis getriomfeerd. En Hij is nu gezeten aan de rechterhand des Vaders. Hij heeft dat boek genomen om te openen en om zijn zeven zegelen open te breken. En om nu de inhoud van die Goddelijke raad, en van dat eeuwig welbehagen, aan Zijn volk bekend te maken. En nu geeft Hij Zijn Geest Die in alle waarheid leidt. En dan soms, dan mogen ze er eens in blikken. Soms wordt het zó krachtdadig aan hun ziel toegepast dat ze zeggen: Psalm 56:5:

*Ik heb het zelf uit Zijnen mond gehoord;
'k Vertrouw op God, door gene vrees gestoord;
Wat sterv'ling zou mij schenden?*

En dan nog zo menigmaal mensen dat ze er heel geen gedachten meer over hebben; dat alles weg is, dat alles weg is. En als er een man of een vrouw tegen hun zeggen zou: *is er nog wat van overgebleven?* Dan zouden ze zeggen: *het is allemaal weg, het is allemaal weg.* En dan komen ze onder Gods woord, daar komen ze onder Gods getuigenis, en dan worden ze er ingesloten. En dan worden ze er zó ingesloten, dat ze al hun strijd vergeten. En dat er een blijdschap en vreugde in hun harten komt. Dat ze met David in Psalm 4:8 zeggen: *Gij hebt vreugde in mijn hart gegeven, meer dan ten tijde als hun koren en hun most vermenigvuldigd zijn; ik zal in vrede tezamen nederliggen en slapen.*

Ja maar nu is er een volk dat zegt: 'Och man dat geloof ik allemaal wel voor dat volk, dat geloof ik allemaal. Voor de ellendigste van dat volk. En voor de armste van dat volk. En voor de kreupelste onder dat volk. Maar voor mij? Of dat nu nog eens ooit voor mij zal wezen?'

Ik denk dat er hier nog zielen zijn die zeggen: 'Och man, ik heb er wel eens hoop op gehad. Maar nu het hoopje is zó klein, het is zó klein, ik denk soms dat er niets meer van over is. Ik denk soms dat ik geen hoop meer heb, dat denk ik. En dan zo weg te zullen sterven. En dan zo straks aan die eeuwigheidspoort te zullen komen. En dan, o dan, dan een gesloten deur, een gesloten deur.... En dan eeuwig buiten te blijven, eeuwig buiten te blijven. Vrees en schrik vervult mijn hart soms. Want het is al zolang geleden dat er iets gebeurd is. O, ik weet het ook niet meer, ik weet het niet meer.' Mensen, is het je wel eens om God te doen geweest? Is het je wel eens om God te doen geweest? Ben je wel eens krank van liefde geweest? Dat je kon zeggen: Psalm 84:1:

*Hoe branden mijn genegenheên,
Om s' Heeren voorhof in te treên!*

Ken je de plaatsen en tijden en de tijden in je leven mensen, dat je wel eens zegt: o God, o God zou U wel eens ooit terug komen? Of zult U mij vergeten? Zult U me laten staan? Zult U me om laten komen? O, God zal ik dan eeuwig, eeuwig, eeuwig van U gescheiden moeten worden? O God ik weet het ook niet meer? Ik weet het niet meer? Recht heb ik niet, ik ben een rechteloos mens, ik heb alle rechten verspeeld. Maar o God:

*Want beter dan dit tijdelijk leven,
Is Uwe goedertierenheid.
Och, wierd ik derwaarts weer geleid!
Dan zou mijn mond U d' ere geven.*

Psalm 63: 2

Och zuchtend volk in mijn midden, God die zal je niet laten zuchten. God zal je niet laten zuchten altijd. Maar straks dan zullen de verheffingen Godes eeuwig in uw keel zijn. Misschien mag je hier, misschien mag je er hier nog een ogenblikje van getuigen. Al zou het hier dan niet zijn, straks zal het zulk een verrassing wezen voor dat volk van God, dat God heeft liefgehad met een eeuwige liefde. En voor dat volk waarvoor Hij Zijn Zoon gegeven heeft, die Leeuw uit Juda's stam. Och het ligt vast in Hem. *Want, die man zal niet rusten, tenzij dat hij heden deze zaak voleind hebbe.* Ruth 3:18.

En dat zal wezen straks als Hij ze gelegd zal hebben in de armen van Zijn Vader. Waar ze eeuwig zullen uitrusten van alle onrust, die hier hun hart en hun leven vervuld heeft. En dan straks:

*Dan ga ik op tot Gods altaren.
Tot God, mijn God, de Bron van vreugd;
Dan zal ik, juichend, stem en snaren
Ten roem van Zijne goedheid paren,
Die, na kortstondig ongeneugt',
Mij eindeloos verheugt.* Psalm 43: 4

Dat dát u troost mocht zijn, volk van God in mijn midden.

En die van alles vervreemd zijt, die hier vanmiddag nog gezeten hebben zonder aangedaan geweest te zijn. Zonder dat je gebeeft hebt, zonder dat je gesidderd hebt. Zonder dat het in je gedachten opkwam, wat zal het toch voor me wezen, wat zal het toch voor me zijn! O dat God er nog eens aan te pas kwam, mensen. Dat God je nog mocht bekeren. Dat je om bekering mocht leren smeken. En dat Hij u nog genade mocht bewijzen. Opdat u om genade nog verlegen mocht worden. Och, de Heere mocht Zich nog ontfermen. Die Leeuw uit Juda's stam die kan het nog doen. Want Hij heeft overwonnen. Hij heeft de overhand gekregen. Hij is de Overwinnaar in de strijd. O, dat in de harten van Zijn lieve volk die Leeuw steeds meer mocht rijzen en stijgen. En meer en meer waarde voor ons hart mocht krijgen. Opdat we in Hem onze sterkte en blijdschap mochten vinden, voor tijd en eeuwigheid beide. Amen.

Dankgebed.

Slotzang: Psalm 147: 3.

*Zeer groot is onze HEER', vol krachten;
Onpeilbaar diep zijn Gods gedachten;
Daar Zijn verstand, nooit af te meten,
Ver overtreft al wat wij weten.
Zachtmoedigen wil Hij bewaren,
Hij houdt ze staand' in hun gevaren;
Maar goddelozen doet Hij bukken,
Bezwijken onder d' ongelukken.*

Ontvang de zegen des Heeren en gaat daarna heen in vrede.

***De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods
en de gemeenschap des Heiligen Geestes
zij met u allen. Amen.***

